

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA U SKLADU SA KONVENCIJOM UJEDINJENIH NACIJA O PRAVU MORA O OČUVANJU I ODRŽIVOM KORIŠĆENJU MORSKE BIOLOŠKE RAZNOVRNOSTI PODRUČJA IZVAN NACIONALNE JURISDIKCIJE

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum u skladu sa Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, usvojen u Njujorku, 19. juna 2023. godine, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u skladu sa Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

AGREEMENT UNDER THE UNITED NATIONS CONVENTION ON THE LAW OF
THE SEA ON THE CONSERVATION AND SUSTAINABLE USE OF MARINE
BIOLOGICAL DIVERSITY OF AREAS BEYOND NATIONAL JURISDICTION

PREAMBLE

The Parties to this Agreement,

Recalling the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982, including the obligation to protect and preserve the marine environment,

Stressing the need to respect the balance of rights, obligations and interests set out in the Convention,

Recognizing the need to address, in a coherent and cooperative manner, biological diversity loss and degradation of ecosystems of the ocean, due, in particular, to climate change impacts on marine ecosystems, such as warming and ocean deoxygenation, as well as ocean acidification, pollution, including plastic pollution, and unsustainable use,

Conscious of the need for the comprehensive global regime under the Convention to better address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Recognizing the importance of contributing to the realization of a just and equitable international economic order which takes into account the interests and needs of humankind as a whole and, in particular, the special interests and needs of developing States, whether coastal or landlocked,

Recognizing also that support for developing States Parties through capacity-building and the development and transfer of marine technology are essential elements for the attainment of the objectives of the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Recalling the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples,

Affirming that nothing in this Agreement shall be construed as diminishing or extinguishing the existing rights of Indigenous Peoples, including as set out in the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples, or of, as appropriate, local communities,

Recognizing the obligation set out in the Convention to assess, as far as practicable, the potential effects on the marine environment of activities under a State's jurisdiction or control when the State has reasonable grounds for believing that such activities may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment,

Mindful of the obligation set out in the Convention to take all measures necessary to ensure that pollution arising from incidents or activities does not spread beyond the areas where sovereign rights are exercised in accordance with the Convention,

Desiring to act as stewards of the ocean in areas beyond national jurisdiction on behalf of present and future generations by protecting, caring for and ensuring responsible use of the marine environment, maintaining the integrity of ocean ecosystems and conserving the inherent value of biological diversity of areas beyond national jurisdiction,

Acknowledging that the generation of, access to and utilization of digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction,

together with the fair and equitable sharing of benefits arising from its utilization, contribute to research and innovation and to the general objective of this Agreement,

Respecting the sovereignty, territorial integrity and political independence of all States,

Recalling that the legal status of non-parties to the Convention or any other related agreements is governed by the rules of the law of treaties,

Recalling also that, as set out in the Convention, States are responsible for the fulfilment of their international obligations concerning the protection and preservation of the marine environment and may be liable in accordance with international law,

Committed to achieving sustainable development,

Aspiring to achieve universal participation,

Have agreed as follows:

PART I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Use of terms

For the purposes of this Agreement:

1. "Area-based management tool" means a tool, including a marine protected area, for a geographically defined area through which one or several sectors or activities are managed with the aim of achieving particular conservation and sustainable use objectives in accordance with this Agreement.
2. "Areas beyond national jurisdiction" means the high seas and the Area.
3. "Biotechnology" means any technological application that uses biological systems, living organisms, or derivatives thereof, to make or modify products or processes for specific use.
4. "Collection in situ", in relation to marine genetic resources, means the collection or sampling of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction.
5. "Convention" means the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982.
6. "Cumulative impacts" means the combined and incremental impacts resulting from different activities, including known past and present and reasonably foreseeable activities, or from the repetition of similar activities over time, and the consequences of climate change, ocean acidification and related impacts.
7. "Environmental impact assessment" means a process to identify and evaluate the potential impacts of an activity to inform decision-making.
8. "Marine genetic resources" means any material of marine plant, animal, microbial or other origin containing functional units of heredity of actual or potential value.
9. "Marine protected area" means a geographically defined marine area that is designated and managed to achieve specific long-term biological diversity conservation objectives and may allow, where appropriate, sustainable use provided it is consistent with the conservation objectives.
10. "Marine technology" includes, inter alia, information and data, provided in a user-friendly format, on marine sciences and related marine operations and services; manuals, guidelines, criteria, standards and reference materials; sampling

and methodology equipment; observation facilities and equipment for in situ and laboratory observations, analysis and experimentation; computer and computer software, including models and modelling techniques; related biotechnology; and expertise, knowledge, skills, technical, scientific and legal know-how and analytical methods related to the conservation and sustainable use of marine biological diversity.

11. “Party” means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Agreement and for which this Agreement is in force.

12. “Regional economic integration organization” means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Agreement and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, approve, accept or accede to this Agreement.

13. “Sustainable use” means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to a long-term decline of biological diversity, thereby maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations.

14. “Utilization of marine genetic resources” means to conduct research and development on the genetic and/or biochemical composition of marine genetic resources, including through the application of biotechnology, as defined in paragraph 3 above.

Article 2 General objective

The objective of this Agreement is to ensure the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, for the present and in the long term, through effective implementation of the relevant provisions of the Convention and further international cooperation and coordination.

Article 3 Scope of application

This Agreement applies to areas beyond national jurisdiction.

Article 4 Exceptions

This Agreement does not apply to any warship, military aircraft or naval auxiliary. Except for Part II, this Agreement does not apply to other vessels or aircraft owned or operated by a Party and used, for the time being, only on government non-commercial service. However, each Party shall ensure, by the adoption of appropriate measures not impairing the operations or operational capabilities of such vessels or aircraft owned or operated by it, that such vessels or aircraft act in a manner consistent, so far as is reasonable and practicable, with this Agreement.

Article 5 Relationship between this Agreement and the Convention and relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies

1. This Agreement shall be interpreted and applied in the context of and in a manner consistent with the Convention. Nothing in this Agreement shall prejudice the rights, jurisdiction and duties of States under the Convention, including in respect of

the exclusive economic zone and the continental shelf within and beyond 200 nautical miles.

2. This Agreement shall be interpreted and applied in a manner that does not undermine relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies and that promotes coherence and coordination with those instruments, frameworks and bodies.

3. The legal status of non-parties to the Convention or any other related agreements with regard to those instruments is not affected by this Agreement.

Article 6 Without prejudice

This Agreement, including any decision or recommendation of the Conference of the Parties or any of its subsidiary bodies, and any acts, measures or activities undertaken on the basis thereof, shall be without prejudice to, and shall not be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction, including in respect of any disputes relating thereto.

Article 7 General principles and approaches

In order to achieve the objectives of this Agreement, Parties shall be guided by the following principles and approaches:

- (a) The polluter-pays principle;
- (b) The principle of the common heritage of humankind which is set out in the Convention;
- (c) The freedom of marine scientific research, together with other freedoms of the high seas;
- (d) The principle of equity and the fair and equitable sharing of benefits;
- (e) The precautionary principle or precautionary approach, as appropriate;
- (f) An ecosystem approach;
- (g) An integrated approach to ocean management;
- (h) An approach that builds ecosystem resilience, including to adverse effects of climate change and ocean acidification, and also maintains and restores ecosystem integrity, including the carbon cycling services that underpin the role of the ocean in climate;
- (i) The use of the best available science and scientific information;
- (j) The use of relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, where available;
- (k) The respect, promotion and consideration of their respective obligations, as applicable, relating to the rights of Indigenous Peoples or of, as appropriate, local communities when taking action to address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;
- (l) The non-transfer, directly or indirectly, of damage or hazards from one area to another and the non-transformation of one type of pollution into another in taking measures to prevent, reduce and control pollution of the marine environment;
- (m) Full recognition of the special circumstances of small island developing States and of least developed countries;

(n) Acknowledgement of the special interests and needs of landlocked developing countries.

Article 8 International cooperation

1. Parties shall cooperate under this Agreement for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including through strengthening and enhancing cooperation with and promoting cooperation among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies in the achievement of the objectives of this Agreement.

2. Parties shall endeavour to promote, as appropriate, the objectives of this Agreement when participating in decision-making under other relevant legal instruments, frameworks, or global, regional, subregional or sectoral bodies.

3. Parties shall promote international cooperation in marine scientific research and in the development and transfer of marine technology consistent with the Convention in support of the objectives of this Agreement.

PART II

MARINE GENETIC RESOURCES, INCLUDING THE FAIR AND EQUITABLE SHARING OF BENEFITS

Article 9 Objectives

The objectives of this Part are:

(a) The fair and equitable sharing of benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(b) The building and development of the capacity of Parties, particularly developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, to carry out activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction;

(c) The generation of knowledge, scientific understanding and technological innovation, including through the development and conduct of marine scientific research, as fundamental contributions to the implementation of this Agreement;

(d) The development and transfer of marine technology in accordance with this Agreement.

Article 10 Application

1. The provisions of this Agreement shall apply to activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction collected and generated after the entry into force of this Agreement for the respective Party. The application of the provisions of this Agreement shall extend to the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction collected or generated before entry into force, unless a

Party makes an exception in writing under article 70 when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement.

2. The provisions of this Part shall not apply to:

(a) Fishing regulated under relevant international law and fishing-related activities; or

(b) Fish or other living marine resources known to have been taken in fishing and fishing-related activities from areas beyond national jurisdiction, except where such fish or other living marine resources are regulated as utilization under this Part.

3. The obligations in this Part shall not apply to a Party's military activities, including military activities by government vessels and aircraft engaged in non-commercial service. The obligations in this Part with respect to the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall apply to a Party's non-military activities.

Article 11 Activities with respect to marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction

1. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction may be carried out by all Parties, irrespective of their geographical location, and by natural or juridical persons under the jurisdiction of the Parties. Such activities shall be carried out in accordance with this Agreement.

2. Parties shall promote cooperation in all activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction.

3. Collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be carried out with due regard for the rights and legitimate interests of coastal States in areas within their national jurisdiction and with due regard for the interests of other States in areas beyond national jurisdiction, in accordance with the Convention. To this end, Parties shall endeavour to cooperate, as appropriate, including through specific modalities for the operation of the Clearing-House Mechanism determined under article 51, with a view to implementing this Agreement.

4. No State shall claim or exercise sovereignty or sovereign rights over marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction. No such claim or exercise of sovereignty or sovereign rights shall be recognized.

5. Collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall not constitute the legal basis for any claim to any part of the marine environment or its resources.

6. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction are in the interests of all States and for the benefit of all humanity, particularly for the benefit of advancing the scientific knowledge of humanity and promoting the conservation and sustainable use of marine biological diversity, taking into particular consideration the interests and needs of developing States.

7. Activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be carried out exclusively for peaceful purposes.

Article 12 Notification on activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction

1. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures to ensure that information is notified to the Clearing-House Mechanism in accordance with this Part.
2. The following information shall be notified to the Clearing-House Mechanism six months or as early as possible prior to the collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction:
  - (a) The nature and objectives under which the collection is carried out, including, as appropriate, any programme(s) of which it forms part;
  - (b) The subject matter of the research or, if known, the marine genetic resources to be targeted or collected, and the purposes for which such resources will be collected;
  - (c) The geographical areas in which the collection is to be undertaken;
  - (d) A summary of the method and means to be used for collection, including the name, tonnage, type and class of vessels, scientific equipment and/or study methods employed;
  - (e) Information concerning any other contributions to proposed major programmes;
  - (f) The expected date of first appearance and final departure of the research vessels, or deployment of the equipment and its removal, as appropriate;
  - (g) The name(s) of the sponsoring institution(s) and the person in charge of the project;
  - (h) Opportunities for scientists of all States, in particular scientists from developing States, to be involved in or associated with the project;
  - (i) The extent to which it is considered that States that may need and request technical assistance, in particular developing States, should be able to participate or to be represented in the project;
  - (j) A data management plan prepared according to open and responsible data governance, taking into account current international practice.
3. Upon notification referred to in paragraph 2 above, the Clearing-House Mechanism shall automatically generate a “BBNJ” standardized batch identifier.
4. Where there is a material change to the information provided to the Clearing-House Mechanism prior to the planned collection, updated information shall be notified to the Clearing-House Mechanism within a reasonable period of time and no later than the start of collection in situ, when practicable.
5. Parties shall ensure that the following information, along with the “BBNJ” standardized batch identifier, is notified to the Clearing-House Mechanism as soon as it becomes available, but no later than one year from the collection in situ of marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction:
  - (a) The repository or database where digital sequence information on marine genetic resources is or will be deposited;
  - (b) Where all marine genetic resources collected in situ are or will be deposited or held;

(c) A report detailing the geographical area from which marine genetic resources were collected, including information on the latitude, longitude and depth of collection, and, to the extent available, the findings from the activity undertaken;

(d) Any necessary updates to the data management plan provided under paragraph (2) (j) above.

6. Parties shall ensure that samples of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction that are in repositories or databases under their jurisdiction can be identified as originating from areas beyond national jurisdiction, in accordance with current international practice and to the extent practicable.

7. Parties shall ensure that repositories, to the extent practicable, and databases under their jurisdiction prepare, on a biennial basis, an aggregate report on access to marine genetic resources and digital sequence information linked to their "BBNJ" standardized batch identifier, and make the report available to the access and benefit-sharing committee established under article 15.

8. Where marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, and where practicable, the digital sequence information on such resources are subject to utilization, including commercialization, by natural or juridical persons under their jurisdiction, Parties shall ensure that the following information, including the "BBNJ" standardized batch identifier, if available, be notified to the Clearing-House Mechanism as soon as such information becomes available:

(a) Where the results of the utilization, such as publications, patents granted, if available and to the extent possible, and products developed, can be found;

(b) Where available, details of the post-collection notification to the Clearing-House Mechanism related to the marine genetic resources that were the subject of utilization;

(c) Where the original sample that is the subject of utilization is held;

(d) The modalities envisaged for access to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources being utilized, and a data management plan for the same;

(e) Once marketed, information, if available, on sales of relevant products and any further development.

Article 13 Traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities associated with marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction

Parties shall take legislative, administrative or policy measures, where relevant and as appropriate, with the aim of ensuring that traditional knowledge associated with marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction that is held by Indigenous Peoples and local communities shall only be accessed with the free, prior and informed consent or approval and involvement of these Indigenous Peoples and local communities. Access to such traditional knowledge may be facilitated by the Clearing-House Mechanism. Access to and use of such traditional knowledge shall be on mutually agreed terms.

Article 14 Fair and equitable sharing of benefits

1. The benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be shared in a fair and equitable manner in accordance with

this Part and contribute to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

2. Non-monetary benefits shall be shared in accordance with this Agreement in the form of, inter alia:

- (a) Access to samples and sample collections in accordance with current international practice;
- (b) Access to digital sequence information in accordance with current international practice;
- (c) Open access to findable, accessible, interoperable and reusable (FAIR) scientific data in accordance with current international practice and open and responsible data governance;
- (d) Information contained in the notifications, along with "BBNJ" standardized batch identifiers, provided in accordance with article 12, in publicly searchable and accessible forms;
- (e) Transfer of marine technology in line with relevant modalities provided under Part V of this Agreement;
- (f) Capacity-building, including by financing research programmes, and partnership opportunities, particularly directly relevant and substantial ones, for scientists and researchers in research projects, as well as dedicated initiatives, in particular for developing States, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries;
- (g) Increased technical and scientific cooperation, in particular with scientists from and scientific institutions in developing States;
- (h) Other forms of benefits as determined by the Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15.

3. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures to ensure that marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, together with their "BBNJ" standardized batch identifiers, subject to utilization by natural or juridical persons under their jurisdiction are deposited in publicly accessible repositories and databases, maintained either nationally or internationally, no later than three years from the start of such utilization, or as soon as they become available, taking into account current international practice.

4. Access to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction in the repositories and databases under a Party's jurisdiction may be subject to reasonable conditions, as follows:

- (a) The need to preserve the physical integrity of marine genetic resources;
- (b) The reasonable costs associated with maintaining the relevant gene bank, biorepository or database in which the sample, data or information is held;
- (c) The reasonable costs associated with providing access to the marine genetic resource, data or information;
- (d) Other reasonable conditions in line with the objectives of this Agreement;

and opportunities for such access on fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms, may be provided to researchers and research institutions from developing States.

5. Monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, including commercialization, shall be shared fairly and equitably, through the financial mechanism established under article 52, for the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

6. After the entry into force of this Agreement, developed Parties shall make annual contributions to the special fund referred to in article 52. A Party's rate of contribution shall be 50 per cent of that Party's assessed contribution to the budget adopted by the Conference of the Parties under article 47, paragraph 6 (e). Such payment shall continue until a decision is taken by the Conference of the Parties under paragraph 7 below.

7. The Conference of the Parties shall decide on the modalities for the sharing of monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, taking into account the recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15. If all efforts to reach consensus have been exhausted, a decision shall be adopted by a three-fourths majority of the Parties present and voting. The payments shall be made through the special fund established under article 52. The modalities may include the following:

- (a) Milestone payments;
- (b) Payments or contributions related to the commercialization of products, including payment of a percentage of the revenue from sales of products;
- (c) A tiered fee, paid on a periodic basis, based on a diversified set of indicators measuring the aggregate level of activities by a Party;
- (d) Other forms as decided by the Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee.

8. A Party may make a declaration at the time the Conference of the Parties adopts the modalities stating that those modalities shall not take effect for that Party for a period of up to four years, in order to allow time for necessary implementation. A Party that makes such a declaration shall continue to make the payment set out in paragraph 6 above until the new modalities take effect.

9. In deciding on the modalities for the sharing of monetary benefits from the use of digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction under paragraph 7 above, the Conference of the Parties shall take into account the recommendations of the access and benefit-sharing committee, recognizing that such modalities should be mutually supportive of and adaptable to other access and benefit-sharing instruments.

10. The Conference of the Parties, taking into account recommendations of the access and benefit-sharing committee established under article 15, shall review and assess, on a biennial basis, the monetary benefits from the utilization of marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction. The first review shall take place no later than five years after the entry into force of this Agreement. The review shall include consideration of the annual contributions referred to in paragraph 6 above.

11. Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, with the aim of ensuring that benefits arising from activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction by natural or juridical persons under their jurisdiction are shared in accordance with this Agreement.

Article 15 Access and benefit-sharing committee

1. An access and benefit-sharing committee is hereby established. It shall serve, *inter alia*, as a means for establishing guidelines for benefit-sharing, in accordance with article 14, providing transparency and ensuring a fair and equitable sharing of both monetary and non-monetary benefits.
2. The access and benefit-sharing committee shall be composed of 15 members possessing appropriate qualifications in related fields, so as to ensure the effective exercise of the functions of the committee. The members shall be nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, taking into account gender balance and equitable geographical distribution and providing for representation on the committee from developing States, including from the least developed countries, from small island developing States and from landlocked developing countries. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be determined by the Conference of the Parties.
3. The committee may make recommendations to the Conference of the Parties on matters relating to this Part, including on the following matters:
  - (a) Guidelines or a code of conduct for activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction in accordance with this Part;
  - (b) Measures to implement decisions taken in accordance with this Part;
  - (c) Rates or mechanisms for the sharing of monetary benefits in accordance with article 14;
  - (d) Matters relating to this Part in relation to the Clearing-House Mechanism;
  - (e) Matters relating to this Part in relation to the financial mechanism established under article 52;
  - (f) Any other matters relating to this Part that the Conference of the Parties may request the access and benefit-sharing committee to address.
4. Each Party shall make available to the access and benefit-sharing committee, through the Clearing-House Mechanism, the information required under this Agreement, which shall include:
  - (a) Legislative, administrative and policy measures on access and benefit-sharing;
  - (b) Contact details and other relevant information on national focal points;
  - (c) Other information required pursuant to the decisions taken by the Conference of the Parties.
5. The access and benefit-sharing committee may consult and facilitate the exchange of information with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies on activities under its mandate, including benefit-sharing, the use of digital sequence information on marine genetic resources, best practices, tools and methodologies, data governance and lessons learned.
6. The access and benefit-sharing committee may make recommendations to the Conference of the Parties in relation to information obtained under paragraph 5 above.

Article 16 Monitoring and transparency

1. Monitoring and transparency of activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction shall be achieved through notification to the Clearing-House Mechanism, through the use of “BBNJ” standardized batch identifiers in accordance with this Part and according to procedures adopted by the Conference of the Parties as recommended by the access and benefit-sharing committee.
2. Parties shall periodically submit reports to the access and benefit-sharing committee on their implementation of the provisions in this Part on activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction and the sharing of benefits therefrom, in accordance with this Part.
3. The access and benefit-sharing committee shall prepare a report based on the information received through the Clearing-House Mechanism and make it available to Parties, which may submit comments. The access and benefit-sharing committee shall submit the report, including comments received, for the consideration of the Conference of the Parties. The Conference of the Parties, taking into account the recommendation of the access and benefit-sharing committee, may determine appropriate guidelines for the implementation of this article, which shall take into account the national capabilities and circumstances of Parties.

PART III

MEASURES SUCH AS AREA-BASED MANAGEMENT TOOLS, INCLUDING MARINE PROTECTED AREAS

Article 17 Objectives

The objectives of this Part are to:

- (a) Conserve and sustainably use areas requiring protection, including through the establishment of a comprehensive system of area-based management tools, with ecologically representative and well-connected networks of marine protected areas;
- (b) Strengthen cooperation and coordination in the use of area-based management tools, including marine protected areas, among States, relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;
- (c) Protect, preserve, restore and maintain biological diversity and ecosystems, including with a view to enhancing their productivity and health, and strengthen resilience to stressors, including those related to climate change, ocean acidification and marine pollution;
- (d) Support food security and other socioeconomic objectives, including the protection of cultural values;
- (e) Support developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, taking into account the special circumstances of small island developing States, through capacity-building and the development and transfer of marine technology in developing, implementing, monitoring, managing and enforcing area-based management tools, including marine protected areas.

Article 18 Area of application

The establishment of area-based management tools, including marine protected areas, shall not include any areas within national jurisdiction and shall not be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to sovereignty, sovereign rights or jurisdiction, including in respect of any disputes relating thereto. The Conference of the Parties shall not consider for decision proposals for the establishment of such area-based management tools, including marine protected areas, and in no case shall such proposals be interpreted as recognition or non-recognition of any claims to sovereignty, sovereign rights or jurisdiction.

Article 19 Proposals

1. Proposals regarding the establishment of area-based management tools, including marine protected areas, under this Part shall be submitted by Parties, individually or collectively, to the secretariat.
2. Parties shall collaborate and consult, as appropriate, with relevant stakeholders, including States and global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as civil society, the scientific community, the private sector, Indigenous Peoples and local communities, for the development of proposals, as set out in this Part.
3. Proposals shall be formulated on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, taking into account the precautionary approach and an ecosystem approach.
4. Proposals with regard to identified areas shall include the following key elements:
  - (a) A geographic or spatial description of the area that is the subject of the proposal by reference to the indicative criteria specified in Annex I;
  - (b) Information on any of the criteria specified in Annex I, as well as any criteria that may be further developed and revised in accordance with paragraph 5 below applied in identifying the area;
  - (c) Human activities in the area, including uses by Indigenous Peoples and local communities, and their possible impact, if any;
  - (d) A description of the state of the marine environment and biological diversity in the identified area;
  - (e) A description of the conservation and, where appropriate, sustainable use objectives that are to be applied to the area;
  - (f) A draft management plan encompassing the proposed measures and outlining proposed monitoring, research and review activities to achieve the specified objectives;
  - (g) The duration of the proposed area and measures, if any;
  - (h) Information on any consultations undertaken with States, including adjacent coastal States and/or relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, if any;
  - (i) Information on area-based management tools, including marine protected areas, implemented under relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;

(j) Relevant scientific input and, where available, traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities.

5. Indicative criteria for the identification of such areas shall include, as relevant, those specified in Annex I and may be further developed and revised as necessary by the Scientific and Technical Body for consideration and adoption by the Conference of the Parties.

6. Further requirements regarding the contents of proposals, including the modalities for the application of indicative criteria as specified in paragraph 5 above, and guidance on proposals specified in paragraph 4 (b) above shall be elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, for consideration and adoption by the Conference of the Parties.

Article 20

Publicity and preliminary review of proposals

Upon receipt of a proposal in writing, the secretariat shall make the proposal publicly available and transmit it to the Scientific and Technical Body for a preliminary review. The purpose of the review is to ascertain that the proposal contains the information required under article 19, including indicative criteria described in this Part and in Annex I. The outcome of that review shall be made publicly available and shall be conveyed to the proponent by the secretariat. The proponent shall retransmit the proposal to the secretariat, having taken into account the preliminary review by the Scientific and Technical Body. The secretariat shall notify the Parties and make that retransmitted proposal publicly available and facilitate consultations pursuant to article 21.

Article 21

Consultations on and assessment of proposals

1. Consultations on proposals submitted under article 19 shall be inclusive, transparent and open to all relevant stakeholders, including States and global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as civil society, the scientific community, Indigenous Peoples and local communities.

2. The secretariat shall facilitate consultations and gather input as follows:

(a) States, in particular adjacent coastal States, shall be notified and invited to submit, *inter alia*:

(i) Views on the merits and geographic scope of the proposal;

(ii) Any other relevant scientific input;

(iii) Information regarding any existing measures or activities in adjacent or related areas within national jurisdiction and beyond national jurisdiction;

(iv) Views on the potential implications of the proposal for areas within national jurisdiction;

(v) Any other relevant information;

(b) Bodies of relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies shall be notified and invited to submit, *inter alia*:

(i) Views on the merits of the proposal;

- (ii) Any other relevant scientific input;
  - (iii) Information regarding any existing measures adopted by that instrument, framework or body for the relevant area or for adjacent areas;
  - (iv) Views regarding any aspects of the measures and other elements for a draft management plan identified in the proposal that fall within the competence of that body;
  - (v) Views regarding any relevant additional measures that fall within the competence of that instrument, framework or body;
  - (vi) Any other relevant information;
- (c) Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders shall be invited to submit, inter alia:
- (i) Views on the merits of the proposal;
  - (ii) Any other relevant scientific input;
  - (iii) Any relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;
  - (iv) Any other relevant information.
3. Contributions received pursuant to paragraph 2 above shall be made publicly available by the secretariat.
4. In cases where the proposed measure affects areas that are entirely surrounded by the exclusive economic zones of States, proponents shall:
- (a) Undertake targeted and proactive consultations, including prior notification, with such States;
  - (b) Consider the views and comments of such States on the proposed measure and provide written responses specifically addressing such views and comments and, where appropriate, revise the proposed measure accordingly.
5. The proponent shall consider the contributions received during the consultation period, as well as the views of and information from the Scientific and Technical Body, and, as appropriate, revise the proposal accordingly or respond to substantive contributions not reflected in the proposal.
6. The consultation period shall be time-bound.
7. The revised proposal shall be submitted to the Scientific and Technical Body, which shall assess the proposal and make recommendations to the Conference of the Parties.
8. The modalities for the consultation and assessment process, including duration, shall be further elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, at its first meeting, for consideration and adoption by the Conference of the Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States.

Article 22 Establishment of area-based management tools, including marine protected areas

1. The Conference of the Parties, on the basis of the final proposal and the draft management plan, taking into account the contributions and scientific input received

during the consultation process established under this Part, and the scientific advice and recommendations of the Scientific and Technical Body:

(a) Shall take decisions on the establishment of area-based management tools, including marine protected areas, and related measures;

(b) May take decisions on measures compatible with those adopted by relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, in cooperation and coordination with those instruments, frameworks and bodies;

(c) May, where proposed measures are within the competences of other global, regional, subregional or sectoral bodies, make recommendations to Parties to this Agreement and to global, regional, subregional and sectoral bodies to promote the adoption of relevant measures through such instruments, frameworks and bodies, in accordance with their respective mandates.

2. In taking decisions under this article, the Conference of the Parties shall respect the competences of, and not undermine, relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

3. The Conference of the Parties shall make arrangements for regular consultations to enhance cooperation and coordination with and among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies with regard to area-based management tools, including marine protected areas, as well as coordination with regard to related measures adopted under such instruments and frameworks and by such bodies.

4. Where the achievement of the objectives and the implementation of this Part so requires, to further international cooperation and coordination with respect to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, the Conference of the Parties may consider and, subject to paragraphs 1 and 2 above, may decide, as appropriate, to develop a mechanism regarding existing area-based management tools, including marine protected areas, adopted by relevant legal instruments and frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies.

5. Decisions and recommendations adopted by the Conference of the Parties in accordance with this Part shall not undermine the effectiveness of measures adopted in respect of areas within national jurisdiction and shall be made with due regard for the rights and duties of all States, in accordance with the Convention. In cases where measures proposed under this Part would affect or could reasonably be expected to affect the superjacent water above the seabed and subsoil of submarine areas over which a coastal State exercises sovereign rights in accordance with the Convention, such measures shall have due regard to the sovereign rights of such coastal States. Consultations shall be undertaken to that end, in accordance with the provisions of this Part.

6. In cases where an area-based management tool, including a marine protected area, established under this Part subsequently falls, either wholly or in part, within the national jurisdiction of a coastal State, the part within national jurisdiction shall immediately cease to be in force. The part remaining in areas beyond national jurisdiction shall remain in force until the Conference of the Parties, at its following meeting, reviews and decides whether to amend or revoke the area-based management tool, including a marine protected area, as necessary.

7. Upon the establishment of, or amendment to the competence of, a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body, any area-based management tool, including a marine protected area, or

related measures adopted by the Conference of the Parties under this Part that subsequently falls within the competence of such instrument, framework or body, either wholly or in part, shall remain in force until the Conference of the Parties reviews and decides, in close cooperation and coordination with that instrument, framework or body, to maintain, amend or revoke the area-based management tool, including a marine protected area, and related measures, as appropriate.

Article 23 Decision-making

1. As a general rule, the decisions and recommendations under this Part shall be taken by consensus.
2. If no consensus is reached, decisions and recommendations under this Part shall be taken by a three-fourths majority of the Parties present and voting, before which the Conference of the Parties shall decide, by a two-thirds majority of the Parties present and voting that all efforts to reach consensus have been exhausted.
3. Decisions taken under this Part shall enter into force 120 days after the meeting of the Conference of the Parties at which they were taken and shall be binding on all Parties.
4. During the period of 120 days provided for in paragraph 3 above, any Party may, by notification in writing to the secretariat, make an objection with respect to a decision adopted under this Part, and that decision shall not be binding on that Party. An objection to a decision may be withdrawn at any time by written notification to the secretariat and, thereupon, the decision shall be binding for that Party 90 days following the date of the notification stating that the objection is withdrawn.
5. A Party making an objection under paragraph 4 above shall provide to the secretariat, in writing, at the time of making its objection, the explanation of the grounds for its objection, which shall be based on one or more of the following grounds:
  - (a) The decision is inconsistent with this Agreement or the rights and duties of the objecting Party in accordance with the Convention;
  - (b) The decision unjustifiably discriminates in form or in fact against the objecting Party;
  - (c) The Party cannot practicably comply with the decision at the time of the objection after making all reasonable efforts to do so.
6. A Party making an objection under paragraph 4 above shall, to the extent practicable, adopt alternative measures or approaches that are equivalent in effect to the decision to which it has objected and shall not adopt measures nor take actions that would undermine the effectiveness of the decision to which it has objected unless such measures or actions are essential for the exercise of rights and duties of the objecting Party in accordance with the Convention.
7. The objecting Party shall report to the next ordinary meeting of the Conference of the Parties following its notification under paragraph 4 above, and periodically thereafter, on its implementation of paragraph 6 above, to inform the monitoring and review under article 26.
8. An objection to a decision made in accordance with paragraph 4 above may only be renewed if the objecting Party considers it still necessary, every three years after the entry into force of the decision, by written notification to the secretariat. Such written notification shall include an explanation of the grounds of its initial objection.

9. If no notification of renewal pursuant to paragraph 8 above is received, the objection shall be considered automatically withdrawn and, thereupon, the decision shall be binding for that Party 120 days after that objection is automatically withdrawn. The secretariat shall notify the Party 60 days prior to the date on which the objection will be automatically withdrawn.

10. Decisions of the Conference of the Parties adopted under this Part, and objections to those decisions, shall be made publicly available by the secretariat and shall be transmitted to all States and relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

Article 24 Emergency measures

1. The Conference of the Parties shall take decisions to adopt measures in areas beyond national jurisdiction, to be applied on an emergency basis, if necessary, when a natural phenomenon or human-caused disaster has caused, or is likely to cause, serious or irreversible harm to marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, to ensure that the serious or irreversible harm is not exacerbated.

2. Measures adopted under this article shall be considered necessary only if, following consultation with relevant legal instruments or frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies, the serious or irreversible harm cannot be managed in a timely manner through the application of the other articles of this Agreement or by a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body.

3. Measures adopted on an emergency basis shall be based on the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and shall take into account the precautionary approach. Such measures may be proposed by Parties or recommended by the Scientific and Technical Body and may be adopted intersessionally. The measures shall be temporary and must be reconsidered for decision at the next meeting of the Conference of the Parties following their adoption.

4. The measures shall terminate two years following their entry into force or shall be terminated earlier by the Conference of the Parties upon being replaced by area-based management tools, including marine protected areas, and related measures established in accordance with this Part, or by measures adopted by a relevant legal instrument or framework or relevant global, regional, subregional or sectoral body, or by a decision of the Conference of the Parties when the circumstances that necessitated the measure cease to exist.

5. Procedures and guidance for the establishment of emergency measures, including consultation procedures, shall be elaborated by the Scientific and Technical Body, as necessary, for consideration and adoption by the Conference of the Parties at its earliest opportunity. Such procedures shall be inclusive and transparent.

Article 25 Implementation

1. Parties shall ensure that activities under their jurisdiction or control that take place in areas beyond national jurisdiction are conducted consistently with the decisions adopted under this Part.

2. Nothing in this Agreement shall prevent a Party from adopting more stringent measures with respect to its nationals and vessels or with regard to activities under

its jurisdiction or control in addition to those adopted under this Part, in accordance with international law and in support of the objectives of the Agreement.

3. The implementation of the measures adopted under this Part should not impose a disproportionate burden on Parties that are small island developing States or least developed countries, directly or indirectly.

4. Parties shall promote, as appropriate, the adoption of measures within relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies of which they are members, to support the implementation of the decisions and recommendations made by the Conference of the Parties under this Part.

5. Parties shall encourage those States that are entitled to become Parties to this Agreement, in particular those whose activities, vessels or nationals operate in an area that is the subject of an established area-based management tool, including a marine protected area, to adopt measures supporting the decisions and recommendations of the Conference of the Parties on area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part.

6. A Party that is not a party to or a participant in a relevant legal instrument or framework, or a member of a relevant global, regional, subregional or sectoral body, and that does not otherwise agree to apply the measures established under such instruments and frameworks and by such bodies shall not be discharged from the obligation to cooperate, in accordance with the Convention and this Agreement, in the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

Article 26 Monitoring and review

1. Parties shall, individually or collectively, report to the Conference of the Parties on the implementation of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part and related measures. Such reports, as well as the information and the review referred to in paragraphs 2 and 3 below, respectively, shall be made publicly available by the secretariat.

2. The relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies shall be invited to provide information to the Conference of the Parties on the implementation of measures that they have adopted to achieve the objectives of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part.

3. Area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part, including related measures, shall be monitored and periodically reviewed by the Scientific and Technical Body, taking into account the reports and information referred to in paragraphs 1 and 2 above, respectively.

4. In the review referred to in paragraph 3 above, the Scientific and Technical Body shall assess the effectiveness of area-based management tools, including marine protected areas, established under this Part, including related measures and the progress made in achieving their objectives, and provide advice and recommendations to the Conference of the Parties.

5. Following the review, the Conference of the Parties shall, as necessary, take decisions or recommendations on the amendment, extension or revocation of area-based management tools, including marine protected areas, and any related measures adopted by the Conference of the Parties, on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional

knowledge of Indigenous Peoples and local communities, taking into account the precautionary approach and an ecosystem approach.

PART IV ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENTS

Article 27 Objectives

The objectives of this Part are to:

- (a) Operationalize the provisions of the Convention on environmental impact assessment for areas beyond national jurisdiction by establishing processes, thresholds and other requirements for conducting and reporting assessments by Parties;
- (b) Ensure that activities covered by this Part are assessed and conducted to prevent, mitigate and manage significant adverse impacts for the purpose of protecting and preserving the marine environment;
- (c) Support the consideration of cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction;
- (d) Provide for strategic environmental assessments;
- (e) Achieve a coherent environmental impact assessment framework for activities in areas beyond national jurisdiction;
- (f) Build and strengthen the capacity of Parties, particularly developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, to prepare, conduct and evaluate environmental impact assessments and strategic environmental assessments in support of the objectives of this Agreement.

Article 28 Obligation to conduct environmental impact assessments

1. Parties shall ensure that the potential impacts on the marine environment of planned activities under their jurisdiction or control that take place in areas beyond national jurisdiction are assessed as set out in this Part before they are authorized.
2. When a Party with jurisdiction or control over a planned activity that is to be conducted in marine areas within national jurisdiction determines that the activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment in areas beyond national jurisdiction, that Party shall ensure that an environmental impact assessment of such activity is conducted in accordance with this Part or that an environmental impact assessment is conducted under the Party's national process. A Party conducting such an assessment under its national process shall:
  - (a) Make relevant information available through the Clearing-House Mechanism, in a timely manner, during the national process;
  - (b) Ensure that the activity is monitored in a manner consistent with the requirements of its national process;
  - (c) Ensure that environmental impact assessment reports and any relevant monitoring reports are made available through the Clearing-House Mechanism as set out in this Agreement.

3. Upon receiving the information referred to in paragraph 2 (a) above, the Scientific and Technical Body may provide comments to the Party with jurisdiction or control over the planned activity.

Article 29 Relationship between this Agreement and environmental impact assessment processes under relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies

1. Parties shall promote the use of environmental impact assessments and the adoption and implementation of the standards and/or guidelines developed under article 38 in relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies of which they are members.

2. The Conference of the Parties shall develop mechanisms under this Part for the Scientific and Technical Body to collaborate with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies that regulate activities in areas beyond national jurisdiction or protect the marine environment.

3. When developing or updating standards or guidelines for the conduct of environmental impact assessments of activities in areas beyond national jurisdiction by Parties to this Agreement under article 38, the Scientific and Technical Body shall, as appropriate, collaborate with relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.

4. It is not necessary to conduct a screening or an environmental impact assessment of a planned activity in areas beyond national jurisdiction, provided that the Party with jurisdiction or control over the planned activity determines:

(a) That the potential impacts of the planned activity or category of activity have been assessed in accordance with the requirements of other relevant legal instruments or frameworks or by relevant global, regional, subregional or sectoral bodies;

(b) That:

(i) the assessment already undertaken for the planned activity is equivalent to the one required under this Part, and the results of the assessment are taken into account; or

(ii) the regulations or standards of the relevant legal instruments or frameworks or relevant global, regional, subregional or sectoral bodies arising from the assessment were designed to prevent, mitigate or manage potential impacts below the threshold for environmental impact assessments under this Part, and they have been complied with.

5. When an environmental impact assessment for a planned activity in areas beyond national jurisdiction has been conducted under a relevant legal instrument or framework or a relevant global, regional, subregional or sectoral body, the Party concerned shall ensure that the environmental impact assessment report is published through the Clearing-House Mechanism.

6. Unless the planned activities that meet the criteria set out in paragraph 4 (b) (i) above are subject to monitoring and review under a relevant legal instrument or framework or relevant global, regional, subregional or sectoral body, Parties shall monitor and review the activities and ensure that the monitoring and review reports are published through the Clearing-House Mechanism.

Article 30 Thresholds and factors for conducting environmental impact assessments

1. When a planned activity may have more than a minor or transitory effect on the marine environment, or the effects of the activity are unknown or poorly understood, the Party with jurisdiction or control of the activity shall conduct a screening of the activity under article 31, using the factors set out in paragraph 2 below, and:

(a) The screening shall be sufficiently detailed for the Party to assess whether it has reasonable grounds for believing that the planned activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment and shall include:

(i) A description of the planned activity, including its purpose, location, duration and intensity; and

(ii) An initial analysis of the potential impacts, including consideration of cumulative impacts and, as appropriate, alternatives to the planned activity;

(b) If it is determined on the basis of the screening that the Party has reasonable grounds for believing that the activity may cause substantial pollution of or significant and harmful changes to the marine environment, an environmental impact assessment shall be conducted in accordance with the provisions of this Part.

2. When determining whether planned activities under their jurisdiction or control meet the threshold set out in paragraph 1 above, Parties shall consider the following non- exhaustive factors:

(a) The type of and technology used for the activity and the manner in which it is to be conducted;

(b) The duration of the activity;

(c) The location of the activity;

(d) The characteristics and ecosystem of the location (including areas of particular ecological or biological significance or vulnerability);

(e) The potential impacts of the activity, including the potential cumulative impacts and the potential impacts in areas within national jurisdiction;

(f) The extent to which the effects of the activity are unknown or poorly understood;

(g) Other relevant ecological or biological criteria.

Article 31 Process for environmental impact assessments

1. Parties shall ensure that the process for conducting an environmental impact assessment pursuant to this Part includes the following steps:

(a) Screening. Parties shall undertake screening, in a timely manner, to determine whether an environmental impact assessment is required in respect of a planned activity under its jurisdiction or control, in accordance with article 30, and make its determination publicly available:

(i) If a Party determines that an environmental impact assessment is not required for a planned activity under its jurisdiction or control, it shall make relevant information, including under article 30, paragraph 1 (a), publicly available through the Clearing-House Mechanism under this Agreement;

(ii) On the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local

communities, a Party may register its views on the potential impacts of a planned activity on which a determination has been made in accordance with subparagraph (a) (i) above with the Party that made the determination and the Scientific and Technical Body, within 40 days of the publication thereof;

(iii) If the Party that registered its views expressed concerns on the potential impacts of a planned activity on which the determination was made, the Party that made that determination shall give consideration to such concerns and may review its determination;

(iv) Upon consideration of the concerns registered by a Party under subparagraph (a) (ii) above, the Scientific and Technical Body shall consider and may evaluate the potential impacts of the planned activity on the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and, as appropriate, may make recommendations to the Party that made the determination after giving that Party an opportunity to respond to the concerns registered and taking into account such response;

(v) The Party that made the determination under subparagraph (a) (i) above shall give consideration to any recommendations of the Scientific and Technical Body;

(vi) The registration of views and the recommendations of the Scientific and Technical Body shall be made publicly available, including through the Clearing-House Mechanism;

(b) Scoping. Parties shall ensure that key environmental and any associated impacts, such as economic, social, cultural and human health impacts, including potential cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction, as well as alternatives to the planned activity, if any, to be included in the environmental impact assessments that shall be conducted under this Part, are identified. The scope shall be defined by using the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;

(c) Impact assessment and evaluation. Parties shall ensure that the impacts of planned activities, including cumulative impacts and impacts in areas within national jurisdiction, are assessed and evaluated using the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities;

(d) Prevention, mitigation and management of potential adverse effects. Parties shall ensure that:

(i) Measures to prevent, mitigate and manage potential adverse effects of the planned activities under their jurisdiction or control are identified and analysed to avoid significant adverse impacts. Such measures may include the consideration of alternatives to the planned activity under their jurisdiction or control;

(ii) Where appropriate, these measures are incorporated into an environmental management plan;

(e) Parties shall ensure public notification and consultation in accordance with article 32;

(f) Parties shall ensure the preparation and publication of an environmental impact assessment report in accordance with article 33.

2. Parties may conduct joint environmental impact assessments, in particular for planned activities under the jurisdiction or control of small island developing States.

3. A roster of experts shall be created under the Scientific and Technical Body. Parties with capacity constraints may request advice and assistance from those experts to conduct and evaluate screenings and environmental impact assessments for a planned activity under their jurisdiction or control. The experts cannot be appointed to another part of the environmental impact assessment process of the same activity. The Party that requested the advice and assistance shall ensure that such environmental impact assessments are submitted to it for review and decision-making.

Article 32 Public notification and consultation

1. Parties shall ensure timely public notification of a planned activity, including by publication through the Clearing-House Mechanism and through the secretariat, and planned and effective time-bound opportunities, as far as practicable, for participation by all States, in particular adjacent coastal States and any other States adjacent to the activity when they are potentially most affected States, and stakeholders in the environmental impact assessment process. Notification and opportunities for participation, including through the submission of comments, shall take place throughout the environmental impact assessment process, as appropriate, including when identifying the scope of an environmental impact assessment under article 31, paragraph 1 (b), and when a draft environmental impact assessment report has been prepared under article 33, before a decision is made as to whether to authorize the activity.

2. Potentially most affected States shall be determined by taking into account the nature and potential effects on the marine environment of the planned activity and shall include:

(a) Coastal States whose exercise of sovereign rights for the purpose of exploring, exploiting, conserving or managing natural resources may reasonably be believed to be affected by the activity;

(b) States that carry out, in the area of the planned activity, human activities, including economic activities, that may reasonably be believed to be affected.

3. Stakeholders in this process include Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, civil society, the scientific community and the public.

4. Public notification and consultation shall, in accordance with article 48, paragraph 3, be inclusive and transparent, be conducted in a timely manner and be targeted and proactive when involving small island developing States.

5. Substantive comments received during the consultation process, including from adjacent coastal States and any other States adjacent to the planned activity when they are potentially most affected States, shall be considered and responded to or addressed by Parties. Parties shall give particular regard to comments concerning potential impacts in areas within national jurisdiction and provide written responses, as appropriate, specifically addressing such comments, including regarding any additional measures meant to address those potential impacts. Parties shall make public the comments received and the responses or descriptions of the manner in which they were addressed.

6. Where a planned activity affects areas of the high seas that are entirely surrounded by the exclusive economic zones of States, Parties shall:

(a) Undertake targeted and proactive consultations, including prior notification, with such surrounding States;

(b) Consider the views and comments of those surrounding States on the planned activity and provide written responses specifically addressing such views and comments and, as appropriate, revise the planned activity accordingly.

7. Parties shall ensure access to information related to the environmental impact assessment process under this Agreement. Notwithstanding this, Parties shall not be required to disclose confidential or proprietary information. The fact that confidential or proprietary information has been redacted shall be indicated in public documents.

Article 33 Environmental impact assessment reports

1. Parties shall ensure the preparation of an environmental impact assessment report for any such assessment undertaken pursuant to this Part.

2. The environmental impact assessment report shall include, at a minimum, the following information: a description of the planned activity, including its location; a description of the results of the scoping exercise; a baseline assessment of the marine environment likely to be affected; a description of potential impacts, including potential cumulative impacts and any impacts in areas within national jurisdiction; a description of potential prevention, mitigation and management measures; a description of uncertainties and gaps in knowledge; information on the public consultation process; a description of the consideration of reasonable alternatives to the planned activity; a description of follow-up actions, including an environmental management plan; and a non-technical summary.

3. The Party shall make the draft environmental impact assessment report available through the Clearing-House Mechanism during the public consultation process, to provide an opportunity for the Scientific and Technical Body to consider and evaluate the report.

4. The Scientific and Technical Body, as appropriate and in a timely manner, may make comments to the Party on the draft environmental impact assessment report. The Party shall give consideration to any comments made by the Scientific and Technical Body.

5. Parties shall publish the reports of the environmental impact assessments, including through the Clearing-House Mechanism. The secretariat shall ensure that all Parties are notified in a timely manner when reports are published through the Clearing-House Mechanism.

6. Final environmental impact assessment reports shall be considered by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines, including the identification of best practices.

7. A selection of the published information used in the screening process to make decisions on whether to conduct an environmental impact assessment, in accordance with articles 30 and 31, shall be considered and reviewed by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines, including the identification of best practices.

Article 34 Decision-making

1. A Party under whose jurisdiction or control a planned activity falls shall be responsible for determining if it may proceed.

2. When determining whether the planned activity may proceed under this Part, full account shall be taken of an environmental impact assessment conducted in accordance with this Part. A decision to authorize the planned activity under the jurisdiction or control of a Party shall only be made when, taking into account mitigation or management measures, the Party has determined that it has made all reasonable efforts to ensure that the activity can be conducted in a manner consistent with the prevention of significant adverse impacts on the marine environment.
3. Decision documents shall clearly outline any conditions of approval related to mitigation measures and follow-up requirements. Decision documents shall be made public, including through the Clearing-House Mechanism.
4. At the request of a Party, the Conference of the Parties may provide advice and assistance to that Party when determining whether a planned activity under its jurisdiction or control may proceed.

Article 35 Monitoring of impacts of authorized activities

Parties shall, by using the best available science and scientific information and, where available, the relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, keep under surveillance the impacts of any activities in areas beyond national jurisdiction that they permit or in which they engage in order to determine whether these activities are likely to pollute or have adverse impacts on the marine environment. In particular, each Party shall monitor the environmental and any associated impacts, such as economic, social, cultural and human health impacts, of an authorized activity under their jurisdiction or control in accordance with the conditions set out in the approval of the activity.

Article 36 Reporting on impacts of authorized activities

1. Parties, whether acting individually or collectively, shall periodically report on the impacts of the authorized activity and the results of the monitoring required under article 35.
2. Monitoring reports shall be made public, including through the Clearing-House Mechanism, and the Scientific and Technical Body may consider and evaluate the monitoring reports.
3. Monitoring reports shall be considered by the Scientific and Technical Body, on the basis of relevant practices, procedures and knowledge under this Agreement, for the purpose of developing guidelines on the monitoring of impacts of authorized activities, including the identification of best practices.

Article 37 Review of authorized activities and their impacts

1. Parties shall ensure that the impacts of the authorized activity monitored pursuant to article 35 are reviewed.
2. Should the Party with jurisdiction or control over the activity identify significant adverse impacts that either were not foreseen in the environmental impact assessment, in nature or severity, or that arise from a breach of any of the conditions set out in the approval of the activity, the Party shall review its decision authorizing the activity, notify the Conference of the Parties, other Parties and the public, including through the Clearing-House Mechanism, and:

(a) Require that measures be proposed and implemented to prevent, mitigate and/or manage those impacts or take any other necessary action and/or halt the activity, as appropriate; and

(b) Evaluate, in a timely manner, any measures implemented or actions taken under subparagraph (a) above.

3. On the basis of the reports received under article 36, the Scientific and Technical Body may notify the Party that authorized the activity if it considers that the activity may have significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity and, as appropriate, may make recommendations to the Party.

4. (a) On the basis of the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, a Party may register its concerns, with the Party that authorized the activity and with the Scientific and Technical Body, that the authorized activity may have significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment, in nature or severity, or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity;

(b) The Party that authorized the activity shall give consideration to such concerns;

(c) Upon consideration of the concerns registered by a Party, the Scientific and Technical Body shall consider and may evaluate the matter based on the best available science and scientific information and, where available, relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities and may notify the Party that authorized the activity, if it considers that such activity may have significant adverse impacts that were either not foreseen in the environmental impact assessment or that arise from a breach of any conditions of approval of the authorized activity and, after giving that Party an opportunity to respond to the concerns registered and taking into account such response and as appropriate, may make recommendations to the Party that authorized the activity;

(d) The registration of concerns, any notifications issued and any recommendations made by the Scientific and Technical Body shall be made publicly available, including through the Clearing-House Mechanism;

(e) The Party that authorized the activity shall give consideration to any notifications issued and any recommendations made by the Scientific and Technical Body.

5. All States, in particular adjacent coastal States and any other States adjacent to the activity when they are potentially most affected States, and stakeholders shall be kept informed through the Clearing-House Mechanism and may be consulted in the monitoring, reporting and review processes in respect of an activity authorized under this Agreement.

6. Parties shall publish, including through the Clearing-House Mechanism:

(a) Reports on the review of the impacts of the authorized activity;

(b) Decision documents, including a record of the reasons for the decision by the Party, when a Party has changed its decision authorizing the activity.

Article 38 Standards and/or guidelines to be developed by the Scientific and Technical Body related to environmental impact assessments

1. The Scientific and Technical Body shall develop standards or guidelines for consideration and adoption by the Conference of the Parties on:
  - (a) The determination of whether the thresholds for the conduct of a screening or an environmental impact assessment under article 30 have been met or exceeded for planned activities, including on the basis of the non-exhaustive factors set out in paragraph 2 of that article;
  - (b) The assessment of cumulative impacts in areas beyond national jurisdiction and how those impacts should be taken into account in the environmental impact assessment process;
  - (c) The assessment of impacts, in areas within national jurisdiction, of planned activities in areas beyond national jurisdiction and how those impacts should be taken into account in the environmental impact assessment process;
  - (d) The public notification and consultation process under article 32, including the determination of what constitutes confidential or proprietary information;
  - (e) The required content of environmental impact assessment reports and published information used in the screening process pursuant to article 33, including best practices;
  - (f) The monitoring of and reporting on the impacts of authorized activities as set out in articles 35 and 36, including the identification of best practices;
  - (g) The conduct of strategic environmental assessments.
2. The Scientific and Technical Body may also develop standards and guidelines for consideration and adoption by the Conference of the Parties, including on:
  - (a) An indicative non-exhaustive list of activities that require or do not require an environmental impact assessment, as well as any criteria related to those activities, which shall be periodically updated;
  - (b) The conduct of environmental impact assessments by Parties to this Agreement in areas identified as requiring protection or special attention.
3. Any standard shall be set out in an annex to this Agreement, in accordance with article 74.

Article 39 Strategic environmental assessments

1. Parties shall, individually or in cooperation with other Parties, consider conducting strategic environmental assessments for plans and programmes relating to activities under their jurisdiction or control, to be conducted in areas beyond national jurisdiction, in order to assess the potential effects of such plans or programmes, as well as of alternatives, on the marine environment.
2. The Conference of the Parties may conduct a strategic environmental assessment of an area or region to collate and synthesize the best available information about the area or region, assess current and potential future impacts and identify data gaps and research priorities.
3. When undertaking environmental impact assessments pursuant to this Part, Parties shall take into account the results of relevant strategic environmental assessments carried out under paragraphs 1 and 2 above, where available.

4. The Conference of the Parties shall develop guidance on the conduct of each category of strategic environmental assessment described in this article.

PART V

CAPACITY-BUILDING AND THE TRANSFER OF MARINE TECHNOLOGY

Article 40 Objectives

The objectives of this Part are to:

- (a) Assist Parties, in particular developing States Parties, in implementing the provisions of this Agreement, to achieve its objectives;
- (b) Enable inclusive, equitable and effective cooperation and participation in the activities undertaken under this Agreement;
- (c) Develop the marine scientific and technological capacity, including with respect to research, of Parties, in particular developing States Parties, with regard to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including through access to marine technology by, and the transfer of marine technology to, developing States Parties;
- (d) Increase, disseminate and share knowledge on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;
- (e) More specifically, support developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, through capacity-building and the development and transfer of marine technology under this Agreement, in achieving the objectives relating to:
  - (i) Marine genetic resources, including the sharing of benefits, as reflected in article 9;
  - (ii) Measures such as area-based management tools, including marine protected areas, as reflected in article 17;
  - (iii) Environmental impact assessments, as reflected in article 27.

Article 41 Cooperation in capacity-building and the transfer of marine technology

1. Parties shall cooperate, directly or through relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, to assist Parties, in particular developing States Parties, in achieving the objectives of this Agreement through capacity-building and the development and transfer of marine science and marine technology.
2. In providing capacity-building and the transfer of marine technology under this Agreement, Parties shall cooperate at all levels and in all forms, including through partnerships with and involving all relevant stakeholders, such as, where appropriate, the private sector, civil society, and Indigenous Peoples and local communities as holders of traditional knowledge, as well as through strengthening cooperation and coordination between relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies.
3. In giving effect to this Part, Parties shall give full recognition to the special requirements of developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States,

small island developing States, coastal African States, archipelagic States and developing middle- income countries. Parties shall ensure that the provision of capacity-building and the transfer of marine technology is not conditional on onerous reporting requirements.

Article 42 Modalities for capacity-building and for the transfer of marine technology

1. Parties, within their capabilities, shall ensure capacity-building for developing States Parties and shall cooperate to achieve the transfer of marine technology, in particular to developing States Parties that need and request it, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in accordance with the provisions of this Agreement.
2. Parties shall provide, within their capabilities, resources to support such capacity- building and the development and transfer of marine technology and to facilitate access to other sources of support, taking into account their national policies, priorities, plans and programmes.
3. Capacity-building and the transfer of marine technology should be a country-driven, transparent, effective and iterative process that is participatory, cross-cutting and gender- responsive. It shall build upon, as appropriate, and not duplicate existing programmes and be guided by lessons learned, including those from capacity-building and transfer of marine technology activities under relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies. Insofar as possible, it shall take into account these activities with a view to maximizing efficiency and results.
4. Capacity-building and the transfer of marine technology shall be based on and be responsive to the needs and priorities of developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, identified through needs assessments on an individual case-by-case, subregional or regional basis. Such needs and priorities may be self-assessed or facilitated through the capacity-building and transfer of marine technology committee and the Clearing-House Mechanism.

Article 43 Additional modalities for the transfer of marine technology

1. Parties share a long-term vision of the importance of fully realizing technology development and transfer for inclusive, equitable and effective cooperation and participation in the activities undertaken under this Agreement and in order to fully achieve its objectives.
2. The transfer of marine technology undertaken under this Agreement shall take place on fair and most favourable terms, including on concessional and preferential terms, and in accordance with mutually agreed terms and conditions as well as the objectives of this Agreement.
3. Parties shall promote and encourage economic and legal conditions for the transfer of marine technology to developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, which may include providing incentives to enterprises and institutions.
4. The transfer of marine technology shall take into account all rights over such technologies and be carried out with due regard for all legitimate interests, including, inter alia, the rights and duties of holders, suppliers and recipients of marine technology and taking into particular consideration the interests and needs of developing States for the attainment of the objectives of this Agreement.

5. Marine technology transferred pursuant to this Part shall be appropriate, relevant and, to the extent possible, reliable, affordable, up to date, environmentally sound and available in an accessible form for developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries.

Article 44 Types of capacity-building and of the transfer of marine technology

1. In support of the objectives set out in article 40, the types of capacity-building and of the transfer of marine technology may include, but are not limited to, support for the creation or enhancement of the human, financial management, scientific, technological, organizational, institutional and other resource capabilities of Parties, such as:

- (a) The sharing and use of relevant data, information, knowledge and research results;
- (b) Information dissemination and awareness-raising, including with respect to relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, in line with the free, prior and informed consent of these Indigenous Peoples and, as appropriate, local communities;
- (c) The development and strengthening of relevant infrastructure, including equipment and capacity of personnel for its use and maintenance;
- (d) The development and strengthening of institutional capacity and national regulatory frameworks or mechanisms;
- (e) The development and strengthening of human and financial management resource capabilities and of technical expertise through exchanges, research collaboration, technical support, education and training and the transfer of marine technology;
- (f) The development and sharing of manuals, guidelines and standards;
- (g) The development of technical, scientific and research and development programmes;
- (h) The development and strengthening of capacities and technological tools for effective monitoring, control and surveillance of activities within the scope of this Agreement.

2. Further details concerning the types of capacity-building and of the transfer of marine technology identified in this article are elaborated in Annex II.

3. The Conference of the Parties, taking account of the recommendations of the capacity-building and transfer of marine technology committee, shall periodically, as necessary, review, assess and further develop and provide guidance on the indicative and non-exhaustive list of types of capacity-building and of transfer of marine technology elaborated in Annex II, to reflect technological progress and innovation and to respond and adapt to the evolving needs of States, subregions and regions.

Article 45 Monitoring and review

1. Capacity-building and the transfer of marine technology undertaken in accordance with the provisions of this Part shall be monitored and reviewed periodically.

2. The monitoring and review referred to in paragraph 1 above shall be carried out by the capacity-building and transfer of marine technology committee under the authority of the Conference of the Parties and shall be aimed at:

(a) Assessing and reviewing the needs and priorities of developing States Parties in terms of capacity-building and the transfer of marine technology, paying particular attention to the special requirements of developing States Parties and to the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in accordance with article 42, paragraph 4;

(b) Reviewing the support required, provided and mobilized, as well as gaps in meeting the assessed needs of developing States Parties in relation to this Agreement;

(c) Identifying and mobilizing funds under the financial mechanism established under article 52 to develop and implement capacity-building and the transfer of marine technology, including for the conduct of needs assessments;

(d) Measuring performance on the basis of agreed indicators and reviewing results-based analyses, including on the output, outcomes, progress and effectiveness of capacity-building and transfer of marine technology under this Agreement, as well as successes and challenges;

(e) Making recommendations for follow-up activities, including on how capacity-building and the transfer of marine technology could be further enhanced to allow developing States Parties, taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, to strengthen their implementation of the Agreement in order to achieve its objectives.

3. In supporting the monitoring and review of capacity-building and the transfer of marine technology, Parties shall submit reports to the capacity-building and transfer of marine technology committee. Those reports should be in a format and at intervals to be determined by the Conference of the Parties, taking into account the recommendations of the capacity-building and transfer of marine technology committee. In submitting their reports, Parties shall take into account, where applicable, input from regional and subregional bodies on capacity-building and the transfer of marine technology. The reports submitted by Parties, as well as any input from regional and subregional bodies on capacity-building and the transfer of marine technology, should be made publicly available. The Conference of the Parties shall ensure that reporting requirements should be streamlined and not onerous, in particular for developing States Parties, including in terms of costs and time requirements.

Article 46 Capacity-building and transfer of marine technology committee

1. A capacity-building and transfer of marine technology committee is hereby established.

2. The committee shall consist of members possessing appropriate qualifications and expertise, to serve objectively in the best interest of the Agreement, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, taking into account gender balance and equitable geographical distribution and providing for representation on the committee from the least developed countries, from the small island developing States and from the landlocked developing countries. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be decided by the Conference of the Parties at its first meeting.

3. The committee shall submit reports and recommendations that the Conference of the Parties shall consider and take action on as appropriate.

PART VI

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Article 47 Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.
2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Secretary-General of the United Nations no later than one year after the entry into force of this Agreement. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be determined by the Conference of the Parties. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties may be held at other times, in accordance with the rules of procedure.
3. The Conference of the Parties shall ordinarily meet at the seat of the secretariat or at United Nations Headquarters.
4. The Conference of the Parties shall by consensus adopt, at its first meeting, rules of procedure for itself and its subsidiary bodies, financial rules governing its funding and the funding of the secretariat and any subsidiary bodies and, thereafter, rules of procedure and financial rules for any further subsidiary body that it may establish. Until such time as the rules of procedure have been adopted, the rules of procedure of the intergovernmental conference on an international legally binding instrument under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction shall apply.
5. The Conference of the Parties shall make every effort to adopt decisions and recommendations by consensus. Except as otherwise provided in this Agreement, if all efforts to reach consensus have been exhausted, decisions and recommendations of the Conference of the Parties on questions of substance shall be adopted by a two-thirds majority of the Parties present and voting, and decisions on questions of procedure shall be adopted by a majority of the Parties present and voting.
6. The Conference of the Parties shall keep under review and evaluation the implementation of this Agreement and, for this purpose, shall:
  - (a) Adopt decisions and recommendations related to the implementation of this Agreement;
  - (b) Review and facilitate the exchange of information among Parties relevant to the implementation of this Agreement;
  - (c) Promote, including by establishing appropriate processes, cooperation and coordination with and among relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, with a view to promoting coherence among efforts towards the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;
  - (d) Establish such subsidiary bodies as deemed necessary to support the implementation of this Agreement;
  - (e) Adopt a budget by a three-fourths majority of the Parties present and voting if all efforts to reach consensus have been exhausted, at such frequency and for such a financial period as it may determine;

(f) Undertake other functions identified in this Agreement or as may be required for its implementation.

7. The Conference of the Parties may decide to request the International Tribunal for the Law of the Sea to give an advisory opinion on a legal question on the conformity with this Agreement of a proposal before the Conference of the Parties on any matter within its competence. A request for an advisory opinion shall not be sought on a matter within the competences of other global, regional, subregional or sectoral bodies, or on a matter that necessarily involves the concurrent consideration of any dispute concerning sovereignty or other rights over continental or insular land territory or a claim thereto, or the legal status of an area as within national jurisdiction. The request shall indicate the scope of the legal question on which the advisory opinion is sought. The Conference of the Parties may request that such opinion be given as a matter of urgency.

8. The Conference of the Parties shall, within five years of the entry into force of this Agreement and thereafter at intervals to be determined by it, assess and review the adequacy and effectiveness of the provisions of this Agreement and, if necessary, propose means of strengthening the implementation of those provisions in order to better address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

Article 48 Transparency

1. The Conference of the Parties shall promote transparency in decision-making processes and other activities carried out under this Agreement.

2. All meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies shall be open to observers participating in accordance with the rules of procedure unless otherwise decided by the Conference of the Parties. The Conference of the Parties shall publish and maintain a public record of its decisions.

3. The Conference of the Parties shall promote transparency in the implementation of this Agreement, including through the public dissemination of information and the facilitation of the participation of, and consultation with, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders, as appropriate and in accordance with the provisions of this Agreement.

4. Representatives of States not party to this Agreement, relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, Indigenous Peoples and local communities with relevant traditional knowledge, the scientific community, civil society and other relevant stakeholders with an interest in matters pertaining to the Conference of the Parties may request to participate as observers in the meetings of the Conference of the Parties and of its subsidiary bodies. The rules of procedure of the Conference of the Parties shall provide for modalities for such participation and shall not be unduly restrictive in this respect. The rules of procedure shall also provide for such representatives to have timely access to all relevant information.

Article 49 Scientific and Technical Body

1. A Scientific and Technical Body is hereby established.

2. The Scientific and Technical Body shall be composed of members serving in their expert capacity and in the best interest of the Agreement, nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with suitable qualifications, taking into

account the need for multidisciplinary expertise, including relevant scientific and technical expertise and expertise in relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, gender balance and equitable geographical representation. The terms of reference and modalities for the operation of the Scientific and Technical Body, including its selection process and the terms of members' mandates, shall be determined by the Conference of the Parties at its first meeting.

3. The Scientific and Technical Body may draw on appropriate advice emanating from relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, as well as from other scientists and experts, as may be required.

4. Under the authority and guidance of the Conference of the Parties, and taking into account the multidisciplinary expertise referenced in paragraph 2 above, the Scientific and Technical Body shall provide scientific and technical advice to the Conference of the Parties, perform the functions assigned to it under this Agreement and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties and provide reports to the Conference of the Parties on its work.

Article 50 Secretariat

1. A secretariat is hereby established. The Conference of the Parties, at its first meeting, shall make arrangements for the functioning of the secretariat, including deciding on its seat.

2. Until such time as the secretariat commences its functions, the Secretary-General of the United Nations, through the Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea of the Office of Legal Affairs of the United Nations Secretariat, shall perform the secretariat functions under this Agreement.

3. The secretariat and the host State may conclude a headquarters agreement. The secretariat shall enjoy legal capacity in the territory of the host State and be granted such privileges and immunities by the host State as are necessary for the exercise of its functions.

4. The secretariat shall:

(a) Provide administrative and logistical support to the Conference of the Parties and its subsidiary bodies for the purposes of the implementation of this Agreement;

(b) Arrange and service the meetings of the Conference of the Parties and of any other bodies as may be established under this Agreement or by the Conference of the Parties;

(c) Circulate information relating to the implementation of this Agreement in a timely manner, including making decisions of the Conference of the Parties publicly available and transmitting them to all Parties, as well as to relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies;

(d) Facilitate cooperation and coordination, as appropriate, with the secretariats of other relevant international bodies and, in particular, enter into such administrative and contractual arrangements as may be required for that purpose and for the effective discharge of its functions, subject to approval by the Conference of the Parties;

(e) Prepare reports on the execution of its functions under this Agreement and submit them to the Conference of the Parties;

(f) Provide assistance with the implementation of this Agreement and perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties or assigned to it under this Agreement.

Article 51 Clearing-House Mechanism

1. A Clearing-House Mechanism is hereby established.
2. The Clearing-House Mechanism shall consist primarily of an open-access platform. The specific modalities for the operation of the Clearing-House Mechanism shall be determined by the Conference of the Parties.
3. The Clearing-House Mechanism shall:
  - (a) Serve as a centralized platform to enable Parties to access, provide and disseminate information with respect to activities taking place pursuant to the provisions of this Agreement, including information relating to:
    - (i) Marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, as set out in Part II of this Agreement;
    - (ii) The establishment and implementation of area-based management tools, including marine protected areas;
    - (iii) Environmental impact assessments;
    - (iv) Requests for capacity-building and the transfer of marine technology and opportunities with respect thereto, including research collaboration and training opportunities, information on sources and availability of technological information and data for the transfer of marine technology, opportunities for facilitated access to marine technology and the availability of funding;
  - (b) Facilitate the matching of capacity-building needs with the support available and with providers for the transfer of marine technology, including governmental, non- governmental or private entities interested in participating as donors in the transfer of marine technology, and facilitate access to related know-how and expertise;
  - (c) Provide links to relevant global, regional, subregional, national and sectoral clearing-house mechanisms and other gene banks, repositories and databases, including those pertaining to relevant traditional knowledge of Indigenous Peoples and local communities, and promote, where possible, links with publicly available private and non- governmental platforms for the exchange of information;
  - (d) Build on global, regional and subregional clearing-house institutions, where applicable, when establishing regional and subregional mechanisms under the global mechanism;
  - (e) Foster enhanced transparency, including by facilitating the sharing of environmental baseline data and information relating to the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction between Parties and other relevant stakeholders;
  - (f) Facilitate international cooperation and collaboration, including scientific and technical cooperation and collaboration;
  - (g) Perform such other functions as may be determined by the Conference of the Parties or assigned to it under this Agreement.
4. The Clearing-House Mechanism shall be managed by the secretariat, without prejudice to possible cooperation with other relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies as

determined by the Conference of the Parties, including the Intergovernmental Oceanographic Commission of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, the International Seabed Authority, the International Maritime Organization and the Food and Agriculture Organization of the United Nations.

5. In the management of the Clearing-House Mechanism, full recognition shall be given to the special requirements of developing States Parties, as well as the special circumstances of small island developing States Parties, and their access to the mechanism shall be facilitated to enable those States to utilize it without undue obstacles or administrative burdens. Information shall be included on activities to promote information-sharing, awareness-raising and dissemination in and with those States, as well as to provide specific programmes for those States.

6. The confidentiality of information provided under this Agreement and rights thereto shall be respected. Nothing under this Agreement shall be interpreted as requiring the sharing of information that is protected from disclosure under the domestic law of a Party or other applicable law.

PART VII

FINANCIAL RESOURCES AND MECHANISM

Article 52 Funding

1. Each Party shall provide, within its capabilities, resources in respect of those activities that are intended to achieve the objectives of this Agreement, taking into account its national policies, priorities, plans and programmes.

2. The institutions established under this Agreement shall be funded through assessed contributions of the Parties.

3. A mechanism for the provision of adequate, accessible, new and additional and predictable financial resources under this Agreement is hereby established. The mechanism shall assist developing States Parties in implementing this Agreement, including through funding in support of capacity-building and the transfer of marine technology, and perform other functions as set out in this article for the conservation and sustainable use of marine biological diversity.

4. The mechanism shall include:

(a) A voluntary trust fund established by the Conference of the Parties to facilitate the participation of representatives of developing States Parties, in particular least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, in the meetings of the bodies established under this Agreement;

(b) A special fund that shall be funded through the following sources:

(i) Annual contributions in accordance with article 14, paragraph 6;

(ii) Payments in accordance with article 14, paragraph 7;

(iii) Additional contributions from Parties and private entities wishing to provide financial resources to support the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;

(c) The Global Environment Facility trust fund.

5. The Conference of the Parties may consider the possibility of establishing additional funds, as part of the financial mechanism, to support the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, to finance rehabilitation and ecological restoration of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

6. The special fund and the Global Environment Facility trust fund shall be utilized in order to:

(a) Fund capacity-building projects under this Agreement, including effective projects on the conservation and sustainable use of marine biological diversity and activities and programmes, including training related to the transfer of marine technology;

(b) Assist developing States Parties in implementing this Agreement;

(c) Support conservation and sustainable use programmes by Indigenous Peoples and local communities as holders of traditional knowledge;

(d) Support public consultations at the national, subregional and regional levels;

(e) Fund the undertaking of any other activities as decided by the Conference of the Parties.

7. The financial mechanism should seek to ensure that duplication is avoided, and complementarity and coherence promoted, among the utilization of the funds within the mechanism.

8. Financial resources mobilized in support of the implementation of this Agreement may include funding provided through public and private sources, both national and international, including, but not limited to, contributions from States, international financial institutions, existing funding mechanisms under global and regional instruments, donor agencies, intergovernmental organizations, non-governmental organizations and natural and juridical persons, and through public-private partnerships.

9. For the purposes of this Agreement, the mechanism shall function under the authority, where appropriate, and guidance of the Conference of the Parties and shall be accountable thereto. The Conference of the Parties shall provide guidance on overall strategies, policies, programme priorities and eligibility for access to and utilization of financial resources.

10. The Conference of the Parties and the Global Environment Facility shall agree upon arrangements to give effect to the above paragraphs at the first meeting of the Conference of the Parties.

11. In recognition of the urgency to address the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, the Conference of the Parties shall determine an initial resource mobilization goal through 2030 for the special fund from all sources, taking into account, inter alia, the institutional modalities of the special fund and the information provided through the capacity-building and transfer of marine technology committee.

12. Eligibility for access to funding under this Agreement shall be open to developing States Parties on the basis of need. Funding under the special fund shall be distributed according to equitable sharing criteria, taking into account the needs for assistance of Parties with special requirements, in particular the least developed countries, landlocked developing countries, geographically disadvantaged States, small island developing States and coastal African States, archipelagic States and developing middle-income countries, and taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries. The special fund shall be aimed at ensuring efficient access to funding through simplified application and approval procedures and enhanced readiness of support for such developing States Parties.

13. In the light of capacity constraints, Parties shall encourage international organizations to grant preferential treatment to, and consider the specific needs and

special requirements of developing States Parties, in particular the least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States, and taking into account the special circumstances of small island developing States and of least developed countries, in the allocation of appropriate funds and technical assistance and the utilization of their specialized services for the purposes of the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction.

14. The Conference of the Parties shall establish a finance committee on financial resources. It shall be composed of members possessing appropriate qualifications and expertise, taking into account gender balance and equitable geographical distribution. The terms of reference and modalities for the operation of the committee shall be decided by the Conference of the Parties. The committee shall periodically report and make recommendations on the identification and mobilization of funds under the mechanism. It shall also collect information and report on funding under other mechanisms and instruments contributing directly or indirectly to the achievement of the objectives of this Agreement. In addition to the considerations provided in this article, the committee shall consider, inter alia:

- (a) The assessment of the needs of the Parties, in particular developing States Parties;
- (b) The availability and timely disbursement of funds;
- (c) The transparency of decision-making and management processes concerning fundraising and allocations;
- (d) The accountability of the recipient developing States Parties with respect to the agreed use of funds.

15. The Conference of the Parties shall consider the reports and recommendations of the finance committee and take appropriate action.

16. The Conference of the Parties shall, in addition, undertake a periodic review of the financial mechanism to assess the adequacy, effectiveness and accessibility of financial resources, including for the delivery of capacity-building and the transfer of marine technology, in particular for developing States Parties.

PART VIII IMPLEMENTATION AND COMPLIANCE

Article 53 Implementation

Parties shall take the necessary legislative, administrative or policy measures, as appropriate, to ensure the implementation of this Agreement.

Article 54 Monitoring of implementation

Each Party shall monitor the implementation of its obligations under this Agreement and shall, in a format and at intervals to be determined by the Conference of the Parties, report to the Conference on measures that it has taken to implement this Agreement.

Article 55 Implementation and Compliance Committee

1. An Implementation and Compliance Committee to facilitate and consider the implementation of and promote compliance with the provisions of this Agreement is hereby established. The Implementation and Compliance Committee shall be

facilitative in nature and function in a manner that is transparent, non-adversarial and non-punitive.

2. The Implementation and Compliance Committee shall consist of members possessing appropriate qualifications and experience nominated by Parties and elected by the Conference of the Parties, with due consideration given to gender balance and equitable geographical representation.

3. The Implementation and Compliance Committee shall operate under the modalities and rules of procedure adopted by the Conference of the Parties at its first meeting. The Implementation and Compliance Committee shall consider issues of implementation and compliance at the individual and systemic levels, *inter alia*, and report periodically and make recommendations, as appropriate while cognizant of respective national circumstances, to the Conference of the Parties.

4. In the course of its work, the Implementation and Compliance Committee may draw on appropriate information from bodies established under this Agreement, as well as relevant legal instruments and frameworks and relevant global, regional, subregional and sectoral bodies, as may be required.

PART IX SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 56 Prevention of disputes

Parties shall cooperate in order to prevent disputes.

Article 57 Obligation to settle disputes by peaceful means

Parties have the obligation to settle their disputes concerning the interpretation or application of this Agreement by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice.

Article 58 Settlement of disputes by any peaceful means chosen by the Parties

Nothing in this Part impairs the right of any Party to this Agreement to agree at any time to settle a dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement by any peaceful means of their own choice.

Article 59 Disputes of a technical nature

Where a dispute concerns a matter of a technical nature, the Parties concerned may refer the dispute to an ad hoc expert panel established by them. The panel shall confer with the Parties concerned and shall endeavour to resolve the dispute expeditiously without recourse to binding procedures for the settlement of disputes under article 60 of this Agreement.

Article 60 Procedures for the settlement of disputes

1. Disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled in accordance with the provisions for the settlement of disputes provided for in Part XV of the Convention.

2. The provisions of Part XV of and Annexes V, VI, VII and VIII to the Convention shall be deemed to be replicated for the purpose of the settlement of disputes involving a Party to this Agreement that is not a Party to the Convention.

3. Any procedure accepted by a Party to this Agreement that is also a Party to the Convention pursuant to article 287 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that Party, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has accepted another procedure pursuant to article 287 of the Convention for the settlement of disputes under this Part.

4. Any declaration made by a Party to this Agreement that is also a Party to the Convention pursuant to article 298 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that Party, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has made a different declaration pursuant to article 298 of the Convention for the settlement of disputes under this Part.

5. Pursuant to paragraph 2 above, a Party to this Agreement that is not a Party to the Convention, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, shall be free to choose, by means of a written declaration, submitted to the depositary, one or more of the following means for the settlement of disputes concerning the interpretation or application of this Agreement:

- (a) The International Tribunal for the Law of the Sea;
- (b) The International Court of Justice;
- (c) An Annex VII arbitral tribunal;
- (d) An Annex VIII special arbitral tribunal for one or more of the categories of disputes specified in said Annex.

6. A Party to this Agreement that is not a Party to the Convention that has not issued a declaration shall be deemed to have accepted the option in paragraph 5 (c) above. If the parties to a dispute have accepted the same procedure for the settlement of the dispute, it may be submitted only to that procedure, unless the parties otherwise agree. If the parties to a dispute have not accepted the same procedure for the settlement of the dispute, it may be submitted only to arbitration under Annex VII to the Convention, unless the parties otherwise agree. Article 287, paragraphs 6 to 8, of the Convention shall apply to declarations made under paragraph 5 above.

7. A Party to this Agreement that is not a Party to the Convention may, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, without prejudice to the obligations arising under this Part, declare in writing that it does not accept any or more of the procedures provided for in Part XV, section 2, of the Convention with respect to one or more of the categories of disputes set out in article 298 of the Convention for the settlement of disputes under this Part. Article 298 of the Convention shall apply to such a declaration.

8. The provisions of this article shall be without prejudice to the procedures on the settlement of disputes to which Parties have agreed as participants in a relevant legal instrument or framework, or as members of a relevant global, regional, subregional or sectoral body concerning the interpretation or application of such instruments and frameworks.

9. Nothing in this Agreement shall be interpreted as conferring jurisdiction upon a court or tribunal over any dispute that concerns or necessarily involves the concurrent consideration of the legal status of an area as within national jurisdiction,

nor over any dispute concerning sovereignty or other rights over continental or insular land territory or a claim thereto of a Party to this Agreement, provided that nothing in this paragraph shall be interpreted as limiting the jurisdiction of a court or tribunal under Part XV, section 2, of the Convention.

10. For the avoidance of doubt, nothing in this Agreement shall be relied upon as a basis for asserting or denying any claims to sovereignty, sovereign rights or jurisdiction over land or maritime areas, including in respect to any disputes relating thereto.

Article 61 Provisional arrangements

Pending the settlement of a dispute in accordance with this Part, the parties to the dispute shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature.

PART X

NON-PARTIES TO THIS AGREEMENT

Article 62 Non-parties to this Agreement

Parties shall encourage non-parties to this Agreement to become Parties thereto and to adopt laws and regulations consistent with its provisions.

PART XI

GOOD FAITH AND ABUSE OF RIGHTS

Article 63 Good faith and abuse of rights

Parties shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Agreement and exercise the rights recognized therein in a manner that would not constitute an abuse of right.

PART XII FINAL PROVISIONS

Article 64 Right to vote

1. Each Party to this Agreement shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.
2. A regional economic integration organization Party to this Agreement, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Agreement. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 65 Signature

This Agreement shall be open for signature by all States and regional economic integration organizations from 20 September 2023 and shall remain open for signature at United Nations Headquarters in New York until 20 September 2025.

Article 66 Ratification, approval, acceptance and accession

This Agreement shall be subject to ratification, approval or acceptance by States and regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and regional economic integration organizations from the day after the date on which the Agreement is closed for signature. Instruments of ratification, approval, acceptance and accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 67 Division of the competence of regional economic integration organizations and their member States in respect of the matters governed by this Agreement

1. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Agreement. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Agreement, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Agreement. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Agreement concurrently.
2. In its instrument of ratification, approval, acceptance or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Agreement. Any such organization shall also inform the depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification of the extent of its competence.

Article 68 Entry into force

1. This Agreement shall enter into force 120 days after the date of deposit of the sixtieth instrument of ratification, approval, acceptance or accession.
2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, approves or accepts this Agreement or accedes thereto after the deposit of the sixtieth instrument of ratification, approval, acceptance or accession, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification, approval, acceptance or accession, subject to paragraph 1 above.
3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the member States of that organization.

Article 69 Provisional application

1. This Agreement may be applied provisionally by a State or regional economic integration organization that consents to its provisional application by so notifying the depositary in writing at the time of signature or deposit of its instrument of ratification, approval, acceptance or accession. Such provisional application shall become effective from the date of receipt of the notification by the depositary.
2. Provisional application by a State or regional economic integration organization shall terminate upon the entry into force of this Agreement for that State or regional economic integration organization or upon notification by that State or regional economic integration organization to the depositary in writing of its intention to terminate its provisional application.

Article 70 Reservations and exceptions

No reservations or exceptions may be made to this Agreement, unless expressly permitted by other articles of this Agreement.

Article 71 Declarations and statements

Article 70 does not preclude a State or regional economic integration organization, when signing, ratifying, approving, accepting or acceding to this Agreement, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, *inter alia*, to the harmonization of its laws and regulations with the provisions of this Agreement, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effect of the provisions of this Agreement in their application to that State or regional economic integration organization.

Article 72 Amendment

1. A Party may, by written communication addressed to the secretariat, propose amendments to this Agreement. The secretariat shall circulate such a communication to all Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the Parties reply favourably to the request, the proposed amendment shall be considered at the following meeting of the Conference of the Parties.

2. An amendment to this Agreement adopted in accordance with article 47 shall be communicated by the depositary to all Parties for ratification, approval or acceptance.

3. Amendments to this Agreement shall enter into force for the Parties ratifying, approving or accepting them on the thirtieth day following the deposit of instruments of ratification, approval or acceptance by two thirds of the number of Parties to this Agreement as at the time of adoption of the amendment. Thereafter, for each Party depositing its instrument of ratification, approval or acceptance of an amendment after the deposit of the required number of such instruments, the amendment shall enter into force on the thirtieth day following the deposit of its instrument of ratification, approval or acceptance.

4. An amendment may provide, at the time of its adoption, that a smaller or larger number of ratifications, approvals or acceptances shall be required for its entry into force than required under this article.

5. For the purposes of paragraphs 3 and 4 above, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the member States of that organization.

6. A State or regional economic integration organization that becomes a Party to this Agreement after the entry into force of amendments in accordance with paragraph 3 above shall, failing an expression of a different intention by that State or regional economic integration organization:

- (a) Be considered as a Party to this Agreement as so amended;
- (b) Be considered as a Party to the unamended Agreement in relation to any Party not bound by the amendment.

Article 73 Denunciation

1. A Party may, by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, denounce this Agreement and may indicate its reasons. Failure to indicate reasons shall not affect the validity of the denunciation. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.
2. The denunciation shall not in any way affect the duty of any Party to fulfil any obligation embodied in this Agreement to which it would be subject under international law independently of this Agreement.

Article 74 Annexes

1. The annexes form an integral part of this Agreement and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Agreement or to one of its parts includes a reference to the annexes relating thereto.
2. The provisions of article 72 relating to the amendment of this Agreement shall also apply to the proposal, adoption and entry into force of a new annex to the Agreement.
3. Any Party may propose an amendment to any annex to this Agreement for consideration at the next meeting of the Conference of the Parties. The annexes may be amended by the Conference of the Parties. Notwithstanding the provisions of article 72, the following provisions shall apply in relation to amendments to annexes to this Agreement:
  - (a) The text of the proposed amendment shall be communicated to the secretariat at least 150 days before the meeting. The secretariat shall, upon receiving the text of the proposed amendment, communicate it to the Parties. The secretariat shall consult relevant subsidiary bodies, as required, and shall communicate any response to all Parties not later than 30 days before the meeting;
  - (b) Amendments adopted at a meeting shall enter into force 180 days after the close of that meeting for all Parties, except those that make an objection in accordance with paragraph 4 below.
4. During the period of 180 days provided for in paragraph 3 (b) above, any Party may, by notification in writing to the depositary, make an objection with respect to the amendment. Such objection may be withdrawn at any time by written notification to the depositary and, thereupon, the amendment to the annex shall enter into force for that Party on the thirtieth day after the date of withdrawal of the objection.

Article 75 Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Agreement and any amendments or revisions thereto.

Article 76 Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Agreement are equally authentic.

ANNEX I

Indicative criteria for identification of areas

- (a) Uniqueness;
- (b) Rarity;
- (c) Special importance for the life history stages of species;
- (d) Special importance of the species found therein;
- (e) The importance for threatened, endangered or declining species or habitats;
- (f) Vulnerability, including to climate change and ocean acidification;
- (g) Fragility;
- (h) Sensitivity;
- (i) Biological diversity and productivity;
- (j) Representativeness;
- (k) Dependency;
- (l) Naturalness;
- (m) Ecological connectivity;
- (n) Important ecological processes occurring therein;
- (o) Economic and social factors;
- (p) Cultural factors;
- (q) Cumulative and transboundary impacts;
- (r) Slow recovery and resilience;
- (s) Adequacy and viability;
- (t) Replication;
- (u) Sustainability of reproduction;
- (v) Existence of conservation and management measures.

ANNEX II

Types of capacity-building and of the transfer of marine technology

Under this Agreement, capacity-building and transfer of marine technology initiatives may include but are not limited to:

- (a) The sharing of relevant data, information, knowledge and research, in user-friendly formats, including:
  - (i) The sharing of marine scientific and technological knowledge;
  - (ii) The exchange of information on the conservation and sustainable use of marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction;
  - (iii) The sharing of research and development results;
- (b) Information dissemination and awareness-raising, including with regard to:
  - (i) Marine scientific research, marine sciences and related marine operations and services;

- (ii) Environmental and biological information collected through research conducted in areas beyond national jurisdiction;
- (iii) Relevant traditional knowledge in line with the free, prior and informed consent of the holders of such knowledge;
- (iv) Stressors on the ocean that affect marine biological diversity of areas beyond national jurisdiction, including the adverse effects of climate change, such as warming and ocean deoxygenation, as well as ocean acidification;
- (v) Measures such as area-based management tools, including marine protected areas;
- (vi) Environmental impact assessments;
- (c) The development and strengthening of relevant infrastructure, including equipment, such as:
  - (i) The development and establishment of necessary infrastructure;
  - (ii) The provision of technology, including sampling and methodology equipment (e.g., for water, geological, biological or chemical samples);
  - (iii) The acquisition of the equipment necessary to support and further develop research and development capabilities, including in data management, in the context of activities with respect to marine genetic resources and digital sequence information on marine genetic resources of areas beyond national jurisdiction, measures such as area-based management tools, including marine protected areas, and the conduct of environmental impact assessments;
- (d) The development and strengthening of institutional capacity and national regulatory frameworks or mechanisms, including:
  - (i) Governance, policy and legal frameworks and mechanisms;
  - (ii) Assistance in the development, implementation and enforcement of national legislative, administrative or policy measures, including associated regulatory, scientific and technical requirements at the national, subregional or regional level;
  - (iii) Technical support for the implementation of the provisions of this Agreement, including for data monitoring and reporting;
  - (iv) Capacity to translate information and data into effective and efficient policies, including by facilitating access to and the acquisition of knowledge necessary to inform decision makers in developing States Parties;
  - (v) The establishment or strengthening of the institutional capacities of relevant national and regional organizations and institutions;
  - (vi) The establishment of national and regional scientific centres, including as data repositories;
  - (vii) The development of regional centres of excellence;
  - (viii) The development of regional centres for skills development;
  - (ix) Increasing cooperative links between regional institutions, for example, North-South and South-South collaboration and collaboration among regional seas organizations and regional fisheries management organizations;
- (e) The development and strengthening of human and financial management resource capabilities and of technical expertise through exchanges, research collaboration, technical support, education and training and the transfer of marine technology, such as:

- (i) Collaboration and cooperation in marine science, including through data collection, technical exchange, scientific research projects and programmes, and the development of joint scientific research projects in cooperation with institutions in developing States;
- (ii) Education and training in:
  - a. The natural and social sciences, both basic and applied, to develop scientific and research capacity;
  - b. Technology, and the application of marine science and technology, to develop scientific and research capacities;
  - c. Policy and governance;
  - d. The relevance and application of traditional knowledge;
- (iii) The exchange of experts, including experts on traditional knowledge;
- (iv) The provision of funding for the development of human resources and technical expertise, including through:
  - a. The provision of scholarships or other grants for representatives of small island developing States Parties in workshops, training programmes or other relevant programmes to develop their specific capacities;
  - b. The provision of financial and technical expertise and resources, in particular for small island developing States, concerning environmental impact assessments;
- (v) The establishment of a networking mechanism among trained human resources;
- (f) The development and sharing of manuals, guidelines and standards, including:
  - (i) Criteria and reference materials;
  - (ii) Technology standards and rules;
  - (iii) A repository for manuals and relevant information to share knowledge and capacity on how to conduct environmental impact assessments, lessons learned and best practices;
- (g) The development of technical, scientific and research and development programmes, including biotechnological research activities.

SPORAZUM U SKLADU SA KONVENCIJOM UJEDINJENIH NACIJA O PRAVU
MORA O OČUVANJU I ODRŽIVOM KORIŠĆENJU MORSKE BIOLOŠKE
RAZNOVRSNOSTI PODRUČJA IZVAN NACIONALNE JURISDIKCIJE

PREAMBULA

Strane u ovom Sporazumu,

Podsećajući na relevantne odredbe Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra 1982. godine, uključujući obavezu zaštite i očuvanja morske životne sredine,

Ističući potrebu za poštovanjem ravnoteže prava, obaveza i interesa utvrđenih Konvencijom,

Prepoznajući potrebu da se na dosledan i usklađen način reši problem gubitka biološke raznovrsnosti i degradacije ekosistema okeana, naročito zbog uticaja klimatskih promena na morske ekosisteme, kao što su zagrevanje i deoksigenacija okeana, kao i acidifikacija okeana, zagađenje, uključujući zagađenje plastikom, i neodrživo korišćenje,

Svesne potrebe za sveobuhvatnim globalnim režimom u okviru Konvencije kako bi se pronašlo bolje rešenje za probleme očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije,

Prepoznajući značaj doprinosa ostvarivanju pravednog i ravnopravnog međunarodnog ekonomskog poretka kojim se uzimaju u obzir interesi i potrebe čovečanstva u celini, a naročito posebni interesi i potrebe država u razvoju, bilo da su u pitanju obalne države ili države bez izlaza na more,

Prepoznajući takođe da su podrška državama u razvoju koje su strane, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i transfer morske tehnologije suštinski elementi za postizanje ciljeva očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije,

Podsećajući na Deklaraciju Ujedinjenih nacija o pravima autohtonog stanovništva,

Potvrđujući da se nijedna odredba ovog Sporazuma ne tumači kao umanjeње ili ukidanje postojećih prava autohtonog stanovništva, uključujući i prava navedena u Deklaraciji Ujedinjenih nacija o pravima autohtonog stanovništva, ili, prema potrebi, lokalnih zajednica,

Priznajući obavezu utvrđenu Konvencijom da se, u meri u kojoj je to u praksi izvodljivo, procene potencijalni uticaji aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom države na morsku životnu sredinu kada država ima opravdane razloge da veruje da takve aktivnosti mogu prouzrokovati značajno zagađenje ili značajne i štetne promene morske životne sredine,

Svesne obaveze utvrđene Konvencijom da se preduzimaju sve neophodne mere kako bi se osiguralo da se zagađenje koje nastaje usled incidenata ili aktivnosti ne širi izvan područja na kome se suverena prava ostvaruju u skladu sa Konvencijom,

U želji da deluju kao čuvari okeana na područjima izvan nacionalne jurisdikcije u ime sadašnjih i budućih generacija štiteći, brinući se o i obezbeđujući odgovorno korišćenje morske životne sredine, održavajući celovitost okeanskih ekosistema i čuvajući prirodne vrednosti biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije,

Priznajući da generisanje informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, pristup tim podacima i njihovo korišćenje, uključujući pravednu i jednaku raspodelu koristi koje proizilaze iz njihovog korišćenja, doprinose istraživanju i inovacijama i opštem cilju ovog Sporazuma,

Poštujući suverenitet, teritorijalni integritet i političku nezavisnost svih država,

Podsećajući da je pravni status zemalja koje nisu potpisnice Konvencije ili bilo kog drugog srodnog sporazuma uređen pravilima međunarodnih ugovora,

Podsećajući takođe da su, kako je navedeno u Konvenciji, države odgovorne za ispunjavanje svojih međunarodnih obaveza u vezi sa zaštitom i očuvanjem morske životne sredine i da mogu biti odgovorne u skladu sa međunarodnim pravom,

Posvećene postizanju održivog razvoja,

Težeći postizanju univerzalnog učešća,

Sporazumele su se o sledećem:

DEO I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Upotreba termina

Za potrebe ovog Sporazuma:

1. „Upravljački alat za pojedino područje” znači alat, uključujući morsko zaštićeno područje, za geografski definisano područje putem kojeg se upravlja sektorom (sektorima) ili aktivnostima sa ciljem postizanja određenih ciljeva očuvanja i održivog korišćenja u skladu sa ovim Sporazumom.
2. „Područja izvan nacionalne jurisdikcije” znače otvoreno more i Zona.
3. „Biotehnologija” znači svaka primena tehnologije u kojoj se koriste biološki sistemi, živi organizmi ili njihovi proizvodi, za izradu ili modifikovanje proizvoda ili postupaka za posebne namene.
4. „Prikupljanje in situ”, u vezi sa morskim genetičkim resursima, znači prikupljanje ili uzorkovanje morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.
5. „Konvencija” znači Konvencija Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra 1982. godine.
6. „Kumulativni uticaji” znači kombinovani i rastući uticaji koji proizilaze iz različitih aktivnosti, uključujući poznate prošle i sadašnje i razumno predvidljive aktivnosti, ili iz ponavljanja sličnih aktivnosti tokom vremena, kao i posledice klimatskih promena, acidifikacije okeana i povezanih uticaja.
7. „Procena uticaja na životnu sredinu” znači postupak za utvrđivanje i procenu potencijalnih uticaja neke aktivnosti na osnovu koga se donose odluke.
8. „Morski genetički resursi” znači bilo koji materijal morskog biljnog, životinjskog, mikrobijalnog ili drugog porekla koji sadrži funkcionalne jedinice nasleđa stvarne ili potencijalne vrednosti.
9. „Morsko zaštićeno područje” znači geografski definisano morsko područje koje je određeno i kojim se upravlja radi postizanja posebnih dugoročnih ciljeva očuvanja biološke raznovrsnosti i na kome je, prema potrebi, moguće održivo korišćenje, ako je u skladu sa ciljevima očuvanja.
10. „Pomorska tehnologija” uključuje, između ostalog, informacije i podatke u formatu prilagođenom korisnicima, koji se odnose na nauku o moru i srodne pomorske operacije i usluge; priručnike, smernice, kriterijume, standarde i referentne materijale; opremu za uzorkovanje i metodološku opremu; objekte za posmatranje i opremu za in situ i laboratorijska posmatranja, analize i sprovođenje eksperimenata; računare i računarski softver, uključujući modele i tehnike modelovanja; srodnu biotehnologiju i stručnost, znanje, veštine, tehničko, naučno i pravno znanje i

iskustvo i analitičke metode u pogledu očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti.

11. „Strana” znači država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije koja prihvata obaveze iz ovog Sporazuma i za koju je ovaj Sporazum na snazi.

12. „Regionalna organizacija za ekonomske integracije” znači organizacija koju čine suverene države određenog regiona na koju su njene države članice prenele nadležnost za pitanja uređena ovim Sporazumom i koja je propisno ovlašćena, u skladu sa svojim internim postupcima, da potpiše, ratifikuje, odobri, prihvati ili pristupi ovom Sporazumu.

13. „Održivo korišćenje” znači korišćenje komponenti biološke raznovrsnosti na način i u meri koji ne dovode do dugoročnog smanjenja biološke raznovrsnosti kako bi se očuvao njegov potencijal da ispuni potrebe i težnje sadašnjih i budućih generacija.

14. „Korišćenje morskih genetičkih resursa” znači sprovođenje istraživanja i razvoja u oblasti genetičkog i/ili biohemijskog sastava morskih genetičkih resursa, uključujući i primenu biotehnologije, kako je definisano u stavu 3. u delu iznad.

Član 2. Opšti cilj

Cilj ovog Sporazuma je osigurati trenutno i dugoročno očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije efikasnom primenom relevantnih odredbi Konvencije i daljom međunarodnom saradnjom i koordinacijom.

Član 3. Oblast primene

Ovaj Sporazum primenjuje se na područja izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 4. Izuzeća

Ovaj Sporazum se ne primenjuje na ratne brodove, vojne vazduhoplove ili pomoćne ratne brodove. Izuzev Dela II, ovaj Sporazum se ne primenjuje na druga plovila ili vazduhoplove kojima je vlasnik ili kojima upravlja strana i koji se trenutno koriste samo u državne nekomercijalne svrhe. Međutim, svaka strana osigurava, usvajanjem odgovarajućih mera kojima se ne narušavaju operacije ili operativne sposobnosti takvih plovila ili vazduhoplova kojima je ona vlasnik ili kojima upravlja, da aktivnosti takvih plovila ili vazduhoplova budu, koliko je to razumno i izvodljivo, u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 5. Odnos između ovog Sporazuma i Konvencije i relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela

1. Ovaj Sporazum se tumači i primenjuje u kontekstu Konvencije i u skladu sa njom. Nijednom odredbom ovog Sporazuma ne dovode se u pitanje prava, nadležnost i obaveze država u skladu sa Konvencijom, uključujući i prava u pogledu ekskluzivne ekonomske zone i epikontinentalnog pojasa u okviru i izvan 200 nautičkih milja.

2. Ovaj Sporazum se tumači i primenjuje na način kojim se ne ugrožavaju relevantni pravni instrumenti i okviri i relevantna globalna, regionalna, podregionalna i

sektorska tela i na način kojim se promoviraju usklađenost i koordinacija sa tim instrumentima, okvirima i telima.

3. Ovaj Sporazum ne utiče na pravni status država koje nisu strane Konvencije ili bilo kog drugog srodnog sporazuma u pogledu tih instrumenata.

Član 6. Nedovođenje u pitanje

Ovim Sporazumom, uključujući sve odluke ili preporuke Konferencije strana ili njenih pomoćnih tela, i sve akte, mere ili aktivnosti preduzete na osnovu njega, ne dovode se u pitanje suverenitet, suverena prava ili jurisdikcija, uključujući u sporovima koji se na njih odnose, niti se na osnovu njega može utvrditi ili odbiti bilo kakav zahtev u tom pogledu.

Član 7. Opšta načela i pristupi

Radi postizanja ciljeva ovog Sporazuma, strane se rukovode sledećim načelima i pristupima:

- (a) načelo „zagađivač plaća“;
- (b) načelo zajedničkog nasleđa čovečanstva koje je utvrđeno u Konvenciji;
- (c) sloboda naučnog istraživanja mora, zajedno sa drugim slobodama u pogledu otvorenog mora;
- (d) načelo pravičnosti i pravedne i jednake raspodele koristi;
- (e) načelo ili pristup predostrožnosti, prema potrebi;
- (f) pristup zasnovan na ekosistemu;
- (g) integrisani pristup upravljanju okeanima;
- (h) pristup kojim se jača otpornost ekosistema, uključujući i negativne uticaje klimatskih promena i acidifikacije okeana, i kojim se čuva i obnavlja celovitost ekosistema, uključujući kruženje ugljenika kao glavnog okeanskog faktora u pogledu klime;
- (i) korišćenje najboljih dostupnih naučnih saznanja i podataka;
- (j) korišćenje relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, ako je dostupno;
- (k) poštovanje, promocija i uzimanje u obzir obaveza, u zavisnosti od slučaja, u vezi sa pravima autohtonog stanovništva ili, prema potrebi, lokalnih zajednica, prilikom preduzimanja mera za očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (l) direktno ili indirektno neprenošenje štete ili opasnosti iz jednog područja u drugo i nepretvaranje jedne vrste zagađenja u drugu pri sprovođenju mera sprečavanja, smanjenja i kontrole zagađenja morske životne sredine;
- (m) potpuno priznavanje svih posebnih okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država;
- (n) priznavanje posebnih interesa i potreba država u razvoju bez izlaza na more.

Član 8. Međunarodna saradnja

1. Strane na osnovu ovog Sporazuma sarađuju na očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući i kroz jačanje i unapređenje saradnje sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima u postizanju ciljeva ovog Sporazuma.
2. Strane nastoje da promovišu, prema potrebi, ciljeve ovog Sporazuma kada učestvuju u donošenju odluka u skladu sa drugim relevantnim pravnim instrumentima, okvirima ili globalnim, regionalnim, podregionalnim ili sektorskim telima.
3. Strane promovišu međunarodnu saradnju u oblasti morskih naučnih istraživanja i u razvoju i transferu morske tehnologije u skladu sa Konvencijom, u svrhu postizanja ciljeva ovog Sporazuma.

DEO II

MORSKI GENETIČKI RESURSI, UKLJUČUJUĆI PRAVEDNU I JEDNAKU RASPODELU KORISTI

Član 9. Ciljevi

Ciljevi ovog dela su:

- (a) pravedna i jednaka raspodela koristi koje proizilaze iz aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i iz informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije radi očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (b) izgradnja i razvoj kapaciteta strana, naročito država u razvoju, pre svega najmanje razvijenih država, država u razvoju bez izlaza na more, država sa nepovoljnim geografskim položajem, malih ostrvskih država u razvoju, obalnih afričkih država, arhipelaških država i država u razvoju sa srednjim dohotkom, za sprovođenje aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na području izvan nacionalne jurisdikcije;
- (c) stvaranje znanja, naučnog razumevanja i tehnoloških inovacija, uključujući i kroz razvoj i sprovođenje pomorskih naučnih istraživanja, kao osnovnih doprinosa sprovođenju ovog Sporazuma;
- (d) razvoj i transfer morske tehnologije u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 10. Primena

1. Odredbe ovog Sporazuma primenjuju se na aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije koji se prikupljaju i generišu nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma za dotičnu stranu. Primena odredbi ovog Sporazuma proširuje se na korišćenje morskih genetičkih resursa i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije koji se prikupljaju ili generišu pre stupanja na snagu, osim ako se strana u pisanoj formi, u skladu sa članom 70, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobrenja ili prihvatanja ovog Sporazuma pozove na izuzeće.
2. Odredbe iz ovog dela ne primenjuju se na:

(a) ribolov uređen relevantnim međunarodnim pravom i aktivnosti povezane sa ribolovom; ili

(b) ribu ili druge žive morske resurse za koje je poznato da su ulovljeni u ribolovu i aktivnostima u vezi sa ribolovom na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, osim ako su takve ribe ili drugi živi morski resursi uređeni kao korišćenje u skladu sa ovim delom.

3. Obaveze iz ovog dela se ne primenjuju na vojne aktivnosti strane, uključujući vojne aktivnosti državnih plovila i vazduhoplova koji se koriste u nekomercijalne svrhe. Obaveze iz ovog dela u vezi sa korišćenjem morskih genetičkih resursa i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije primenjuju se na nevojne aktivnosti strane.

Član 11. Aktivnosti povezane sa morskim genetičkim resursima na područjima izvan nacionalne jurisdikcije

1. Aktivnosti povezane sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije mogu obavljati sve strane, bez obzira na njihov geografski položaj, kao i fizička ili pravna lica pod jurisdikcijom strana. Takve aktivnosti se sprovode u skladu sa ovim Sporazumom.

2. Strane promovišu saradnju u svim aktivnostima u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

3. Pri prikupljanju morskih genetičkih resursa in situ na područjima izvan nacionalne jurisdikcije uzimaju se u obzir prava i legitimni interesi obalnih država na područjima pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom i interesi drugih država na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, u skladu sa Konvencijom. U tu svrhu, strane će nastojati da sarađuju, prema potrebi, uključujući i putem posebnih načina za funkcionisanje mehanizma za razmenu informacija utvrđenog članom 51, u cilju sprovođenja ovog Sporazuma.

4. Nijedna država ne može zahtevati ili ostvariti suverenitet ili suverena prava nad morskim genetičkim resursima na područjima izvan nacionalne jurisdikcije. Nijedan takav zahtev ili ostvarivanje suvereniteta ili suverenih prava neće biti priznati.

5. Prikupljanje morskih genetičkih resursa in situ na područjima izvan nacionalne jurisdikcije ne predstavlja pravni osnov ni za kakvo pravo na deo morske životne sredine ili njenih resursa.

6. Aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije u interesu su svih država i u korist čitavog čovečanstva, naročito u kontekstu unapređenja naučnih saznanja čovečanstva i promocije očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti, posebno uzimajući u obzir interese i potrebe država u razvoju.

7. Aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije sprovode se isključivo u miroljubive svrhe.

Član 12. Obaveštavanje o aktivnostima povezanim sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije

1. Strane preduzimaju neophodne zakonodavne, upravne ili političke mere kako bi osigurale da se informacije dostavljaju mehanizmu za razmenu informacija u skladu sa ovim delom.
2. Sledeće informacije se dostavljaju mehanizmu za razmenu informacija što je pre moguće ili šest meseci pre in situ prikupljanja morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije:
  - (a) uslovi pod kojima i ciljevi zbog kojih se prikupljanje sprovodi, uključujući, prema potrebi, sve programe kojima pripada;
  - (b) predmet istraživanja ili, ako je poznato, morski genetički resursi na koje se istraživanje odnosi ili koji se prikupljaju i svrhe u koje će se takvi resursi prikupljati;
  - (c) geografska područja na kojima će se prikupljanje sprovoditi;
  - (d) sažetak o metodama i sredstvima koja će se koristiti za prikupljanje, uključujući naziv, tonažu, vrstu i klasu plovila, naučnu opremu i/ili metode istraživanja;
  - (e) informacije o svim drugim doprinosima većim predloženim programima;
  - (f) očekivani datum prvog dolaska i konačnog odlaska istraživačkih plovila ili upotrebe opreme i njenog uklanjanja, u zavisnosti od slučaja;
  - (g) naziv(i) institucije(a) pod čijim će se okriljem sprovesti istraživanje i ime osobe odgovorne za projekat;
  - (h) mogućnosti za naučnike iz svih država, naročito za naučnike iz država u razvoju, da budu uključeni u projekat ili povezani sa njim;
  - (i) očekivani obim u kojem bi države kojima bi mogla biti potrebna tehnička pomoć i koje je zatraže, naročito države u razvoju, mogle da učestvuju ili da budu zastupljene u projektu;
  - (j) plan upravljanja podacima izrađen u skladu sa otvorenim i odgovornim upravljanjem podacima, uzimajući u obzir postojeću međunarodnu praksu.
3. Nakon dostavljanja informacija iz stava 2. u tekstu iznad, mehanizam za razmenu informacija će automatski generisati standardizovanu identifikacionu oznaku serije za područja izvan nacionalne jurisdikcije „BBNJ”.
4. Ukoliko se informacije dostavljene mehanizmu za razmenu informacija bitno izmene pre planiranog prikupljanja, ažurirane informacije se dostavljaju mehanizmu za razmenu informacija u razumnom roku, a najkasnije do početka in situ prikupljanja, kada je to moguće.
5. Strane osiguravaju da se sledeće informacije, zajedno sa standardizovanom identifikacionom oznakom serije „BBNJ”, dostave mehanizmu za razmenu informacija čim postanu dostupne, a najkasnije godinu dana od in situ prikupljanja morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije:
  - (a) repozitorijum ili baza podataka gde su ili će biti deponovane informacije o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa;
  - (b) gde su ili će biti deponovani ili čuvani svi morski genetski resursi prikupljeni in situ;
  - (c) izveštaj sa detaljnim opisom geografskog područja sa kojeg su morski genetički resursi prikupljeni, uključujući informacije o geografskoj širini, dužini i dubini prikupljanja, i, u meri u kojoj je to moguće, nalaze iz sprovedene aktivnosti;
  - (d) sva neophodna ažuriranja plana upravljanja podacima navedena u skladu sa stavom (2)(z) iz dela iznad.

6. Strane osiguravaju da se uzorci morskih genetičkih resursa i informacije o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije koji se nalaze u repozitorijumima ili bazama podataka pod njihovom jurisdikcijom mogu identifikovati kao uzorci i podaci koji potiču iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, u skladu sa važećom međunarodnom praksom i u meri u kojoj je to izvodljivo.

7. Strane osiguravaju da se za repozitorijume, u meri u kojoj je to izvodljivo, i baze podataka pod njihovom jurisdikcijom, svake dve godine izrađuje zbirni izveštaj o pristupu morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa povezanim sa njihovom standardizovanom identifikacionom oznakom serije „BBNJ” i da se izveštaj stavlja na raspolaganje odboru za pristup i raspodelu koristi osnovanom u skladu sa članom 15.

8. Ako morski genetički resursi iz područja izvan nacionalne jurisdikcije, i kada je to izvodljivo, informacije o digitalnim sekvencama takvih resursa podležu korišćenju, uključujući i fizička i pravna lica pod njihovom jurisdikcijom koja ih koriste u komercijalne svrhe, strane osiguravaju da sledeće informacije, uključujući standardizovanu identifikacionu oznaku serije „BBNJ”, ako je dostupna, budu dostavljene mehanizmu za razmenu informacija čim postanu dostupne:

(a) ukoliko postoje, rezultati korišćenja kao što su publikacije, priznati patenti, ako su dostupni i u meri u kojoj je to moguće, i proizvodi;

(b) ako su dostupne, detaljne informacije koje su nakon prikupljanja dostavljene mehanizmu za razmenu informacija, a povezane su sa morskim genetičkim resursima koji su bili predmet korišćenja;

(c) mesto na kome se čuva izvorni uzorak koji se koristi;

(d) predviđeni načini pristupanja morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa koji su predmet korišćenja, kao i plan upravljanja tim podacima;

(e) nakon stavljanja na tržište, informacije o prodaji relevantnih proizvoda i daljim koracima, ako su dostupne.

Član 13. Tradicionalno znanje autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica povezano sa morskim genetičkim resursima na područjima izvan nacionalne jurisdikcije

Strane preduzimaju zakonodavne, upravne ili političke mere, prema potrebi i u zavisnosti od slučaja, kako bi osigurale da se tradicionalnom znanju autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica koje je povezano sa morskim genetičkim resursima na područjima izvan nacionalne jurisdikcije može pristupati samo uz dobrovoljan, prethodni i informisani pristanak ili odobrenje i uključivanje tog autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica. Pristup takvom tradicionalnom znanju može biti olakšan mehanizmom za razmenu informacija. Pomenutom tradicionalnom znanju se pristupa i ono se upotrebljava prema uzajamno dogovorenim uslovima.

Član 14. Pravedna i jednaka raspodela koristi

1. Koristi koje proizilaze iz aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije dele se na pravedan i jednak način u skladu sa ovim delom i doprinose očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

2. Nenovčana korist deli se u skladu sa ovim Sporazumom, između ostalog, u sledećim oblicima:

- (a) pristup uzorcima i zbirka uzoraka u skladu sa važećom međunarodnom praksom;
- (b) pristup informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa u skladu sa važećom međunarodnom praksom;
- (c) otvoreni pristup naučnim podacima koji su vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovo upotrebljivi (FAIR) u skladu sa važećom međunarodnom praksom i otvorenim i odgovornim upravljanjem podacima;
- (d) informacije sadržane u obaveštenjima, zajedno sa standardizovanim identifikacionim oznakama serija „BBNJ”, dostavljene u skladu sa članom 12, u javno pretraživim i dostupnim oblicima;
- (e) transfer morske tehnologije u skladu sa relevantnim modalitetima iz dela V ovog Sporazuma;
- (f) izgradnja kapaciteta, uključujući finansiranje istraživačkih programa i mogućih partnerstava, posebno onih od direktnog i velikog značaja, između naučnika i istraživača u istraživačkim projektima, kao i posebnih inicijativa, naročito za države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država;
- (g) veća tehnička i naučna saradnja, posebno sa naučnicima iz država u razvoju i naučnim institucijama u njima;
- (h) drugi oblici koristi koje je utvrdila Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodelu koristi osnovanog u skladu sa članom 15.

3. Strane preduzimaju neophodne zakonodavne, upravne ili političke mere kako bi osigurale da se morski genetički resursi i informacije o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, zajedno sa standardizovanim identifikacionim oznakama serija „BBNJ”, koje koriste fizička ili pravna lica pod njihovom jurisdikcijom, deponuju u javno dostupnim repozitorijumima i bazama podataka, koji se održavaju na nacionalnom ili međunarodnom nivou, najkasnije tri godine nakon početka takvog korišćenja ili čim postanu dostupni, uzimajući u obzir važeću međunarodnu praksu.

4. Pristup morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije u repozitorijumima i bazama podataka pod jurisdikcijom strane može se omogućiti ako su ispunjeni sledeći razumni uslovi:

- (a) potreba za očuvanjem fizičkog integriteta morskih genetičkih resursa;
- (b) razumni troškovi povezani sa održavanjem relevantne banke gena, biorepozitorijuma ili baze podataka u kojoj se čuvaju uzorci, podaci ili informacije;
- (c) razumni troškovi povezani sa obezbeđivanjem pristupa morskim genetičkim resursima, podacima ili informacijama;
- (d) drugi razumni uslovi u skladu sa ciljevima ovog Sporazuma i mogućnost da se takav pristup po poštenim i najpovoljnijim uslovima, kao i po povoljnim i povlašćenim uslovima, osigura istraživačima i istraživačkim institucijama iz država u razvoju.

5. Novčana korist od korišćenja morskih genetičkih resursa i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući upotrebu u komercijalne svrhe, dele se na pravedan i jednak način u okviru finansijskog mehanizma uspostavljenog u skladu sa članom 52. radi

očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

6. Nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, strane koje su razvijene države daju godišnje doprinose posebnom fondu iz člana 52. Stopa doprinosa strane iznosi 50% procenjenog doprinosa te strane budžetu koji je usvojila Konferencija strana u skladu sa članom 47, stav 6(d). Takvo plaćanje se nastavlja sve dok Konferencija strana ne donese odluku u skladu sa stavom 7. u nastavku.

7. Konferencija strana odlučuje o modalitetima za raspodelu novčanih koristi od korišćenja morskih genetičkih resursa i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodelu koristi osnovanog u skladu sa članom 15. Ukoliko se iscrpe svi naponi za postizanje konsenzusa, odluka se donosi tročetvrtinskom većinom glasova strana koje su prisutne i glasaju. Plaćanja se vrše putem posebnog fonda uspostavljenog u skladu sa članom 52. Modaliteti mogu uključivati sledeće:

- (a) plaćanje po etapama;
- (b) plaćanja ili doprinosi povezani sa stavljanjem proizvoda na tržište, uključujući plaćanje procenta prihoda od prodaje proizvoda;
- (c) naknada po nivoima koja se plaća periodično, zasnovana na diversifikovanom skupu pokazatelja kojima se meri ukupni nivo aktivnosti jedne strane;
- (d) drugi oblici o kojima odlučuje Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodelu koristi.

8. Kada Konferencija strana usvoji modalitete, strana može dati izjavu da se pomenuti modaliteti neće primenjivati na tu stranu u periodu od najviše četiri godine kako bi se omogućilo dovoljno vremena za sprovođenje. Strana koja da takvu izjavu i dalje izvršava plaćanje navedeno u stavu 6. u delu iznad dok novi modaliteti ne stupe na snagu.

9. Prilikom odlučivanja o modalitetima za raspodelu novčanih koristi od korišćenja informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije u skladu sa stavom 7, Konferencija strana uzima u obzir preporuke odbora za pristup i raspodelu koristi, priznajući da takvi modaliteti treba da budu međusobno podržavajući i prilagodljivi drugim instrumentima za pristup i raspodelu koristi.

10. Uzimajući u obzir preporuke odbora za pristup i raspodelu koristi osnovanog u skladu sa članom 15, Konferencija strana svake dve godine preispituje i procenjuje novčanu korist od korišćenja morskih genetičkih resursa i informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije. Prvo preispitivanje te vrste biće sprovedeno najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. U preispitivanju se razmatraju godišnji doprinosi navedeni u stavu 6.

11. Strane preduzimaju neophodne zakonodavne, upravne ili političke mere, prema potrebi, kako bi osigurale da se koristi koje proizilaze iz aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije koje sprovode fizička ili pravna lica pod njihovom jurisdikcijom dele u skladu sa ovim Sporazumom.

1. Ovim se osniva odbor za pristup i podelu koristi. Ovaj odbor se, između ostalog, bavi izradom smernica za raspodelu koristi, u skladu sa članom 14, obezbeđujući transparentnost i pravednu i jednaku raspodelu kako novčanih tako i nenovčanih koristi.
2. Odbor za pristup i podelu koristi sastoji se od 15 članova koji poseduju odgovarajuće kvalifikacije u srodnim oblastima, kako bi se obezbedilo efikasno obavljanje zadataka odbora. Strane imenuju članove, a bira ih Konferencija strana, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu i pravednu geografsku zastupljenost, uz obezbeđivanje zastupljenosti država u razvoju, uključujući najmanje razvijene države, male ostrvske države u razvoju i države u razvoju bez izlaza na more. O ovlašćenjima i načinima rada odbora odlučuje Konferencija strana.
3. Odbor može davati preporuke Konferenciji strana o pitanjima koja se odnose na ovaj deo, uključujući sledeća pitanja:
  - (a) smernice ili kodeks ponašanja za aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije u skladu sa ovim delom;
  - (b) mere za sprovođenje odluka koje su donete u skladu sa ovim delom;
  - (c) stope ili mehanizmi za raspodelu novčanih koristi u skladu sa članom 14;
  - (d) pitanja koja se odnose na ovaj deo u vezi sa mehanizmom za razmenu informacija;
  - (e) pitanja koja se odnose na ovaj deo u vezi sa finansijskim mehanizmom uspostavljenim u skladu sa članom 52;
  - (f) sva ostala pitanja koja se odnose na ovaj deo za koja Konferencija strana od odbora za pristup i raspodelu koristi može zatražiti da ih razmotri.
4. Svaka strana odboru za pristup i raspodelu koristi putem mehanizma za razmenu informacija stavlja na raspolaganje informacije propisane ovim Sporazumom, koje uključuju:
  - (a) zakonodavne, upravne i mere politike o pristupu i raspodeli koristi;
  - (b) podatke za kontakt i druge relevantne informacije o nacionalnim kontakt tačkama;
  - (c) ostale informacije neophodne u skladu sa odlukama koje je donela Konferencija strana.
5. Odbor za pristup i podelu koristi može se konsultovati sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima i u okviru toga olakšati razmenu informacija o aktivnostima u okviru svojih ovlašćenja, uključujući raspodelu koristi, upotrebu informacija o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa, najbolju praksu, alate i metodologije, upravljanje podacima i stečena iskustva.
6. Odbor za pristup i podelu koristi može davati preporuke Konferenciji strana u vezi sa informacijama dobijenim u skladu sa stavom 5. u delu iznad.

Član 16. Monitoring i transparentnost

1. Monitoring i transparentnost aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije ostvaruje se obaveštavanjem mehanizma za razmenu informacija, upotrebom standardizovanih identifikacionih oznaka serije

„BBNJ“ u skladu sa ovim delom i u skladu sa postupcima koje je Konferencija strana utvrdila prema preporuci odbora za pristup i raspodelu koristi.

2. Strane periodično odboru za pristup i raspodelu koristi podnose izveštaje o sprovođenju odredbi iz ovog dela o aktivnostima u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na područjima izvan nacionalne jurisdikcije i raspodeli koristi od njih, u skladu sa ovim delom.

3. Odbor za pristup i podelu koristi izrađuje izveštaj na osnovu informacija dobijenih putem mehanizma za razmenu informacija i stavlja ga na raspolaganje stranama, koje zatim mogu da dostave komentare. Odbor za pristup i podelu koristi podnosi Konferenciji strana na razmatranje izveštaj sa dobijenim komentarima. Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuku odbora za pristup i raspodelu koristi, može doneti odgovarajuće smernice za sprovođenje ovog člana kojima se uzimaju u obzir nacionalne mogućnosti i okolnosti strana.

DEO III

MERE KAO ŠTO JE UPRAVLJAČKI ALAT ZA POJEDINA PODRUČJA, UKLJUČUJUĆI MORSKA ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Član 17. Ciljevi

Ciljevi ovog dela su:

- (a) očuvanje i održivo korišćenje područja koja je neophodno zaštititi, uključujući i uspostavljanje sveobuhvatnog sistema upravljačkih alata za pojedina područja, sa ekološki reprezentativnim i dobro povezanim mrežama morskih zaštićenih područja;
- (b) jačanje saradnje i koordinacije u korišćenju upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, među državama, relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima;
- (c) zaštita, očuvanje, obnova i održavanje biološke raznovrsnosti i ekosistema, uključujući i radi poboljšanja njihove produktivnosti i zdravlja, i jačanje otpornost na faktore stresa, uključujući one povezane sa klimatskim promenama, acidifikacijom okeana i zagađenjem mora;
- (d) pružanje podrške bezbednosti snabdevanja hranom i drugim društveno-ekonomskim ciljevima, uključujući zaštitu kulturnih vrednosti;
- (e) pružanje podrške državama u razvoju koje su strane, posebno najmanje razvijenim državama, državama u razvoju bez izlaza na more, državama sa nepovoljnim geografski položajem, malim ostrvskim državama u razvoju, obalnim afričkim državama, arhipelaškim državama i državama u razvoju sa srednjim dohotkom, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i transfer morske tehnologije u okviru razvoja, sprovođenja, monitoringa, upravljanja i primene upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja.

Član 18. Geografsko područje primene

Uspostavljanje upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, ne uključuje područja pod nacionalnom jurisdikcijom i ne predstavlja osnovu za ostvarivanje ili odbijanje bilo kakvih prava na suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju, uključujući u odnosu na povezane sporove. Konferencija strana neće razmatrati predloge o uspostavljanju takvih upravljačkih alata za pojedina područja,

uključujući morska zaštićena područja, a takvi predlozi neće se tumačiti kao priznavanje ili nepriznavanje bilo kakvih prava na suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju.

Član 19. Predlozi

1. Predloge u vezi sa uspostavljanjem upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, u skladu sa ovim delom, strane, pojedinačno ili zajednički, podnose sekretarijatu.
2. Strane sarađuju i konsultuju se, prema potrebi, sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući države i globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, kao i civilno društvo, naučnu zajednicu, privatni sektor, autohtono stanovništvo i lokalne zajednice, radi izrade predloga, kako je navedeno u ovom delu.
3. Predlozi se izrađuju u skladu sa najboljim dostupnim naučnim saznanjima i informacijama i, ako je dostupno, relevantnim tradicionalnim znanjem autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, uzimajući u obzir pristup zasnovan na predostrožnosti i ekosistemski pristup.
4. Predlozi u vezi sa utvrđenim područjima treba da sadrže sledeće ključne elemente:
  - (a) geografski ili prostorni opis područja koje je predmet predloga, uz upućivanje na indikativne kriterijume navedene u Aneksu I;
  - (b) informacije o bilo kom od kriterijuma iz Aneksa I, kao i o svim kriterijumima koji se mogu razraditi i revidirati u skladu sa stavom 5. u nastavku i koji se primenjuju pri identifikaciji područja;
  - (c) ljudske aktivnosti na tom području, uključujući aktivnosti autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, i njihov mogući uticaj, ako postoji;
  - (d) opis stanja morske životne sredine i biološke raznovrsnosti u identifikovanom području;
  - (e) opis ciljeva očuvanja i, u zavisnosti od slučaja, održivog korišćenja, koji će se primenjivati na to područje;
  - (f) nacrt plana upravljanja koji obuhvata predložene mere u kome se, između ostalog, navode predložene aktivnosti monitoringa, istraživanja i preispitivanja radi postizanja određenih ciljeva;
  - (g) trajanje predloženog područja i mera, prema potrebi;
  - (h) informacije o svim konsultacijama sprovedenim sa državama, uključujući susedne obalne države i/ili relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, prema potrebi;
  - (i) informacije o upravljačkim alatima za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, sprovedenim u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela;
  - (j) relevantne naučne doprinose i, ako je dostupno, tradicionalno znanje autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica.
5. Indikativni kriterijumi za identifikaciju takvih područja uključuju, u zavisnosti od slučaja, one navedene u Aneksu I, a telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja može ih prema potrebi dodatno razvijati i revidirati kako bi ih Konferencija strana razmotrila i usvojila.

6. Dodatne zahteve u vezi sa sadržajem predloga, uključujući načine primene indikativnih kriterijuma iz stava 5. u delu iznad, i smernice o predlozima iz stava 4(b) u delu iznad, prema potrebi, razrađuje telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja kako bi ih Konferencija strana razmotrila i usvojila.

Član 20. Objavljivanje i preliminarno preispitivanje predloga

Po prijemu pisanog predloga, sekretarijat javno objavljuje predlog i prosleđuje ga telu zaduženom za naučno-tehnička pitanja na preliminarno preispitivanje. Preispitivanjem se utvrđuje da li predlog sadrži informacije propisane članom 19, uključujući indikativne kriterijume opisane u ovom delu i u Aneksu I. Sekretarijat objavljuje rezultate pomenutog preispitivanja i dostavlja ih podnosiocu predloga. Podnosilac predloga ponovo dostavlja predlog sekretarijatu, uzimajući u obzir preliminarno preispitivanje od strane tela zaduženog za naučno-tehnička pitanja. Sekretarijat obaveštava strane i javno objavljuje ponovo dostavljeni predlog i organizuje konsultacije u skladu sa članom 21.

Član 21. Konsultacije o predlozima i procena predloga

1. Konsultacije o predlozima podnetim u skladu sa članom 19. biće inkluzivne, transparentne i otvorene za sve relevantne zainteresovane strane, uključujući države i globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, kao i civilno društvo, naučnu zajednicu, autohtono stanovništvo i lokalne zajednice.
2. Sekretarijat organizuje konsultacije i prikuplja ulazne informacije na sledeći način:
  - (a) Države, posebno susedne obalne države, obaveštavaju se i pozivaju da dostave, između ostalog:
    - (i) stavove o prednostima i geografskom području primene predloga;
    - (ii) bilo koji drugi relevantni naučni doprinos;
    - (iii) informacije o svim postojećim merama ili aktivnostima u susednim ili povezanim područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i izvan nacionalne jurisdikcije;
    - (iv) stavove o potencijalnim implikacijama predloga za područja pod nacionalnom jurisdikcijom;
    - (v) sve ostale relevantne informacije;
  - (b) Tela relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela obaveštavaju se i pozivaju da dostave, između ostalog:
    - (i) stavove o prednostima predloga;
    - (ii) bilo koji drugi relevantni naučni doprinos;
    - (iii) informacije o svim postojećim merama usvojenim u sklopu tog instrumenta, okvira ili tela za relevantno područje ili za susedna područja;
    - (iv) stavove u vezi sa svim aspektima mera i drugim elementima nacrta plana upravljanja utvrđenim u predlogu koji su u nadležnosti tog tela;
    - (v) stavove u vezi sa svim relevantnim dodatnim merama koje su u nadležnost tog instrumenta, okvira ili tela;
    - (vi) sve ostale relevantne informacije;

(c) Autohtono stanovništvo i lokalne zajednice sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučna zajednica, civilno društvo i druge relevantne zainteresovane strane pozivaju se da dostave, između ostalog:

- (i) stavove o prednostima predloga;
- (ii) bilo koji drugi relevantni naučni doprinos;
- (iii) sva relevantna tradicionalna znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica;
- (iv) sve ostale relevantne informacije.

3. Sekretarijat javno objavljuje doprinose primljene u skladu sa stavom 2. iz dela iznad.

4. U slučajevima kada predložena mera utiče na područja koja su u potpunosti okružena ekskluzivnim ekonomskim zonama država, podnosioci predloga:

- (a) sprovode ciljane i proaktivne konsultacije sa tim državama, uključujući prethodno obaveštenje;
- (b) razmatraju stavove i komentare tih država o predloženoj meri i dostavljaju pisane odgovore koji se odnose na te stavove i komentare i, prema potrebi, u skladu sa tim revidiraju predloženu meru.

5. Podnosilac predloga razmatra doprinose primljene tokom perioda konsultacija, kao i stavove i informacije tela zaduženog za naučno-tehnička pitanja, i, prema potrebi, revidira predlog u skladu sa tim ili odgovara na bitne doprinose koji nisu sadržani u predlogu.

6. Period za konsultacije je vremenski ograničen.

7. Revidirani predlog podnosi se telu zaduženom za naučno-tehnička pitanja koje procenjuje predlog i daje preporuke Konferenciji strana.

8. Modalitete za proces konsultacija i procene, uključujući trajanje, dodatno razrađuje telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja, prema potrebi, na svom prvom sastanku, radi razmatranja i usvajanja od strane Konferencije strana, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju.

Član 22. Uspostavljanje upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja

1. Na osnovu konačnog predloga i nacrtu plana upravljanja, uzimajući u obzir informacije i naučni doprinos dobijene tokom procesa konsultacija uspostavljenog u skladu sa ovim delom, kao i naučne savete i preporuke tela zaduženog za naučno-tehnička pitanja, Konferencija strana:

- (a) donosi odluke o uspostavljanju upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, i srodne mere;
- (b) može da donosi odluke o merama usklađenim sa onima koje su usvojili relevantni pravni instrumenti i okviri i relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, u saradnji i koordinaciji sa tim instrumentima, okvirima i telima;
- (c) može, ako su predložene mere u nadležnosti drugih globalnih, regionalnih, podregionalnih ili sektorskih tela, davati preporuke stranama ovog Sporazuma i globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima radi podsticanja usvajanja relevantnih mera putem takvih instrumenata, okvira i tela, u skladu sa njihovim odgovarajućim ovlašćenjima.

2. Prilikom donošenja odluka u skladu sa ovim članom, Konferencija strana poštuje nadležnosti relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela i ne ugrožava ih.
3. Konferencija strana dogovara redovne konsultacije radi unapređenja saradnje i koordinacije sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima u vezi sa upravljačkim alatima za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, kao i radi koordinacije u vezi sa srodnim merama usvojenim u okviru takvih instrumenata i okvira i od strane takvih tela.
4. Ukoliko je to potrebno, za postizanje ciljeva i sprovođenje ovog dela i radi dalje međunarodne saradnje i koordinacije u pogledu očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima van nacionalne jurisdikcije, Konferencija strana može razmotriti i, u skladu sa stavovima 1. i 2. u delu iznad, može odlučiti, prema potrebi, da razvije mehanizam povezan sa postojećim upravljačkim alatima za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, koji su doneseni u sklopu relevantnih pravnih instrumenata i okvira ili relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih ili sektorskih tela.
5. Odluke i preporuke koje donosi Konferencija strana u skladu sa ovim delom ne ugrožavaju efikasnost mera usvojenih u pogledu područja pod nacionalnom jurisdikcijom i donose se uz dužno poštovanje prava i obaveza svih država, u skladu sa Konvencijom. U slučajevima kada bi mere predložene u skladu sa ovim delom uticale ili bi se razumno moglo očekivati da će uticati na vode iznad morskog dna i podzemlja podmorskih područja nad kojima obalna država ostvaruje suverena prava u skladu sa Konvencijom, takvim se merama uzimaju u obzir suverena prava tih obalnih država. U tu svrhu se sprovode konsultacije, u skladu sa odredbama iz ovog dela.
6. U slučajevima kada upravljački alat za pojedino područje, uključujući morsko zaštićeno područje, uspostavljen u skladu sa ovim delom, u celosti ili delimično naknadno prelazi pod nacionalnu jurisdikciju obalne države, deo koji je pod nacionalnom jurisdikcijom odmah prestaje da važi. Deo koji ostaje na području van nacionalne jurisdikcije ostaje na snazi sve dok Konferencija strana, na svom sledećem sastanku, ne preispita i ne odluči hoće li, prema potrebi, da izmeni ili opozove upravljački alat za pojedino područje, uključujući morsko zaštićeno područje.
7. Nakon uspostavljanja ili izmene nadležnosti relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, podregionalnog ili sektorskog tela, svi upravljački alati za pojedina područja, uključujući morsko zaštićeno područje, ili povezane mere koje je Konferencija strana usvojila u skladu sa ovim delom, a koji u celosti ili delimično naknadno prelaze u nadležnost tog instrumenta, okvira ili tela, ostaju na snazi dok Konferencija strana ne preispita i ne odluči, u bliskoj saradnji i koordinaciji sa tim instrumentom, okvirom ili telom, da zadrži, izmeni ili opozove upravljački alat za pojedino područje, uključujući morsko zaštićeno područje, i povezane mere, prema potrebi.

Član 23. Donošenje odluka

1. Opšte je pravilo da se odluke i preporuke iz ovog dela donose konsenzusom.
2. Ako konsenzus nije postignut, odluke i preporuke u skladu sa ovim delom donose se tročetvrtinskom većinom strana koje su prisutne i glasaju, a Konferencija strana pre toga dvotrećinskom većinom strana koje su prisutne i glasaju utvrđuje da su svi naponi za postizanje konsenzusa iscrpljeni.
3. Odluke donete u skladu sa ovim delom stupaju na snagu 120 dana nakon sastanka Konferencije strana na kojem su donete i obavezujuće su za sve strane.
4. Svaka strana može tokom perioda od 120 dana iz stava 3. u delu iznad pismenim obaveštenjem sekretarijatu da uloži prigovor na odluku donetu u skladu sa ovim delom, i ta odluka neće biti obavezujuća za pomenutu stranu. Prigovor na odluku može se povući u bilo kom trenutku pismenim obaveštenjem koje se dostavlja sekretarijatu, a nakon toga odluka je obavezujuća za tu stranu 90 dana nakon datuma obaveštenja u kojem se navodi da je prigovor povučen.
5. Strana koja podnosi prigovor u skladu sa stavom 4. iz dela iznad, uz prigovor sekretarijatu, u pisanoj formi, dostavlja obrazloženje svog prigovora, koje se zasniva na jednom ili više sledećih razloga:
  - (a) odluka nije u skladu sa ovim Sporazumom ili sa pravima i obavezama strane koja podnosi prigovor u skladu sa Konvencijom;
  - (b) odlukom se neopravdano, formalno ili stvarno, diskriminiše strana koja podnosi prigovor;
  - (c) strana ne može postupiti u skladu sa odlukom u trenutku podnošenja prigovora nakon što je u tu svrhu uložila sve razumne napore.
6. Strana koja podnosi prigovor u skladu sa stavom 4. iz dela iznad, u meri u kojoj je to izvodljivo, primenjuje alternativne mere ili pristupe koji su po dejstvu ekvivalentni odluci na koju je uložila prigovor i ne usvaja mere niti preduzima radnje kojima bi ugrozila efikasnost odluke na koju je uložila prigovor, osim ako su takve mere ili radnje od presudnog značaja za ostvarivanje prava i ispunjavanje obaveza strane koja podnosi prigovor u skladu sa Konvencijom.
7. Strana koja ulaže prigovor na sledećem redovnom sastanku Konferencije strana podnosi izveštaj nakon obaveštenja u skladu sa stavom 4. iz dela iznad, a nakon toga periodično, o sprovođenju stava 6. iz dela iznad, kako bi se prikupile informacije za monitoring i preispitivanje u skladu sa članom 26.
8. Prigovor na odluku donetu u skladu sa stavom 4. iz dela iznad može se pisanim obaveštenjem sekretarijatu ponoviti svake tri godine nakon stupanja na snagu odluke, samo ako strana koja podnosi prigovor to i dalje smatra neophodnim. Takvo pisano obaveštenje treba da sadrži obrazloženje početnog prigovora.
9. Ukoliko nije primljeno obaveštenje o ponavljanju prigovora u skladu sa stavom 8. iz dela iznad, prigovor se smatra automatski povučenim i, nakon toga, odluka postaje obavezujuća za tu stranu 120 dana nakon automatskog povlačenja tog prigovora. Sekretarijat o ovome obaveštava stranu 60 dana pre datuma automatskog povlačenja prigovora.
10. Odluke Konferencije strana usvojene u skladu sa ovim delom, kao i prigovori na te odluke, sekretarijat objavljuje i dostavlja ih svim državama i relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima.

Član 24. Mere u slučaju vanredne situacije

1. Konferencija strana donosi odluke o usvajanju mera na područjima van nacionalne jurisdikcije koje se, prema potrebi, primenjuju u slučaju vanredne situacije, kada je prirodna pojava ili katastrofa izazvana ljudskim delovanjem prouzrokovala ili bi mogla prouzrokovati ozbiljnu ili trajnu štetu morskoj biološkoj raznovrsnosti područja van nacionalne jurisdikcije, kako bi se osiguralo da se ova ozbiljna ili trajna šteta ne pogorša.
2. Mere usvojene u skladu sa ovim članom smatraju se neophodnim samo ako se, nakon konsultacija sa relevantnim pravnim instrumentima ili okvirima ili relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim ili sektorskim telima, ozbiljna ili trajna šteta ne može na vreme staviti pod kontrolu primenom ostalih članova ovog Sporazuma ili u sklopu relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, podregionalnog ili sektorskog tela.
3. Mere usvojene po hitnom postupku zasnivaju se na najboljim dostupnim naučnim saznanjima i informacijama i, ako je dostupno, na relevantnom tradicionalnom znanju autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica uz uzimanje u obzir pristupa zasnovanog na predostrožnosti. Takve mere mogu predložiti strane ili ih može preporučiti telo za naučno-tehnička pitanja i mogu biti usvojene između sednica. Mere su privremene i treba ih ponovo razmotriti radi donošenja odluke na sledećem sastanku Konferencije strana nakon usvajanja.
4. Mere se ukidaju dve godine nakon stupanja na snagu ili ih Konferencija strana ukida ranije, nakon što ih zameni upravljačkim alatima za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, i srodnim merama utvrđenim u skladu sa ovim delom, ili merama usvojenim u sklopu relevantnog pravnog instrumenta ili okvira ili relevantnog globalnog, regionalnog, podregionalnog ili sektorskog tela ili odlukom Konferencije strana kada okolnosti zbog kojih je mera bila neophodna više ne postoje.
5. Telo za naučno-tehnička pitanja, prema potrebi, razrađuje postupke i smernice za uspostavljanje mera u slučaju vanredne situacije, uključujući postupke konsultacija, kako bi ih Konferencija strana što pre razmotrila i usvojila. Ti postupci moraju biti inkluzivni i transparentni.

Član 25. Sprovođenje

1. Strane osiguravaju da se aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom koje se odvijaju na područjima izvan nacionalne jurisdikcije sprovode u skladu sa odlukama donetim u skladu sa ovim delom.
2. Nijedna odredba ovog Sporazuma ne sprečava stranu da usvoji strože mere za svoje državljane i plovila ili aktivnosti pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom pored onih usvojenih u skladu sa ovim delom, u skladu sa međunarodnim pravom i u znak podrške ciljevima ovog Sporazuma.
3. Sprovođenje mera usvojenih u skladu sa ovim delom ne bi trebalo nesrazmerno da opterećuje strane koje su male ostrvske države u razvoju ili najmanje razvijene države, direktno ili indirektno.
4. Strane, prema potrebi, promovišu usvajanje mera u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela čije su članice, kako bi podržale sprovođenje odluka i preporuka Konferencije strana u skladu sa ovim delom.
5. Strane podstiču one države koje mogu postati strane ovog Sporazuma, posebno one čije aktivnosti, plovila ili državljani deluju na području koje je predmet

uspostavljenog upravljačkog alata za pojedino područje, uključujući morsko zaštićeno područje, da usvoje mere kojima se podržavaju odluke i preporuke Konferencije strana o upravljačkim alatima za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, uspostavljenim u skladu sa ovim delom.

6. Strana koja nije strana ili učesnica u relevantnom pravnom instrumentu ili okviru, ili nije član relevantnog globalnog, regionalnog, podregionalnog ili sektorskog tela, i koja ne prihvata da primenjuje mere utvrđene u skladu sa takvim instrumentima i okvirima i od strane takvih tela, nije oslobođena obaveze da saraduje, u skladu sa Konvencijom i ovim Sporazumom, u očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 26. Monitoring i preispitivanje

1. Strane pojedinačno ili zajednički izveštavaju Konferenciju strana o sprovođenju upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, uspostavljenih u skladu sa ovim delom, i povezanih mera. Sekretarijat javno objavljuje takve izveštaje, kao i informacije i preispitivanje navedene u stavovima 2. i 3. u nastavku.

2. Relevantni pravni instrumenti i okviri i relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela pozivaju se da Konferenciji strana dostave informacije o sprovođenju mera koje su usvojili radi postizanja ciljeva upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, uspostavljenih u skladu sa ovim delom.

3. Telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja vrši monitoring i periodično ispituje upravljačke alate za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, uspostavljene u skladu sa ovim delom, uključujući povezane mere, uzimajući u obzir izveštaje i informacije navedene u stavovima 1. i 2. u delu iznad.

4. U okviru preispitivanja iz stava 3. u delu iznad, telo za naučno-tehnička pitanja ocenjuje efikasnost upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, uspostavljenih u skladu sa ovim delom, uključujući povezane mere i napredak u postizanju njihovih ciljeva i daje savete i preporuke Konferenciji strana.

5. Nakon preispitivanja, Konferencija strana, prema potrebi, donosi odluke ili preporuke o izmeni, proširenju ili ukidanju upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, i svih povezanih mera koje je usvojila Konferencija strana, u skladu sa najboljim dostupnim naučnim saznanjima i informacijama i, ako je dostupno, relevantnim tradicionalnim znanjem autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, uzimajući u obzir pristup zasnovan na predostrožnosti i ekosistemski pristup.

DEO IV

PROCENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 27. Ciljevi

Ciljevi ovog dela su:

(a) operativno sprovođenje odredbi Konvencije o proceni uticaja na životnu sredinu za područja izvan nacionalne jurisdikcije uspostavljanjem postupaka, graničnih vrednosti i drugih zahteva za sprovođenje procena i izveštavanje koje sprovode strane;

- (b) osiguravanje da se aktivnosti obuhvaćene ovim delom ocenjuju i sprovede kako bi se sprečili i ublažili ozbiljni šteni uticaji i kako bi se njima upravljalo u svrhu zaštite i očuvanja morske životne sredine;
- (c) podrška razmatranju kumulativnih uticaja i uticaja na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom;
- (d) obezbeđivanje strateške procene uticaja na životnu sredinu;
- (e) postizanje usklađenog okvira za procenu uticaja na životnu sredinu za aktivnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (f) izgradnja i jačanje kapacitete strana, pre svega strana koje su države u razvoju, a naročito najmanje razvijenih država, država u razvoju bez izlaza na more, država sa nepovoljnim geografskim položajem, malih ostrvskih država u razvoju, obalnih afričkih država, arhipelaških država i država u razvoju sa srednjim dohotkom, za pripremu, sprovođenje i preispitivanje procena uticaja na životnu sredinu i strateških procena uticaja na životnu sredinu u svrhu podrške ciljevima ovog Sporazuma.

Član 28. Obaveza sprovođenja procene uticaja na životnu sredinu

1. Strane osiguravaju da potencijalni uticaji na morsku životnu sredinu aktivnosti planiranih pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom, koje se odvijaju na područjima van nacionalne jurisdikcije, budu procenjeni u skladu sa ovim delom pre nego što aktivnosti budu odobrene.
2. Kada strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću koja će se sprovoditi na morskim područjima pod nacionalnom jurisdikcijom utvrdi da ta aktivnost može prouzrokovati značajno zagađenje ili znatne i štetne promene morske životne sredine na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, ta strana osigurava da se procena uticaja takve aktivnosti na životnu sredinu sprovodi u skladu sa ovim delom ili da se procena uticaja na životnu sredinu sprovodi u skladu sa nacionalnim postupkom te strane. Strana koja sprovodi takvu procenu u skladu sa svojim nacionalnim postupkom:
  - (a) blagovremeno, tokom nacionalnog postupka, stavlja na raspolaganje relevantne informacije putem mehanizma za razmenu informacija;
  - (b) osigurava da se monitoring aktivnosti sprovodi u skladu sa zahtevima iz nacionalnog postupka;
  - (c) osigurava da izveštaji o proceni uticaja na životnu sredinu i svi relevantni izveštaji o monitoringu stanja životne sredine budu dostupni putem mehanizma za razmenu informacija, kako je utvrđeno u ovom Sporazumu.
3. Po prijemu informacija navedenih u stavu 2(a) u delu iznad, telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja može dostaviti komentare strani koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću.

Član 29. Odnos između ovog Sporazuma i procesa procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima

1. Strane promovišu sprovođenje procena uticaja na životnu sredinu i usvajanje i primenu standarda i/ili smernica razvijenih u skladu sa članom 38. u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela čiji su članovi.

2. Konferencija strana na osnovu ovog dela razvija mehanizme za saradnju tela zaduženog za naučno-tehnička pitanja sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima koja određuju aktivnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije ili štite morsku životnu sredinu.

3. Prilikom izrade ili ažuriranja standarda ili smernica za sprovođenje procena uticaja na životnu sredinu aktivnosti strana ovog Sporazuma na područjima van nacionalne jurisdikcije u skladu sa članom 38, telo zaduženo za naučno-tehnička pitanja, prema potrebi, saraduje sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima.

4. Nije potrebno sprovesti skrining ili procenu uticaja planirane aktivnosti na životnu sredinu na područjima izvan nacionalne jurisdikcije ako strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad planiranom aktivnošću utvrdi:

(a) da su potencijalni uticaji planirane aktivnosti ili kategorije aktivnosti procenjeni u skladu sa zahtevima u okviru drugih relevantnih pravnih instrumenata ili okvira ili relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih ili sektorskih tela;

(b) da:

(i) je procena koja je već sprovedena za planiranu aktivnost ekvivalentna onoj koja je propisana u ovom delu, a rezultati procene se uzimaju u obzir;

ili

(ii) su propisi ili standardi relevantnih pravnih instrumenata ili okvira ili relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih ili sektorskih tela koji proizilaze iz procene osmišljeni kako bi se sprečili i ublažili potencijalni uticaji ispod granične vrednosti za procenu uticaja na životnu sredinu i kako bi se njima upravljalo u skladu sa ovim delom, kao i da su propisi i standardi ispunjeni.

5. Kada je procena uticaja na životnu sredinu za planiranu aktivnost na područjima van nacionalne jurisdikcije sprovedena u skladu sa relevantnim pravnim instrumentom ili okvirom ili relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim ili sektorskim telom, dotična strana osigurava da se izveštaj o proceni uticaja na životnu sredinu objavi putem mehanizma za razmenu informacija.

6. Osim ako planirane aktivnosti koje ispunjavaju kriterijume navedene u stavu 4(b)(i) u delu iznad nisu predmet monitoringa i preispitivanja u skladu sa relevantnim pravnim instrumentom ili okvirom ili relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim ili sektorskim telom, strane vrše monitoring stanja životne sredine i preispituju aktivnosti i osiguravaju da se izveštaji o monitoringu i preispitivanju objavljuju putem mehanizma za razmenu informacija.

Član 30. Granične vrednosti i faktori za sprovođenje procene uticaja na životnu sredinu

1. Kada planirana aktivnost može imati više od manjeg ili privremenog uticaja na morsku životnu sredinu ili su uticaji aktivnosti nepoznati ili slabo poznati, strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad aktivnošću sprovodi proveru aktivnosti u skladu sa članom 31, na osnovu faktora navedenih u stavu 2. u delu ispod, pri čemu:

(a) skrining mora biti dovoljno detaljan da bi strana mogla proceniti ima li opravdanih razloga da veruje da bi planirana aktivnost mogla prouzrokovati značajno zagađenje ili znatne i štetne promene morske životne sredine i uključuje:

(i) opis planirane aktivnosti, uključujući njenu svrhu, lokaciju, trajanje i intenzitet;

(ii) početnu analizu potencijalnih uticaja, uključujući razmatranje kumulativnih uticaja i, prema potrebi, alternative planiranoj aktivnosti;

(b) ako se proverom utvrdi da strana ima opravdane razloge da veruje da bi aktivnost mogla prouzrokovati značajno zagađenje ili znatne i štetne promene morske životne sredine, sprovodi se procena uticaja na životnu sredinu u skladu sa odredbama iz ovog dela.

2. Pri utvrđivanju ispunjavaju li planirane aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom granične vrednosti utvrđene u stavu 1. u delu iznad, strane u obzir uzimaju, između ostalog, otvoreni spisak sledećih faktora:

(a) Vrstu aktivnosti i tehnologiju koja se upotrebljava za aktivnost i način na koji će se sprovoditi;

(b) trajanje aktivnosti;

(c) lokaciju aktivnosti;

(d) karakteristike i ekosistem na lokaciji (uključujući područja od posebnog ekološkog ili biološkog značaja ili ranjivost);

(e) potencijalne uticaje aktivnosti, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i potencijalne uticaje na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom;

(f) stepen u kome su uticaji aktivnosti nepoznati ili su slabo poznati;

(g) druge relevantne ekološke ili biološke kriterijume.

Član 31. Postupak procene uticaja na životnu sredinu

1. Strane obezbeđuju da postupak sprovođenja procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa ovim delom uključuje sledeće korake:

(a) Skringing. Strane blagovremeno sprovode skringing kako bi utvrdile da li je potrebna procena uticaja na životnu sredinu u vezi sa planiranom aktivnošću pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom, u skladu sa članom 30, a svoju odluku javno objavljuju:

(i) ako strana utvrdi da procena uticaja na životnu sredinu nije potrebna za planiranu aktivnost pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom, strana će relevantne informacije, uključujući i one iz člana 30, stav 1(a), učiniti javno dostupnim putem mehanizma za razmenu informacija u skladu sa ovim Sporazumom;

(ii) na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, strana može dostaviti svoje stavove o potencijalnim uticajima planirane aktivnosti o kojoj je odlučeno u skladu sa podstavom (a)(i) u delu iznad strani koja je donela odluku i telu za naučno-tehnička pitanja u roku od 40 dana od objavljivanja iste;

(iii) ako je strana koja je dostavila svoje stavove izrazila zabrinutost zbog potencijalnih uticaja planirane aktivnosti o kojoj je odlučeno, strana koja je donela tu odluku uzima u obzir takve sumnje i može preispitati svoju odluku;

(iv) nakon razmatranja sumnji koje je strana iznela u skladu sa podstavom (a)(ii) u delu iznad, telo za naučno-tehnička pitanja razmatra i može proceniti potencijalne uticaje planirane aktivnosti na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica i, prema potrebi, može dati preporuke strani koja je donela odluku nakon što je toj strani pružila priliku da odgovori na dostavljene sumnje i uzimajući u obzir taj odgovor;

(v) strana koja je donela odluku u skladu sa podstavom (a)(i) iz prethodnog dela teksta razmatra sve preporuke tela za naučno-tehnička pitanja;

(vi) dostavljeni stavovi i preporuke tela za naučno-tehnička pitanja biće javno dostupni, uključujući i putem mehanizma za razmenu informacija;

(b) Utvrđivanje sadržaja izveštaja o uticaju na životnu sredinu. Strane osiguravaju da se identifikuju ključni uticaji na životnu sredinu i svi povezani uticaji, kao što su ekonomski, društveni, kulturni i uticaji na zdravlje ljudi, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i uticaje na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom, kao i alternative planiranoj aktivnosti, ako postoje, koje treba uključiti u procene uticaja na životnu sredinu koje se sprovode u skladu sa ovim delom. Sadržaj izveštaja o uticaju na životnu sredinu se utvrđuje korišćenjem najboljih dostupnih naučnih i tehničkih informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica;

(c) Procena uticaja i evaluacija. Strane osiguravaju da se uticaji planiranih aktivnosti, uključujući kumulativne uticaje i uticaje na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom, procenjuju i ocenjuju na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica;

(d) Prevencija, ublažavanje i upravljanje potencijalnim štetnim uticajima. Strane osiguravaju:

- (i) da se mere za prevenciju, ublažavanje i upravljanje potencijalnim štetnim uticajima planiranih aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom utvrđuju i analiziraju kako bi se izbegli znatni štetni uticaji. Takve mere mogu uključivati razmatranje alternativa planiranoj aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom;
- (ii) da su pomenute mere, prema potrebi, uključene u plan upravljanja životnom sredinom;
- (e) strane osiguravaju objavljivanje i konsultacije u skladu sa članom 32;
- (f) strane osiguravaju izradu i objavljivanje izveštaja o proceni uticaja na životnu sredinu u skladu sa članom 33.

2. Strane mogu sprovoditi zajedničke procene uticaja na životnu sredinu, posebno za planirane aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom malih ostrvskih država u razvoju.

3. U okviru tela za naučno-tehnička pitanja biće sastavljen spisak stručnjaka. Strane sa ograničenim kapacitetima mogu zatražiti savet i pomoć od tih stručnjaka za sprovođenje i procenu skrininga i procena uticaja na životnu sredinu za planiranu aktivnost pod svojom jurisdikcijom ili kontrolom. Stručnjaci se ne mogu imenovati za učestvovanje u drugom delu postupka procene uticaja na životnu sredinu u okviru iste aktivnosti. Strana koja je zatražila savet i pomoć osigurava da joj se te procene uticaja na životnu sredinu dostave na preispitivanje i donošenje odluke.

Član 32. Javno obaveštavanje i konsultacije

1. Strane blagovremeno dostavljaju obaveštenje o planiranoj aktivnosti, uključujući i objavljivanje putem mehanizma za razmenu informacija i putem sekretarijata, kao i o planiranim i delotvornim vremenski ograničenim mogućnostima, u meri u kojoj je to izvodljivo, za učešće svih država, posebno susednih obalnih država i svih drugih država koje se graniče sa mestom obavljanja aktivnosti ako su te države potencijalno najviše pogođene, kao i zainteresovanih strana u postupku procene uticaja na životnu sredinu. Obaveštavanje i mogućnosti za učešće, uključujući i dostavljanje komentara, odvijaju se, prema potrebi, tokom čitavog postupka procene uticaja na životnu sredinu, uključujući i pri utvrđivanju sadržaja izveštaja o uticaju na životnu sredinu u skladu sa članom 31, stav 1(b) i nakon izrade nacrtu izveštaja o uticaju na životnu sredinu u skladu sa članom 33, a pre donošenja odluke o odobrenju aktivnosti.

2. Potencijalno najviše pogođene države utvrđuju se uzimajući u obzir prirodu i potencijalne uticaje planirane aktivnosti na morsku životnu sredinu i uključuju:

(a) obalne države za koje se može razumno pretpostaviti da će ta aktivnost uticati na ostvarivanje njihovih suverenih prava u pogledu istraživanja, eksploatacije, očuvanja ili upravljanja prirodnim resursima;

(b) države na čijem se području planirane aktivnosti obavljaju ljudske aktivnosti, uključujući ekonomske aktivnosti, za koje se razumno može pretpostaviti da su pogođene.

3. Zainteresovane strane u ovom procesu uključuju autohtono stanovništvo i lokalne zajednice sa relevantnim tradicionalnim znanjem, relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, civilno društvo, naučnu zajednicu i javnost.

4. Javno obaveštavanje i konsultacije, u skladu sa članom 48. stav 3, biće inkluzivni i transparentni, blagovremeno sprovedeni i ciljani i proaktivni u pogledu uključivanja malih ostrvskih država u razvoju.

5. Strane razmatraju bitne komentare dobijene tokom procesa konsultacija, uključujući i od susednih obalnih država i svih drugih država koje se graniče sa mestom obavljanja planirane aktivnosti ako su to potencijalno najviše pogođene države, a na pomenute komentare i odgovaraju. Strane naročitu pažnju posvećuju komentarima o potencijalnim uticajima na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom i, prema potrebi, dostavljaju pisane odgovore koji se konkretno odnose na pomenute komentare, uključujući i one koji se tiču svih dodatnih mera kojima se u obzir uzimaju ti potencijalni uticaji. Strane objavljuju dobijene komentare i odgovore ili opise načina na koji su ti uticaji uzeti u obzir.

6. Tamo gde planirana aktivnost utiče na područja otvorenog mora koja su u potpunosti okružena ekskluzivnim ekonomskim zonama država, strane:

(a) sprovode ciljne i proaktivne konsultacije sa takvim okolnim državama, uključujući prethodno obaveštavanje;

(b) razmatraju stavove i komentare okolnih država o planiranoj aktivnosti i dostavljaju pisane odgovore u kojima posebno obrađuju takve stavove i komentare i, prema potrebi, revidiraju planiranu aktivnost u skladu sa tim.

7. Strane obezbeđuju pristup informacijama koje se odnose na postupak procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa ovim Sporazumom. Bez obzira na to, strane nisu u obavezi da obelodanjuju poverljive ili zaštićene informacije. U javnim dokumentima navodi se podatak da su poverljive ili zaštićene informacije redigovane.

Član 33. Izveštaji o proceni uticaja na životnu sredinu

1. Strane obezbeđuju izradu izveštaja o proceni uticaja na životnu sredinu za svaku procenu koja se sprovodi u skladu sa ovim delom.

2. Izveštaj o proceni uticaja na životnu sredinu sadrži, najmanje, sledeće informacije: opis planirane aktivnosti, uključujući lokaciju; opis ishoda utvrđivanja sadržaja izveštaja; početnu procenu morske životne sredine na koju će verovatno biti izvršen uticaj; opis potencijalnih uticaja, uključujući potencijalne kumulativne uticaje i sve uticaje na područjima pod nacionalnom jurisdikcijom; opis potencijalnih mera u pogledu prevencije, ublažavanja i upravljanja; opis nedoumica i nedostataka u znanju; informacije o postupku javnih konsultacija; opis razmatranja razumnih alternativa planiranoj aktivnosti; opis naknadnih mera, uključujući plan upravljanja životnom sredinom i sažetak bez tehničkih podataka.

3. Strana tokom postupka javnih konsultacija stavlja nacrt izveštaja o proceni uticaja na životnu sredinu na raspolaganje putem mehanizma za razmenu informacija kako bi se telu za naučno-tehnička pitanja pružila prilika da razmotri i proceni izveštaj.

4. Telo za naučno-tehnička pitanja, prema potrebi i blagovremeno, može strani dati komentare na nacrt izveštaja o proceni uticaja na životnu sredinu. Strana razmatra sve komentare tela za naučno-tehnička pitanja.

5. Strane objavljuju izveštaje o procenama uticaja na životnu sredinu, između ostalog i putem mehanizma za razmenu informacija. Sekretarijat osigurava da sve strane budu blagovremeno obaveštene o objavljivanju izveštaja putem mehanizma za razmenu informacija.

6. Konačne izveštaje o proceni uticaja na životnu sredinu razmatra telo za naučno-tehnička pitanja, u skladu sa relevantnom praksom, postupcima i znanjem na osnovu ovog Sporazuma, a u svrhu izrade smernica i utvrđivanja najbolje prakse.

7. Telo za naučno-tehnička pitanja razmatra i preispituje odabrane objavljene informacije korišćene u postupku provere radi donošenja odluka o sprovođenju procene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa članovima 30. i 31, na osnovu relevantnih praksi, postupaka i znanja iz ovog Sporazuma i u svrhu izrade smernica i utvrđivanja najbolje prakse.

Član 34. Donošenje odluka

1. Strana pod čijom jurisdikcijom ili kontrolom se nalazi planirana aktivnost odgovorna je za utvrđivanje o tome da li se aktivnost može nastaviti.
2. Pri utvrđivanju o tome može li se planirana aktivnost nastaviti u skladu sa ovim delom, u potpunosti se uzima u obzir procena uticaja na životnu sredinu sprovedena u skladu sa ovim delom. Odluka o odobrenju planirane aktivnosti pod jurisdikcijom ili kontrolom strane donosi se samo ako je strana, uzimajući u obzir mere ublažavanja ili upravljanja, utvrdila da je uložila sve razumne napore kako bi osigurala da se aktivnost može sprovesti na način kojim se sprečavaju značajni štetni uticaji na morsku životnu sredinu.
3. U dokumentima o donetim odlukama treba jasno navesti sve uslove odobravanja u vezi sa merama ublažavanja i dodatnim zahtevima. Dokumenti o donetim odlukama objavljuju se, između ostalog, putem mehanizma za razmenu informacija.
4. Na zahtev neke od strana, Konferencija strana može pomenutoj strani pružiti savete i pomoć prilikom utvrđivanja da li se planirana aktivnost pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom može nastaviti.

Član 35. Monitoring uticaja odobrenih aktivnosti

Na osnovu najboljih dostupnih naučnih saznanja i informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, strane prate uticaje svih aktivnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije koje dopuštaju ili u kojima učestvuju kako bi utvrdile mogu li pomenute aktivnosti zagaditi ili imati štetan uticaj na morsku životnu sredinu. Svaka strana, u skladu sa uslovima navedenim u odobrenju aktivnosti, sprovodi monitoring uticaja koji odobrene aktivnosti pod njenom jurisdikcijom ili kontrolom imaju na životnu sredinu i monitoring svih povezanih uticaja, kao što su ekonomski, društveni, kulturni i uticaji na ljudsko zdravlje.

Član 36. Izveštavanje o uticajima odobrenih aktivnosti

1. Strane pojedinačno ili zajednički periodično izveštavaju o uticajima odobrene aktivnosti i rezultatima monitoringa koji su predviđeni u skladu sa članom 35.
2. Izveštaji o monitoringu objavljuju se, između ostalog, putem mehanizma za razmenu informacija, a telo za naučno-tehnička pitanja razmatra i procenjuje izveštaje o monitoringu.
3. Telo za naučno-tehnička pitanja razmatra izveštaje o monitoringu u skladu sa relevantnom praksom, postupcima i znanjem iz ovog Sporazuma, u svrhu izrade smernica o monitoringu uticaja odobrenih aktivnosti, uključujući utvrđivanje najbolje prakse.

Član 37. Preispitivanje odobrenih aktivnosti i njihovih uticaja

1. Strane osiguravaju preispitivanje uticaja odobrenih aktivnosti za koje se sprovodi monitoring u skladu sa članom 35.
2. Ako strana koja ima jurisdikciju ili kontrolu nad aktivnošću utvrdi značajne štetne uticaje čija priroda i ozbiljnost nisu bili predviđeni u proceni uticaja na životnu sredinu ili kršenje bilo kog uslova utvrđenog u odobrenju aktivnosti, strana preispituje svoju odluku o odobrenju aktivnosti, obaveštava Konferenciju strana, druge strane i javnost, uključujući i putem mehanizma za razmenu informacija, i:
  - (a) zahteva da se predlože i sprovedu mere za sprečavanje, ublažavanje i/ili upravljanje tim uticajima ili preuzima sve druge neophodne radnje i/ili obustavlja aktivnost, prema potrebi; i
  - (b) blagovremeno procenjuje sve mere koje se sprovode ili radnje preduzete u skladu sa podstavom (a) iz prethodnog dela teksta.
3. U skladu sa izveštajima koji su primljeni u skladu sa članom 36, telo za naučno-tehnička pitanja može obavestiti stranu koja je odobrila aktivnost ako smatra da bi pomenuta aktivnost mogla imati značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u proceni uticaja na životnu sredinu ili koji proizilaze iz kršenja bilo kog uslova za odobravanje odobrene aktivnosti i, prema potrebi, može dati preporuke strani.
4. (a) U skladu sa najboljim dostupnim naučnim saznanjima i informacijama i, ako je dostupno, relevantnim tradicionalnim znanjem autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, strana može strani koja je odobrila aktivnost i telu za naučno-tehnička pitanja da dostavi svoje primedbe o tome da odobrena aktivnost može imati značajne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u proceni uticaja na životnu sredinu, po prirodi ili ozbiljnosti, ili koji proizilaze iz kršenja bilo kog uslova za odobravanje odobrene aktivnosti;
  - (b) strana koja je odobrila aktivnost razmatra pomenute primedbe;
  - (c) nakon što razmotri primedbe koje je dostavila strana, telo za naučno-tehnička pitanja razmatra i može oceniti to pitanje na osnovu najboljih raspoloživih naučnih saznanja i informacija i, ako je dostupno, relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica i može obavestiti stranu koja je odobrila aktivnost ako smatra da bi takva aktivnost mogla imati znatne štetne uticaje koji nisu bili predviđeni u proceni uticaja na životnu sredinu ili koji proizilaze iz kršenja bilo kog uslova za odobravanje odobrene aktivnosti i, nakon što toj strani pruži priliku da odgovori na dostavljene primedbe i uzimajući u obzir taj odgovor, prema potrebi, može dati preporuke strani koja je odobrila aktivnost;
  - (d) dostavljene primedbe, sva izdata obaveštenja i sve preporuke tela za naučno-tehnička pitanja biće javno dostupni, uključujući i putem mehanizma za razmenu informacija;
  - (e) strana koja je odobrila aktivnost razmatra sva izdata obaveštenja i sve preporuke tela za naučno-tehnička pitanja.
5. Sve države, posebno susedne obalne države i sve druge države koje se graniče sa mestom obavljanja aktivnosti, ako su to potencijalno najviše pogođene države, kao i zainteresovane strane, redovno se obaveštavaju putem mehanizma za razmenu informacija, a moguće je i zatražiti njihovo mišljenje tokom postupaka monitoringa, izveštavanja i preispitivanja u pogledu aktivnosti odobrene u skladu sa ovim Sporazumom.
6. Strane objavljuju, između ostalog, i putem mehanizma za razmenu informacija:
  - (a) izveštaje o preispitivanju uticaja odobrene aktivnosti;

(b) dokumente o odlukama, uključujući evidenciju o obrazloženju odluke strane, ako je strana promenila svoju odluku kojom se odobrava aktivnost.

Član 38. Standardi i/ili smernice koje izrađuje telo za naučno-tehnička pitanja za procene uticaja na životnu sredinu

1. Telo za naučno-tehnička pitanja razvija standarde ili smernice koje razmatra i donosi Konferencija strana, a odnose se na:

(a) utvrđivanje da li su za planirane aktivnosti ispunjene ili prekoračene granične vrednosti za sprovođenje skrininga ili procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa članom 30, uključujući i na osnovu otvorenog spiska faktora navedenih u stavu 2. tog člana;

(b) procenu kumulativnih uticaja na područjima izvan nacionalne jurisdikcije i način na koji te uticaje treba uzeti u obzir u postupku procene uticaja na životnu sredinu;

(c) procenu uticaja koje planirane aktivnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije imaju na područja pod nacionalnom jurisdikcijom i način na koji bi te uticaje trebalo uzeti u obzir u postupku procene uticaja na životnu sredinu;

(d) postupak javnog obaveštavanja i konsultacija u skladu sa članom 32, uključujući utvrđivanje o tome šta se sve smatra poverljivim ili zaštićenim informacijama;

(e) potreban sadržaj izveštaja o proceni uticaja na životnu sredinu i objavljenih informacija koje se koriste u postupku skrininga u skladu sa članom 33, uključujući najbolju praksu;

(f) monitoring i izveštavanje o uticajima odobrenih aktivnosti kako je navedeno u članovima 35. i 36, uključujući utvrđivanje najbolje prakse;

(g) sprovođenje strateških procena uticaja na životnu sredinu.

2. Telo za naučno-tehnička pitanja može takođe da izradi standarde i smernice koje razmatra i usvaja Konferencija strana, uključujući i one koje se odnose na:

(a) indikativni otvoreni spisak aktivnosti za koje je potrebna ili nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, kao i sve kriterijume povezane sa tim aktivnostima, koji se periodično ažuriraju;

(b) sprovođenje procena uticaja na životnu sredinu koje strane ovog Sporazuma sprovode na područjima za koja je utvrđeno da zahtevaju zaštitu ili posebnu pažnju.

3. svaki standard navodi se u aneksu ovog Sporazuma, u skladu sa članom 74.

Član 39. Strateške procene uticaja na životnu sredinu

1. Strane pojedinačno ili u saradnji sa drugim stranama razmatraju sprovođenje strateških procena uticaja na životnu sredinu za planove i programe koji se odnose na aktivnosti pod njihovom jurisdikcijom ili kontrolom, a sprovode se na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kako bi se procenili potencijalni uticaji tih planova ili programa i alternativnih rešenja na morsku životnu sredinu.

2. Konferencija strana može sprovesti stratešku procenu uticaja na životnu sredinu nekog područja ili regije kako bi prikupila i objedinila najbolje dostupne informacije o tom području ili regiji, procenila trenutne i potencijalne buduće uticaje i utvrdila nedostatke u podacima i istraživačke prioritete.

3. Prilikom sprovođenja procena uticaja na životnu sredinu u skladu sa ovim delom, strane uzimaju u obzir rezultate relevantnih strateških procena uticaja na

životnu sredinu sprovedenih u skladu sa stavovima 1. i 2. u delu iznad, ako su dostupni.

4. Konferencija strana izrađuje smernice o sprovođenju svih kategorija strateške procene uticaja na životnu sredinu opisanih u ovom članu.

DEO V

IZGRADNJA KAPACITETA I TRANSFER MORSKE TEHNOLOGIJE

Član 40. Ciljevi

Ciljevi ovog dela su:

- (a) pomoći stranama, posebno stranama koje su države u razvoju, u sprovođenju odredbi ovog Sporazuma radi postizanja njegovih ciljeva;
- (b) omogućiti inkluzivnu, pravičnu i delotvornu saradnju i učešće u aktivnostima koje se preduzimaju u skladu sa ovim Sporazumom;
- (c) razviti pomorske naučne i tehnološke kapacitete strana, posebno strana koje su države u razvoju, uključujući i one koji se odnose na istraživanje, u pogledu očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući pristup pomorskoj tehnologiji i transfer morske tehnologije stranama koje su države u razvoju;
- (d) povećati, širiti i razmeniti znanje o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima van nacionalne jurisdikcije;
- (e) preciznije, podržati strane koje su države u razvoju, posebno najmanje razvijene države, države u razvoju bez izlaza na more, države sa nepovoljnim geografskim položajem, male ostrvske države u razvoju, obalne afričke države, arhipelaške države i države u razvoju sa srednjim dohotkom, kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i transfer morske tehnologije u okviru ovog Sporazuma pri postizanju ciljeva koji se odnose na:
  - (i) morske genetičke resurse, uključujući raspodelu koristi, kako je navedeno u članu 9;
  - (ii) mere kao što su upravljački alati za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja, kako je navedeno u članu 17;
  - (iii) procene uticaja na životnu sredinu, kako je navedeno u članu 27.

Član 41. Saradnja u izgradnji kapaciteta i transferu morske tehnologije

1. Strane sarađuju, direktno ili u sklopu relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela, kako bi pomogle stranama, posebno stranama državama u razvoju, u ostvarivanju ciljeva ovog Sporazuma kroz izgradnju kapaciteta i razvoj i transfer naučnih saznanja o moru i pomorske tehnologije.

2. Pri obezbeđivanju izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije u skladu sa ovim Sporazumom strane sarađuju na svim nivoima i na sve načine, uključujući i kroz partnerstva sa svim relevantnim zainteresovanim stranama, kao što su, u zavisnosti od slučaja, privatni sektor, civilno društvo i autohtono stanovništvo i lokalne zajednice kao nosioci tradicionalnog znanja, kao i kroz jačanje saradnje i koordinacije između relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela.

3. Prilikom sprovođenja ovog dela, strane u potpunosti priznaju posebne zahteve strana koje su države u razvoju, posebno najmanje razvijenih država, država u razvoju bez izlaza na more, država sa nepovoljnim geografskim položajem, malih ostrvskih država u razvoju, obalnih afričkih država, arhipelaških država i država u razvoju sa srednjim dohotkom. Strane će se pobrinuti da osiguravanje izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije ne bude uslovljeno previše strogim zahtevima u pogledu izveštavanja.

Član 42. Modaliteti za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije

1. Strane, u okviru svojih mogućnosti, obezbeđuju izgradnju kapaciteta za strane koje su države u razvoju i sarađuju kako bi ostvarile transfer morske tehnologije, posebno stranama koje su države u razvoju kojima je to potrebno i koje to zatraže, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država, u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.
2. Strane, u okviru svojih mogućnosti, obezbeđuju resurse za podršku takvoj izgradnji kapaciteta i razvoju i transferu morske tehnologije i za olakšavanje pristupa drugim izvorima podrške, uzimajući u obzir svoje nacionalne politike, prioritete, planove i programe.
3. Izgradnja kapaciteta i transfer morske tehnologije trebalo bi da se odvijaju na nacionalnom nivou i da budu transparentni, efikasni i iterativni postupci koji su participativni, međusektorski i rodno osetljivi. Oni se nadovezuju, u zavisnosti od slučaja, na postojeće programe i ne treba ih udvostručavati, a sprovode se na osnovu stečenih iskustava, uključujući iskustva iz aktivnosti izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije u okviru relevantnih pravnih instrumenata i okvira i relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela. U meri u kojoj je to moguće, te aktivnosti treba uzeti u obzir radi maksimalne efikasnosti i rezultata.
4. Izgradnja kapaciteta i transfer morske tehnologije zasnivaju se na potrebama i prioritetima strana koje su države u razvoju i trebalo bi da su im prilagođeni, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država, koje se utvrđuju procenom potreba na pojedinačnom, podregionalnom ili regionalnom nivou. Takve potrebe i prioritete moguće je utvrditi samoprocenom ili ih mogu utvrditi odbor za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije i mehanizam za razmenu informacija.

Član 43. Dodatni modaliteti za transfer morske tehnologije

1. Strane dele dugoročnu viziju o značaju potpunog razvoja i transfera tehnologije za inkluzivnu, pravednu i delotvornu saradnju i učešće u aktivnostima koje se sprovode u okviru ovog Sporazuma kako bi se u potpunosti ostvarili njegovi ciljevi.
2. Transfer morske tehnologije koji se sprovodi u skladu sa ovim Sporazumom sprovodi se pod poštenim i najpovoljnijim uslovima, uključujući koncesije i povlašćene uslove, i u skladu sa međusobno dogovorenim uslovima, kao i ciljevima ovog Sporazuma.
3. Strane promovišu i podstiču ekonomske i pravne uslove za transfer morske tehnologije stranama koje su države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih zemalja, što može uključivati pružanje podsticaja preduzećima i institucijama.
4. Pri transferu morske tehnologije uzimaju se u obzir sva prava nad takvim tehnologijama i svi legitimni interesi, uključujući, između ostalog, prava i obaveze

vlasnika, dobavljača i primalaca pomorske tehnologije, a posebno se u obzir uzimaju interesi i potrebe država u razvoju radi postizanja ciljeva ovog Sporazuma.

5. Transfer morske tehnologije koji se odvija u skladu sa ovim delom mora biti odgovarajući, relevantan i, u meri u kojoj je to moguće, pouzdan, pristupačan, ažuriran, prihvatljiv za životnu sredinu i dostupan u pristupačnom obliku za strane koje su države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država.

Član 44. Vrste izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije

1. Radi podrške ciljevima navedenim u članu 40, vrste izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije mogu uključivati, ali nisu ograničene na, podršku stvaranju ili unapređenju ljudskih, naučnih, tehnoloških, organizacionih, institucionalnih i drugih kapaciteta, kao i kapaciteta za upravljanje finansijama, u pogledu resursa strana, kao što su:

(a) razmena i upotreba relevantnih podataka, informacija, znanja i rezultata istraživanja;

(b) širenje informacija i podizanje nivoa svesti, uključujući i u pogledu relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, u skladu sa slobodnim, prethodnim i informisanim pristankom pomenutog autohtonog stanovništva i, prema potrebi, lokalnih zajednica;

(c) razvoj i jačanje relevantne infrastrukture, uključujući opremu i kapacitet osoblja za njeno korišćenje i održavanje;

(d) razvoj i jačanje institucionalnih kapaciteta i nacionalnih regulatornih okvira ili mehanizama;

(e) razvoj i jačanje kapaciteta ljudskih resursa i kapaciteta za upravljanje finansijama, kao i tehničke stručnosti kroz razmene, istraživačku saradnju, tehničku podršku, obrazovanje i obuku i transfer morske tehnologije;

(f) izrada i razmena priručnika, smernica i standarda;

(g) razvoj tehničkih, naučnih, istraživačkih i razvojnih programa;

(h) razvoj i jačanje kapaciteta i tehnoloških alata za efikasan monitoring, kontrolu i nadzor aktivnosti u okviru ovog Sporazuma.

2. Dodatne pojedinosti o vrstama izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije iz ovog člana razrađene su u Aneksu II.

3. Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za izgradnju kapaciteta i transfera morske tehnologije, prema potrebi, periodično preispituje, procenjuje i dalje razrađuje otvoreni spisak vrsta izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije razrađen u Aneksu II i izrađuje smernice o njemu, kako bi se vodilo računa o tehnološkom napretku i inovacijama i novim potrebama država, podregija i regija i radi prilagođavanja tim potrebama.

Član 45. Monitoring i preispitivanje

1. Nad izgradnjom kapaciteta i transferom morske tehnologije koji se sprovode u skladu sa odredbama ovog dela redovno se vrše monitoring i preispitivanje.

2. Monitoring i preispitivanje iz stava 1. u delu iznad sprovodi odbor za izgradnju kapaciteta i transfera morske tehnologije pod rukovodstvom Konferencije strana, a cilj im je sledeće:

- (a) procena i preispitivanje potreba i prioriteta strana koje su države u razvoju u pogledu izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije, uz obraćanje naročite pažnje na posebne zahteve strana koje su države u razvoju i na posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država, u skladu sa članom 42. stav 4;
- (b) preispitivanje potrebne, pružene i mobilisane podrške, kao i nedostataka u pogledu ispunjavanja procenjenih potreba strana koje su države u razvoju u vezi sa ovim Sporazumom;
- (c) identifikovanje i mobilizacija sredstava u okviru finansijskog mehanizma uspostavljenog u skladu sa članom 52. za razvoj i sprovođenje izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije, uključujući i sprovođenje procena potreba;
- (d) merenje uspešnosti na osnovu dogovorenih pokazatelja i preispitivanje analiza zasnovanih na rezultatima, uključujući rezultate o ostvarenjima, ishodima, napretku i efikasnosti izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije u okviru ovog Sporazuma, kao i o uspesima i izazovima;
- (e) davanje preporuka za naknadne aktivnosti, uključujući o tome kako bi se izgradnja kapaciteta i transfer morske tehnologije mogli dodatno unaprediti kako bi se stranama koje su države u razvoju, uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država, omogućilo da poboljšaju sprovođenje Sporazuma i kako bi se postigli njegovi ciljevi.

3. U okviru podrške monitoringu i preispitivanju izgradnje kapaciteta i transferu morske tehnologije, strane podnose izveštaje odboru za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije. Ove izveštaje treba podnositi u formatu i u vremenskim intervalima koje određuje Konferencija strana, uzimajući u obzir preporuke odbora za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije. Prilikom podnošenja izveštaja, strane, prema potrebi, u obzir uzimaju doprinose regionalnih i podregionalnih tela u pogledu izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije. Izveštaji koje podnose strane, kao i svi doprinosi regionalnih i podregionalnih tela o izgradnji kapaciteta i transferu morske tehnologije trebalo bi da budu javno dostupni. Konferencija strana osigurava da obaveze u pogledu izveštavanja budu pojednostavljene i da nisu previše stroge, naročito za strane koje su države u razvoju, uključujući i u pogledu troškova i vremenskih zahteva.

Član 46. Odbor za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije

1. Ovim se osniva odbor za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije.
2. Odbor se sastoji od članova sa odgovarajućim kvalifikacijama i stručnim znanjem koji deluju objektivno i u najboljem interesu Sporazuma i koje imenuju strane, a bira ih Konferencija strana, vodeći računa o rodnoj ravnoteži i pravednoj geografskoj zastupljenosti i obezbeđujući zastupljenost članova iz najmanje razvijenih država, malih ostrvskih država u razvoju i država u razvoju bez izlaza na more. O mandatu i načinima rada odbora odlučuje Konferencija strana na svom prvom sastanku.
3. Odbor podnosi izveštaje i preporuke, a Konferencija strana ih razmatra i preduzima neophodne mere.

DEO VI

INSTITUCIONALNI ARANŽMANI

Član 47. Konferencija strana

1. Ovim se osniva Konferencija strana.
2. Prvi sastanak Konferencije strana saziva generalni sekretar Ujedinjenih nacija najkasnije godinu dana nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. Nakon toga, redovne sednice Konferencije strana biće održavane u redovnim intervalima koje utvrđuje Konferencija strana. Vanredne sastanke Konferencije strana moguće je održavati i u drugim terminima, u skladu sa poslovníkom.
3. Konferencija strana se obično sastaje u sedištu sekretarijata ili u sedištu Ujedinjenih nacija.
4. Konferencija strana na svom prvom sastanku konsenzusom usvaja svoj poslovnik i poslovničke pomoćnih tela, finansijska pravila o njenom finansiranju i finansiranju sekretarijata i svih pomoćnih tela, a nakon toga i poslovnik i finansijska pravila za svako dodatno pomoćno telo koje osnuje. Do usvajanja poslovnika primenjuje se poslovnik međuvladine konferencije o međunarodnom pravno obavezujućem instrumentu u skladu sa Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.
5. Konferencija strana ulaže sve napore kako bi konsenzusom donela odluke i preporuke. Osim ako nije drugačije predviđeno ovim Sporazumom i ako su svi napori za postizanje konsenzusa iscrpljeni, odluke i preporuke Konferencije strana o bitnim pitanjima usvajaju se dvotrećinskom većinom strana koje su prisutne i glasaju, a odluke o pitanjima u pogledu postupaka usvajaju se većinom glasova strana koje su prisutne i glasaju.
6. Konferencija strana redovno preispituje i procenjuje sprovođenje ovog Sporazuma na sledeći način:
  - (a) donosi odluke i preporuke u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma;
  - (b) preispituje i olakšava razmenu informacija između strana relevantnih za sprovođenje ovog Sporazuma;
  - (c) podstiče, između ostalog i uspostavljanjem odgovarajućih postupaka, saradnju i koordinaciju sa relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima, sa ciljem da napori za očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije budu usklađeni;
  - (d) osniva pomoćna tela za koja se smatra da su neophodna radi podrške sprovođenju ovog Sporazuma;
  - (e) usvaja budžet tročetvrtinskom većinom strana koje su prisutne i glasaju, ako su iscrpljeni svi napori za postizanje konsenzusa, u vremenskim razmacima i za finansijski period koji sama odredi;
  - (f) obavlja druge funkcije utvrđene u ovom Sporazumu ili funkcije potrebne za njegovo sprovođenje.
7. Konferencija strana može od Međunarodnog suda za pravo mora zatražiti savetodavno mišljenje o pravnim pitanjima u vezi sa usklađenošću predloga koji je podnesen Konferenciji strana sa ovim Sporazumom kada je reč o pitanjima iz njene nadležnosti. Savetodavno mišljenje ne traži se o pitanjima koja su u nadležnosti drugih globalnih, regionalnih, podregionalnih ili sektorskih tela, ili o pitanjima koje nužno uključuju istovremeno razmatranje spora koji se tiče suvereniteta ili drugih prava nad kontinentalnom ili ostrvskom kopnenom teritorijom ili zahteva u tom kontekstu, ili pravnog statusa nekog područja pod nacionalnom jurisdikcijom. U zahtevu za savetodavno mišljenje navodi se obim pravnog pitanja o kome se traži

pomenuto mišljenje. Konferencija strana može zahtevati da se takvo mišljenje izda po hitnom postupku.

8. Konferencija strana, u roku od pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma, a nakon toga u intervalima koje sama odredi, procenjuje i preispituje adekvatnost i efikasnost odredbi ovog Sporazuma i, prema potrebi, predlaže načine za jačanje sprovođenja tih odredbi radi boljeg sprovođenja očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.

Član 48. Transparentnost

1. Konferencija strana promoviše transparentnost u postupcima donošenja odluka i drugim aktivnostima koje se sprovode u skladu sa ovim Sporazumom.

2. Svi sastanci Konferencije strana i njenih pomoćnih tela otvoreni su za posmatrače koji učestvuju u skladu sa poslovnikom, osim u slučaju kada Konferencija strana odluči drugačije. Konferencija strana objavljuje svoje odluke i o njima vodi javnu evidenciju.

3. Konferencija strana promoviše transparentnost u sprovođenju ovog Sporazuma, uključujući javnim objavljivanjem informacija i olakšavanjem učestvovanja relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela, autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučne zajednice, civilnog društva i drugih relevantnih zainteresovanih strana i konsultacija sa njima, prema potrebi i u skladu sa odredbama ovog Sporazuma.

4. Predstavnici država koje nisu strane ovog Sporazuma, relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, autohtono stanovništvo i lokalne zajednice sa relevantnim tradicionalnim znanjem, naučna zajednica, civilno društvo i druge relevantne zainteresovane strane zainteresovane za pitanja koja se odnose na Konferenciju strana mogu zatražiti da kao posmatrači učestvuju na sastancima Konferencije strana i njenih pomoćnih tela. Poslovnikom Konferencije strana predviđaju se načini za takvo učešće i u tom pogledu poslovnik ne bi trebalo da bude previše ograničavajući. Poslovnikom se takođe predviđa da pomenuti predstavnici imaju blagovremen pristup svim relevantnim informacijama.

Član 49. Telo za naučno-tehnička pitanja

1. Ovim se osniva telo za naučno-tehnička pitanja.

2. Telo za naučno-tehnička pitanja sastoji se od članova koji deluju u svojstvu stručnjaka i u najboljem interesu Sporazuma, koje imenuju strane, a bira Konferencija strana, koji raspolažu odgovarajućim kvalifikacijama, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu, pravičnu geografsku zastupljenost i potrebu za multidisciplinarnim stručnim znanjem, kao i relevantno naučno i tehničko stručno znanje i stručnost u pogledu relevantnog tradicionalnog znanja autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica. Konferencija strana na prvom sastanku utvrđuje ovlašćenja i načine rada tela za naučno-tehnička pitanja, uključujući postupak za selekciju i uslove u pogledu ovlašćenja članova.

3. Telo za naučno-tehnička pitanja može se, prema potrebi, oslanjati na odgovarajuće savete iz relevantnih pravnih instrumenata i okvira i iz relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih i sektorskih tela, kao i drugih naučnika i stručnjaka.

4. Na osnovu ovlašćenja i pod rukovodstvom Konferencije strana, uzimajući u obzir multidisciplinarno stručno znanje iz stava 2. u delu iznad, telo za naučno-

tehnička pitanja pruža naučne i tehničke savete Konferenciji strana, obavlja funkcije koje su mu dodeljene ovim Sporazumom i druge funkcije koje može odrediti Konferencija strana i o svom radu podnosi izveštaje Konferenciji strana.

Član 50. Sekretarijat

1. Ovim se osniva sekretarijat. Konferencija strana na svom prvom sastanku donosi odluke o načinu rada sekretarijata i odlučuje o njegovom sedištu.
2. Do početka rada sekretarijata, generalni sekretar Ujedinjenih nacija, preko Odeljenja za okeanska pitanja i pravo mora Kancelarije za pravna pitanja sekretarijata Ujedinjenih nacija, obavlja funkcije sekretarijata u skladu sa ovim Sporazumom.
3. Sekretarijat i država domaćin mogu zaključiti sporazum o sedištu. Sekretarijat ima pravnu sposobnost na teritoriji države domaćina koja mu dodeljuje povlastice i imunitet koji su mu neophodni za obavljanje funkcija.
4. Sekretarijat:
  - (a) pruža administrativnu i logističku podršku Konferenciji strana i njenim pomoćnim telima u svrhu sprovođenja ovog Sporazuma;
  - (b) organizuje i pruža usluge u kontekstu sastanaka Konferencije strana i svih drugih tela koja osnuje Konferencija strana ili su osnovana u okviru ovog Sporazuma;
  - (c) blagovremeno prosleđuje informacije koje se odnose na sprovođenje ovog Sporazuma, uključujući objavljivanje odluka Konferencije strana i njihovo dostavljanje svim stranama, kao i relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima;
  - (d) olakšava saradnju i koordinaciju, prema potrebi, sa sekretarijatima drugih relevantnih međunarodnih tela a, posebno, zaključuje administrativne i ugovorne aranžmane koji mogu biti potrebni u tu svrhu i za efikasno obavljanje svojih funkcija, uz odobrenje Konferencije strana;
  - (e) izrađuje izveštaje o obavljanju svojih funkcija u skladu sa ovim Sporazumom i podnosi ih Konferenciji strana;
  - (f) pruža pomoć u sprovođenju ovog Sporazuma i obavlja druge slične funkcije koje odredi Konferencija strana ili koje su mu dodeljene u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 51. Mehanizam za razmenu informacija

1. Ovim se uspostavlja mehanizam za razmenu informacija.
2. Mehanizam za razmenu informacija sastoji se prvenstveno od platforme sa otvorenim pristupom. Posebne načine tj. modalitete funkcionisanja mehanizma za razmenu informacija utvrđuje Konferencija strana.
3. Mehanizam za razmenu informacija:
  - (a) služi kao centralizovana platforma koja stranama omogućava širenje i pristup informacijama o aktivnostima koje se odvijaju u skladu sa odredbama ovog Sporazuma, uključujući informacije koje se odnose na:
    - (i) morske genetičke resurse na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, kako je navedeno u delu II ovog Sporazuma;

- (ii) uspostavljanje i sprovođenje upravljačkih alata za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja;
- (iii) procene uticaja na životnu sredinu;
- (iv) zahteve za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije i mogućnosti u vezi sa njima, uključujući mogućnosti za saradnju u oblasti istraživanja i obuku, informacije o izvorima i dostupnosti tehnoloških informacija i podatke za transfer morske tehnologije, mogućnosti za lakši pristup pomorskoj tehnologiji i dostupnost finansijskih sredstava;
- (b) olakšava usklađivanje potreba za izgradnjom kapaciteta sa raspoloživom podrškom i sa pružaocima usluga za transfer morske tehnologije, uključujući državne, nevladine ili privatne subjekte koji su zainteresovani za učešće u transferu morske tehnologije kao donatori, i olakšava pristup povezanom tehnološkom znanju i stručnosti;
- (c) obezbeđuje veze do relevantnih globalnih, regionalnih, podregionalnih, nacionalnih i sektorskih mehanizama za razmenu informacija i drugim bankama gena, repozitorijumima i bazama podataka, uključujući one povezane sa relevantnim tradicionalnim znanjem autohtonog stanovništva i lokalnih zajednica, i promoviše, ako je to moguće, veze sa javno dostupnim privatnim i nevladinim platformama za razmenu informacija;
- (d) nadovezuje se na globalne, regionalne i podregionalne institucije za razmenu informacija, prema potrebi, pri uspostavljanju regionalnih i podregionalnih mehanizama u okviru globalnog mehanizma;
- (e) podstiče povećanu transparentnost, između ostalog olakšavanjem razmene osnovnih podataka o životnoj sredini i informacijama o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije između strana i drugih relevantnih zainteresovanih strana;
- (f) olakšava međunarodnu saradnju, uključujući naučnu i tehničku saradnju;
- (g) obavlja druge slične funkcije koje odredi Konferencija strana ili koje su mu dodeljene u skladu sa ovim Sporazumom.

4. Mehanizmom za razmenu informacija upravlja sekretarijat, ne dovodeći u pitanje moguću saradnju sa drugim relevantnim pravnim instrumentima i okvirima i relevantnim globalnim, regionalnim, podregionalnim i sektorskim telima kako je utvrdila Konferencija strana, uključujući Međuvladinu okeanografsku komisiju Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, Međunarodnu vlast za morsko dno, Međunarodnu pomorsku organizaciju i Organizaciju Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu.

5. Pri upravljanju mehanizmom za razmenu informacija, u potpunosti se uzimaju u obzir posebni zahtevi strana koje su države u razvoju, kao i posebne okolnosti strana koje su male ostrvske države u razvoju, a njihov pristup mehanizmu olakšava se kako bi se tim državama omogućilo da ga koriste bez nepotrebnih prepreka ili administrativnih opterećenja. Pored toga, uključuju se informacije o aktivnostima radi promocije razmene informacija, podizanja nivoa svesti i širenja informacija u tim državama i sa njima, kao i radi osiguravanja posebnih programa za te države.

6. Sve vreme poštuju se poverljivost informacija dostavljenih u skladu sa ovim Sporazumom i prava na njih. Nijedna odredba Sporazuma ne tumači se kao zahtev za deljenje informacija koje su zaštićene od objavljivanja u skladu sa domaćim pravom neke od strana ili drugim važećim pravom.

DEO VII
FINANSIJSKA SREDSTVA I MECHANIZAM

Član 52. Finansiranje

1. Svaka strana, u okviru svojih mogućnosti, obezbeđuje sredstva za aktivnosti koje su namenjene ostvarivanju ciljeva ovog Sporazuma, uzimajući u obzir svoje nacionalne politike, prioritete, planove i programe.
2. Institucije osnovane na osnovu ovog Sporazuma finansiraju se iz procenjenih doprinosa strana.
3. U skladu sa ovim Sporazumom uspostavlja se mehanizam za obezbeđivanje odgovarajućih, dostupnih, novih, dodatnih i predvidljivih finansijskih sredstava. Mehanizam pomaže stranama koje su države u razvoju u sprovođenju ovog Sporazuma, između ostalog i finansiranjem za podršku izgradnji kapaciteta i transferu morske tehnologije, a pored toga ima i druge funkcije utvrđene ovim članom za očuvanje i održivo korišćenje morske biološke raznovrsnosti.
4. Mehanizam obuhvata:
  - (a) dobrovoljni poverilački fond koji je osnovala Konferencija strana kako bi se pomoglo predstavnicima strana koje su države u razvoju, posebno najmanje razvijenim državama, državama u razvoju bez izlaza na more i malim ostrvskim državama u razvoju, da učestvuju na sastancima tela osnovanih u skladu sa ovim Sporazumom;
  - (b) poseban fond koji se finansira iz sledećih izvora:
    - (i) godišnjih doprinosa u skladu sa članom 14, stav 6;
    - (ii) plaćanja u skladu sa članom 14, stav 7;
    - (iii) dodatnih doprinosa strana i privatnih subjekata koji žele da obezbede finansijska sredstva za podršku očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
  - (c) poverilačkog fonda Globalnog fonda za životnu sredinu.
5. Konferencija strana može razmotriti mogućnost osnivanja dodatnih fondova, u okviru finansijskog mehanizma, za podršku očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima van nacionalne jurisdikcije, za finansiranje sanacije i ekološke obnove morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije.
6. Poseban fond i Poverilački fond Globalnog fonda za životnu sredinu koriste se za:
  - (a) finansiranje projekata izgradnje kapaciteta u skladu sa ovim Sporazumom, uključujući efikasne projekte o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti i aktivnosti i programe, kao i obuku povezanu sa transferom morske tehnologije;
  - (b) pomoć stranama koje su države u razvoju u sprovođenju ovog Sporazuma;
  - (c) pružanje podrške programima očuvanja i održivog korišćenja koje sprovede autohtono stanovništvo i lokalne zajednice kao nosioci tradicionalnog znanja;
  - (d) pružanje podrške javnim konsultacijama na nacionalnom, podregionalnom i regionalnom nivou;
  - (e) finansiranje sprovođenja svih ostalih aktivnosti u skladu sa odlukom Konferencije strana.

7. Finansijskim mehanizmom treba izbeći dupliranje i promovirati komplementarnost i usklađenost korišćenjem sredstava u okviru mehanizma.

8. Finansijska sredstva mobilisana za podršku sprovođenju ovog Sporazuma mogu uključivati sredstva obezbeđena iz javnih i privatnih izvora, kako nacionalnih tako i međunarodnih, uključujući, ali ne ograničavajući se na, doprinose država, međunarodnih finansijskih institucija, postojećih mehanizama finansiranja u okviru globalnih i regionalnih instrumenata, donatorskih agencija, međuvladinih organizacija, nevladinih organizacija i fizičkih i pravnih lica, kao i javno-privatna partnerstva.

9. Za potrebe ovog Sporazuma, mehanizam deluje na osnovu ovlašćenja, prema potrebi, i pod rukovodstvom Konferencije strana i njoj je odgovoran. Konferencija strana pruža smernice o opštim strategijama, politikama, programskim prioritetima i ispunjenosti uslova za pristup finansijskim sredstvima i za njihovu upotrebu.

10. Konferencija strana i Globalni fond za životnu sredinu na prvom sastanku Konferencije strana dogovaraju se o aranžmanima za sprovođenje gore navedenih stavova.

11. U znak priznanja hitne potrebe za rešavanjem pitanja očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, Konferencija strana određuje početni cilj mobilizacije resursa do 2030. godine za poseban fond iz svih izvora, uzimajući u obzir, između ostalog, institucionalne načine funkcionisanja posebnog fonda i informacije dobijene u okviru odbora za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije.

12. Pravo na pristup finansiranju u skladu sa ovim Sporazumom otvoreno je za strane koje su države u razvoju, na osnovu potreba. Sredstva iz posebnog fonda raspodeljuju se na osnovu kriterijuma pravedne raspodele, uzimajući u obzir potrebe za pomoć strana sa posebnim zahtevima, posebno najmanje razvijenih država, država u razvoju bez izlaza na more, država sa nepovoljnim geografskim položajem, malih ostrvskih država u razvoju i obalnih afričkih država, arhipelaških država i država u razvoju sa srednjim dohotkom, i uzimajući u obzir posebne okolnosti malih ostrvskih država u razvoju i najmanje razvijenih država. Cilj posebnog fonda biće obezbeđivanje efikasnog pristupa finansiranju kroz pojednostavljene postupke podnošenja zahteva i odobravanja i povećane spremnosti za pružanje podrške takvim stranama koje su države u razvoju.

13. S obzirom na ograničene kapacitete, strane podstiču međunarodne organizacije da pri raspodeli odgovarajućih sredstava i tehničke pomoći i korišćenju njihovih specijalizovanih usluga u svrhu očuvanja i održivog korišćenja morske biološke raznovrsnosti na područjima van nacionalne jurisdikcije daju povlašćeni tretman, uzimajući u obzir njihove posebne potrebe i zahteve, stranama koje su države u razvoju, posebno najmanje razvijenim državama, državama u razvoju bez izlaza na more i malim ostrvskim državama u razvoju, vodeći računa o posebnim okolnostima malih ostrvskih država u razvoju i najslabije razvijenih država.

14. Konferencija strana osniva finansijski odbor za finansijska sredstva. On se sastoji od članova sa odgovarajućim kvalifikacijama i stručnim znanjem, uzimajući u obzir rodnu ravnotežu i pravednu geografsku zastupljenost. O ovlašćenjima i načinu rada odbora odlučuje Konferencija strana. Odbor periodično podnosi izveštaje i daje preporuke o utvrđivanju i mobilizaciji sredstava u okviru mehanizma. Takođe, odbor prikuplja informacije i podnosi izveštaje o finansiranju u okviru drugih mehanizama i instrumenata kojima se direktno ili indirektno doprinosi ostvarivanju ciljeva ovog Sporazuma. Pored razmatranja navedenih u ovom članu, odbor, između ostalog, razmatra:

- (a) procenu potreba strana, posebno strana koje su države u razvoju;
- (b) dostupnost i blagovremenu isplatu sredstava;
- (c) transparentnost postupaka donošenja odluka i upravljanja u vezi sa prikupljanjem sredstava i njihovom raspodelom;
- (d) odgovornost strana koje su države u razvoju koje primaju sredstva u pogledu dogovorenog korišćenja sredstava.

15. Konferencija strana razmatra izveštaje i preporuke finansijskog odbora i preuzima odgovarajuće mere.

16. Pored toga, Konferencija strana sprovodi periodičnu reviziju finansijskog mehanizma kako bi procenila prikladnost, efikasnost i dostupnost finansijskih sredstava, uključujući i sredstva za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije, posebno za strane koje su države u razvoju.

DEO VIII

SPROVOĐENJE I USKLAĐENOST

Član 53. Sprovođenje

Strane preduzimaju neophodne zakonodavne, upravne ili političke mere, prema potrebi, kako bi obezbedile sprovođenje ovog Sporazuma.

Član 54. Monitoring sprovođenja

Svaka strana vrši monitoring sprovođenja svojih obaveza prema ovom Sporazumu i, u formatu i u vremenskim intervalima koje odredi Konferencija strana, Konferenciji podnosi izveštaje o merama koje je preuzela radi sprovođenja ovog Sporazuma.

Član 55. Odbor za sprovođenje i usklađenost

1. Ovim se osniva odbor za sprovođenje i usklađenost kako bi se olakšalo i razmotrilo sprovođenje odredbi ovog Sporazuma i promovisala njihova usklađenost. Odbor za sprovođenje i usklađenost olakšava aktivnosti i deluje na način koji je transparentan, bez suparništva i bez kazni.
2. Odbor za sprovođenje i usklađenost sastoji se od članova sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom koje imenuju strane, a bira Konferencija strana, vodeći računa o rodnoj ravnoteži i pravednoj geografskoj zastupljenosti.
3. Odbor za sprovođenje i usklađenost deluje u skladu sa modalitetima i poslovnikom koje je Konferencija strana usvojila na svom prvom sastanku. Odbor za sprovođenje i usklađenost razmatra, između ostalog, pitanja sprovođenja i usklađenosti na pojedinačnom i sistemskom nivou, a periodično izveštava i daje preporuke Konferenciji strana, uzimajući u obzir odgovarajuće nacionalne okolnosti.
4. Tokom rada, Odbor za sprovođenje i usklađenost može se, prema potrebi, pozivati na odgovarajuće informacije dobijene od tela osnovanih ovim Sporazumom, kao i na relevantne pravne instrumente i okvire i relevantna globalna, regionalna, podregionalna i sektorska tela, prema potrebi.

DEO IX

REŠAVANJE SPOROVA

Član 56. Sprečavanje sporova

Strane sarađuju kako bi sprečile sporove.

Član 57. Obaveza rešavanja sporova mirnim putem

Strane su u obavezi da svoje sporove koji se odnose na tumačenje ili primenu ovog Sporazuma reše pregovorima, istragom, posredovanjem, pomirenjem, arbitražom, sudskim poravnanjem, pribegavanjem regionalnim agencijama ili dogovorima ili drugim mirnim putem po sopstvenom izboru.

Član 58. Rešavanje sporova mirnim putem po izboru strana

Ništa u ovom delu ne narušava pravo strana ovog Sporazuma da se u bilo kom trenutku dogovore da reše spor između sebe u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog Sporazuma bilo kojim mirnim putem po sopstvenom izboru.

Član 59. Sporovi tehničke prirode

Kada se spor odnosi na pitanje tehničke prirode, strane mogu uputiti spor ad hoc panelu stručnjaka koji su one osnovale. Panel se konsultuje sa stranama i nastoji da spor reši brzo i bez obavezujućih postupaka za rešavanje sporova u skladu sa članom 60. ovog Sporazuma.

Član 60. Postupci za rešavanje sporova

1. Sporovi koji se odnose na tumačenje ili primenu ovog Sporazuma rešavaju se u skladu sa odredbama za rešavanje sporova predviđenim u delu XV Konvencije.
2. Smatra se da su za potrebe rešavanja sporova koji uključuju stranu ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije preuzete odredbe iz Dela XV i Aneksa V, VI, VII i VIII Konvencije.
3. Svaki postupak koji prihvati strana ovog Sporazuma koja je takođe strana Konvencije u skladu sa članom 287. Konvencije primenjuje se na rešavanje sporova na osnovu ovog dela, osim ako ta strana, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu ili u bilo kom trenutku nakon toga, prihvati drugi postupak u skladu sa članom 287. Konvencije za rešavanje sporova na osnovu ovog dela.
4. Svaka izjava strane ovog Sporazuma koja je takođe i strana Konvencije u skladu sa članom 298. Konvencije primenjuje se na rešavanje sporova na osnovu ovog dela, osim ako ta strana, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu ili u bilo kom trenutku nakon toga, podnese drugačiju izjavu u skladu sa članom 298. Konvencije, za rešavanje sporova na osnovu ovog dela.
5. U skladu sa stavom 2. u delu iznad, strana ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobravanja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu ili u bilo kom trenutku nakon toga, može izabrati, putem pisane izjave podnete depozitaru, jedno ili više sledećih sredstava za rešavanje sporova koji se odnose na tumačenje ili primenu ovog Sporazuma:
  - (a) Međunarodni sud za pravo mora;
  - (b) Međunarodni sud pravde;

- (c) Arbitražni sud iz Aneksa VII;
- (d) Poseban arbitražni sud iz Aneksa VIII za jednu ili više kategorija sporova navedenih u pomenutom Aneksu.

6. Smatra se da se strana ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije i koja nije podnela izjavu odlučila za sredstvo iz stava 5(c) u delu iznad. Ako su strane u sporu prihvatile isti postupak za rešavanje spora, on se može rešiti samo tim postupkom, osim ako se strane dogovore drugačije. Ako se strane u sporu nisu odlučile za isti postupak za rešavanje spora, spor se može rešiti jedino postupkom arbitraže u skladu sa Aneksom VII Konvencije, osim ako se strane dogovore drugačije. Na izjave date u skladu sa stavom 5. primenjuje se član 287, stavovi od 6. do 8. Konvencije.

7. Strana ovog Sporazuma koja nije strana Konvencije može prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobrenja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu ili u bilo kom trenutku nakon toga, ne dovodeći u pitanje obaveze koje proizilaze iz ovog dela, u pisanom obliku izjaviti da ne prihvata nijedan ili više postupaka iz dela XV, odeljak 2. Konvencije u odnosu na jednu ili više kategorija sporova navedenih u članu 298. Konvencije za rešavanje sporova na osnovu ovog dela. Na takvu izjavu primenjuje se član 298. Konvencije.

8. Odredbama ovog člana ne dovode se u pitanje postupci za rešavanje sporova koje su strane dogovorile kao učesnice u relevantnom pravnom instrumentu ili okviru ili kao članice relevantnog globalnog, regionalnog, podregionalnog ili sektorskog tela u vezi sa tumačenjem ili primenom takvih instrumenata i okvira.

9. Ništa u ovom Sporazumu ne tumači se kao dodeljivanje nadležnosti sudu ili tribunalu nad bilo kojim sporom koji se odnosi na ili nužno uključuje istovremeno razmatranje pravnog statusa područja pod nacionalnom jurisdikcijom, niti nad bilo kojim sporom o suverenitetu ili drugim pravima nad kontinentalnom ili ostrvskom kopnenom teritorijom ili zahtevom u tom pogledu strane ovog Sporazuma, pod uslovom da se ništa u ovom stavu ne tumači kao da se njime ograničava nadležnosti suda ili tribunala na osnovu dela XV, odeljka 2. Konvencije.

10. Kako bi se izbegle nedoumice, ništa u ovom Sporazumu ne predstavlja osnovu za ostvarivanje ili uskraćivanje bilo kakvih zahteva za suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju nad kopnenim ili morskim područjima, uključujući i u vezi sa sporovima koji se na to odnose.

Član 61. Privremeni dogovori

Do rešavanja spora u skladu sa ovim delom strane u sporu ulažu sve napore da zaključe privremene dogovore praktične prirode.

DEO X

DRŽAVE KOJE NISU STRANE OVOG SPORAZUMA

Član 62. Države koje nisu strane ovog Sporazuma

Strane podstiču države koje nisu strane ovog Sporazuma da postanu njegove strane i da usvoje zakone i propise u skladu sa njegovim odredbama.

DEO XI

DOBRA VERA I ZLOUPOTREBA PRAVA

Član 63. Dobra vera i zloupotreba prava

Strane u dobroj veri ispunjavaju obaveze preuzete na osnovu ovog Sporazuma i ostvaruju prava koja su njime priznata na način kojim se ne zloupotrebljava pravo.

DEO XII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64. Pravo glasa

1. Svaka strana ovog Sporazuma ima jedan glas, osim kako je predviđeno u stavu 2. u delu ispod.
2. Regionalna organizacija za ekonomske integracije, koja je strana ovog Sporazuma, u pitanjima koja su iz njene nadležnosti ostvaruje svoje pravo glasa brojem glasova koji je jednak broju njenih država članica koje su strane ovog Sporazuma. Takva organizacija neće ostvariti svoje pravo glasa ukoliko bilo koja od njenih država članica ostvari svoje pravo glasa, i obrnuto.

Član 65. Potpisivanje

Ovaj Sporazum je otvoren za potpisivanje svim državama i organizacijama za regionalne ekonomske integracije od 20. septembra 2023. godine i ostaje otvoren za potpisivanje u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku do 20. septembra 2025. godine.

Član 66. Ratifikacija, odobrenje, prihvatanje i pristupanje

Ovaj Sporazum podleže ratifikaciji, odobrenju ili prihvatanju od strane država i regionalnih organizacija za ekonomske integracije. Otvoren je za pristupanje država i regionalnih organizacija za ekonomske integracije od dana nakon datuma na koji je ovaj Sporazum zatvoren za potpisivanje. Instrumenti o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju i pristupanju biće deponovani kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 67. Podela nadležnosti regionalnih organizacija za ekonomske integracije i njihovih država članica u odnosu na pitanja uređena ovim Sporazumom

1. Svaka regionalna organizacija za ekonomsku integraciju koja pristupi ovom Sporazumu bez učešća bilo koje svoje države članice kao ugovorne strane, dužna je da poštuje sve obaveze iz ovog Sporazuma. U slučaju takvih organizacija, čije su jedna ili više država članica strane ovog Sporazuma, organizacija i njene države članice odlučuju o svojim odgovarajućim odgovornostima za izvršavanje svojih obaveza na osnovu ovog Sporazuma. U takvim slučajevima, organizacija i države članice nemaju pravo da istovremeno ostvaruju prava na osnovu ovog Sporazuma.
2. U svom instrumentu o ratifikaciji, odobravanju, prihvatanju ili pristupanju, regionalna organizacija za ekonomske integracije navodi obim svoje nadležnosti u pogledu pitanja koja su uređena ovim Sporazumom. Svaka takva organizacija takođe obaveštava depozitara, koji zatim o tome obaveštava strane, o svakoj bitnoj izmeni obima svoje nadležnosti.

Član 68. Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu 120 dana od datuma deponovanja šezdesetog instrumenta o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju ili pristupanju.
2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije koja ratifikuje, odobri ili prihvati ovaj Sporazum ili mu pristupi nakon deponovanja šezdesetog instrumenta o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju ili pristupanju, ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja njihovog instrumenta o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju ili pristupanju, u skladu sa stavom 1. u delu iznad.
3. Za potrebe stavova 1. i 2. iz dela iznad, svaki instrument koji deponuje regionalna organizacija za ekonomske integracije ne smatra se dodatnim instrumentom pored onih koje su deponovale države članice te organizacije.

Član 69. Privremena primena

1. Ovaj Sporazum može privremeno primenjivati država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije koja pristane na njegovu privremenu primenu tako što će o tome pismeno obavestiti depozitara u vreme potpisivanja ili deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji, odobrenju, prihvatanju ili pristupanju. Takva privremena primena proizvodi pravno dejstvo od dana prijema obaveštenja od strane depozitara.
2. Privremena primena od strane države ili regionalne organizacije za ekonomske integracije prestaje stupanjem na snagu ovog Sporazuma za tu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije ili nakon što ta država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije pismeno obavesti depozitara o nameri da okončaju privremenu primenu.

Član 70. Rezerve i izuzeci

Ovaj Sporazum ne dopušta rezerve niti izuzetke, osim ako to nije izričito dozvoljeno drugim članovima ovog Sporazuma.

Član 71. Deklaracije i izjave

Članom 70. ne sprečava se država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije da, prilikom potpisivanja, ratifikacije, odobrenja, prihvatanja ili pristupanja ovom Sporazumu daje deklaracije ili izjave, u bilo kom obliku i pod bilo kojim nazivom, između ostalog, radi usklađivanja svojih zakona i propisa sa odredbama ovog Sporazuma, pod uslovom da se takvim deklaracijama ili izjavama ne namerava isključiti ili izmeniti pravno dejstvo odredbi ovog Sporazuma u njihovoj primeni na tu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije.

Član 72. Izmena

1. Strana može, pismenim saopštenjem upućenim sekretarijatu, predložiti izmene ovog Sporazuma. Sekretarijat takvo saopštenje prosleđuje svim stranama. Ako u roku od šest meseci od dana prosleđivanja saopštenja najmanje polovina strana pozitivno odgovori na zahtev, predložena izmena razmatra se na sledećem sastanku Konferencije strana.
2. Depozitar dostavlja izmene ovog Sporazuma usvojene u skladu sa članom 47. svim stranama radi ratifikacije, odobrenja ili prihvatanja.
3. Izmene ovog Sporazuma stupaju na snagu za strane koje ih ratifikuju, odobre ili prihvate tridesetog dana nakon deponovanja instrumenata o ratifikaciji, odobrenju

ili prihvatanju od strane dve trećine strana ovog Sporazuma u vreme usvajanja izmena. Nakon toga, za svaku stranu koja deponuje svoj instrument o ratifikaciji, odobrenju ili prihvatanju izmena nakon deponovanja potrebnog broja takvih instrumenata, izmena stupa na snagu tridesetog dana nakon deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji, odobrenju ili prihvatanju.

4. Izmenom se, u vreme njenog usvajanja, može predvideti da je za njeno stupanje na snagu potreban manji ili veći broj ratifikacija, odobrenja ili prihvatanja nego što je potrebno ovim članom.

5. Za potrebe stavova 3. i 4. u delu iznad, svaki instrument koji je deponovala regionalna organizacija za ekonomske integracije ne smatra se dodatnim instrumentom u odnosu na one koje su deponovale države članice te organizacije.

6. Država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije koja postane strana ovog Sporazuma nakon stupanja na snagu izmena u skladu sa stavom 3. iz dela iznad, ukoliko ta država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije ne izraze drugačiju nameru:

(a) Smatra se stranom ovog Sporazuma kako je izmenjen;

(b) Smatra se stranom neizmenjenog Sporazuma u odnosu na stranu koju izmena ne obavezuje.

Član 73. Otkazivanje

1. Strana može, pismenim obaveštenjem upućenim generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, da otkáže ovaj Sporazum i može navesti svoje razloge za to. Nenavođenje razloga ne utiče na validnost otkazivanja. Otkazivanje stupa na snagu godinu dana od datuma prijema obaveštenja, osim ako u obaveštenju nije naveden kasniji datum.
2. Otkazivanje ni na koji način ne utiče na obavezu strane da ispuni sve obaveze sadržane u ovom Sporazumu kojima podleže prema međunarodnom pravu nezavisno od ovog Sporazuma.

Član 74. Aneksi

1. Aneksi čine sastavni deo ovog Sporazuma i, osim ako nije izričito drugačije propisano, upućivanje na ovaj Sporazum ili na bilo koji njegov deo uključuje upućivanje na anekse koji se na njega odnose.
2. Odredbe iz člana 72. koje se odnose na izmenu ovog Sporazuma primenjuju se i na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu novog aneksa Sporazuma.
3. Svaka strana može predložiti izmenu bilo kog aneksa ovog Sporazuma za razmatranje na sledećem sastanku Konferencije strana. Aneks može izmeniti Konferencija strana. Bez obzira na odredbe člana 72, sledeće odredbe se primenjuju u odnosu na izmene aneksa ovog Sporazuma:
  - (a) Tekst predložene izmene dostavlja se sekretarijatu najmanje 150 dana pre sastanka. Nakon što primi tekst predložene izmene, sekretarijat ga dostavlja stranama. Sekretarijat se, prema potrebi, konsultuje sa relevantnim pomoćnim telima i sve odgovore dostavlja svim stranama najkasnije 30 dana pre sastanka;
  - (b) Izmene usvojene na sastanku stupaju na snagu 180 dana nakon završetka tog sastanka za sve strane, osim za one koje ulože prigovor u skladu sa stavom 4. u delu ispod.
4. Svaka strana može u roku od 180 dana, koji je predviđen u stavu 3(b) u delu iznad, pismenim obaveštenjem depozitaru, da uloži prigovor u vezi sa izmenama. Takav prigovor moguće je povući u bilo kom trenutku pismenim obaveštenjem koje se dostavlja depozitaru, nakon čega izmena aneksa stupa na snagu za tu stranu tridesetog dana nakon datuma povlačenja prigovora.

Član 75. Depozitar

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je depozitar ovog Sporazuma i svih njegovih izmena ili revizija.

Član 76. Verodostojni tekstovi

Tekstovi ovog Sporazuma na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku su jednako verodostojni.

ANEKS I

Indikativni kriterijumi za identifikaciju područja

- (a) jedinstvenost;
- (b) retkost;
- (c) poseban značaj za faze životnog ciklusa vrsta;
- (d) poseban značaj vrsta koje se nalaze na području;
- (e) značaj za ugrožene vrste ili staništa ili vrste ili staništa u opadanju;
- (f) ranjivost, uključujući klimatske promene i acidifikaciju okeana;
- (g) krhkost;
- (h) osetljivost;
- (i) biološka raznovrsnost i produktivnost;
- (j) reprezentativnost;
- (k) zavisnost;
- (l) prirodnost;
- (m) ekološka povezanost;
- (n) bitni ekološki procesi koji se odvijaju na području;
- (o) ekonomski i društveni faktori;
- (p) kulturni faktori;
- (q) kumulativni i prekogranični uticaji;
- (r) spori oporavak i otpornost;
- (s) prikladnost i održivost;
- (t) ponavljanje;
- (u) održivost reprodukcije;
- (v) postojanje mera za očuvanje i upravljanje.

ANEKS II

Vrste izgradnje kapaciteta i transfera morske tehnologije

U skladu sa ovim Sporazumom, inicijative za izgradnju kapaciteta i transfer morske tehnologije mogu uključivati, ali nisu ograničene na:

- (a) razmenu relevantnih podataka, informacija, znanja i istraživanja u formatima koji su prilagođeni korisnicima, uključujući:
  - (i) razmenu naučnih i tehnoloških saznanja o moru;
  - (ii) razmenu informacija o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
  - (iii) deljenje rezultata istraživanja i razvoja;
- (b) širenje informacija i podizanje nivoa svesti, između ostalog u pogledu:
  - (i) naučnih istraživanja mora, nauke o moru i srodnih pomorskih operacija i usluga;

- (ii) informacija o životnoj sredini i biološkim informacijama prikupljenim istraživanjem na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
- (iii) relevantnog tradicionalnog znanja u skladu sa slobodnim, prethodnim i informisanim pristankom nosilaca tog znanja;
- (iv) faktora stresa koji deluju na okeane i utiču na morsku biološku raznovrsnost područja izvan nacionalne jurisdikcije, uključujući štetan uticaj klimatskih promena, kao što su zagrevanje i deoksigenacija okeana, kao i acidifikacija okeana;
- (v) mera kao što su upravljački alati za pojedina područja, uključujući morska zaštićena područja;
- (vi) procena uticaja na životnu sredinu;
- (c) razvoj i jačanje relevantne infrastrukture, uključujući opremu, kao što su:
  - (i) razvoj i uspostavljanje neophodne infrastrukture;
  - (ii) obezbeđivanje tehnologije, uključujući opremu za uzorkovanje i metodologiju (npr. za uzorke vode ili geološke, biološke ili hemijske uzorke);
  - (iii) nabavka opreme neophodne za pružanje podrške i dalji razvoj istraživačkih i razvojnih kapaciteta, uključujući i upravljanje podacima, u kontekstu aktivnosti u vezi sa morskim genetičkim resursima i informacijama o digitalnim sekvencama morskih genetičkih resursa na području van nacionalne jurisdikcije, mere kao što su upravljački alati za pojedina područja, uključujući zaštićena morska područja, kao i sprovođenje procena uticaja na životnu sredinu;
- (d) razvoj i jačanje institucionalnih kapaciteta i nacionalnih regulatornih okvira ili mehanizama, uključujući:
  - (i) upravljačke, političke i pravne okvire i mehanizme;
  - (ii) pomoć u razvoju, sprovođenju i izvršavanju nacionalnih zakonodavnih, upravnih ili političkih mera, uključujući povezane regulatorne, naučne i tehničke zahteve na nacionalnom, podregionalnom ili regionalnom nivou;
  - (iii) tehničku podršku za sprovođenje odredbi ovog Sporazuma, uključujući praćenje podataka i izveštavanje o njima;
  - (iv) kapacitet za prenošenje informacija i podataka u delotvorne i efikasne politike, uključujući olakšavanje pristupa znanju i sticanje znanja neophodnog za informisanje donosilaca odluka u stranama koje su države u razvoju;
  - (v) uspostavljanje ili jačanje institucionalnih kapaciteta relevantnih nacionalnih i regionalnih organizacija i institucija;
  - (vi) osnivanje nacionalnih i regionalnih naučnih centara, uključujući i repozitorijume podataka;
  - (vii) razvoj regionalnih centara izvrsnosti;
  - (viii) razvoj regionalnih centara za razvoj veština;
  - (ix) jačanje saradnje između regionalnih institucija, na primer, saradnja sever-jug i jug-jug i saradnja između regionalnih organizacija za more i regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom;
- (e) razvoj i jačanje kapaciteta ljudskih resursa i kapaciteta za upravljanje finansijama i tehničke stručnosti kroz razmenu, istraživačku saradnju, tehničku podršku, obrazovanje i obuku i transfer morske tehnologije, kao što su:

- (i) saradnja u oblasti morske nauke, uključujući prikupljanje podataka, tehničku razmenu, naučno-istraživačke projekte i programe, kao i razvoj zajedničkih naučno-istraživačkih projekata u saradnji sa institucijama u državama u razvoju;
- (ii) obrazovanje i obuka u sledećim oblastima:
  - a. prirodne i društvene nauke, kako osnovne tako i primenjene, za razvoj naučno-istraživačkih kapaciteta;
  - b. tehnologija i primena pomorske nauke i tehnologije za razvoj naučno-istraživačkih kapaciteta;
  - c. politika i upravljanje;
  - d. relevantnost i primena tradicionalnog znanja;
- (iii) razmena stručnjaka, uključujući stručnjake za tradicionalno znanje;
- (iv) obezbeđivanje finansijskih sredstava za razvoj ljudskih resursa i tehničkog stručnog znanja, između ostalog:
  - a. stipendijama ili drugim bespovratnim sredstvima za predstavnike malih ostrvskih država u razvoju koje su strane u Sporazumu, u okviru radionica, programa obuke ili drugih relevantnih programa za razvoj njihovih specifičnih kapaciteta;
  - b. obezbeđivanjem finansijskog i tehničkog stručnog znanja i resursa, posebno za male ostrvske države u razvoju, u vezi sa procenama uticaja na životnu sredinu;
- (v) uspostavljanje mehanizma za umrežavanje edukovanih ljudskih resursa;
- (f) izrada i deljenje priručnika, smernica i standarda, uključujući:
  - (i) kriterijume i referentne materijale;
  - (ii) tehnološke standarde i pravila;
  - (iii) repozitorijum priručnika i relevantnih informacija za razmenu znanja i kapaciteta o tome kako se sprovode procene uticaja na životnu sredinu, kao i repozitorijum u pogledu stečenih znanja i najbolje prakse;
- (g) razvoj tehničkih, naučnih i istraživačko-razvojnih programa, uključujući biotehnološke istraživačke aktivnosti.

Član 3.

Za izvršavanje međunarodnih obaveza preuzetih na osnovu Sporazuma u skladu sa Konvencijom Ujedinjenih nacija o pravu mora o očuvanju i održivom korišćenju morske biološke raznovrsnosti područja izvan nacionalne jurisdikcije, nadležno je ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.